

Vzdělávání – Informace – Poradenství

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním – 2006

ing. Jeny Festová
ing. Jiří Vojtěch

Praha 2006

Projekt je financován Evropskou unií a rozpočtem ČR

OBSAH

1. Úvodní poznámky	3
2. Nezaměstnanost absolventů škol a politika zaměstnanosti	4
2.1. Programy podporující začlenění absolventů na trh práce	5
3. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol	6
3.1. Počty absolventů škol	7
3.2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů škol a jeho podíl na celkové nezaměstnanosti v zemi	8
3.3. Počty nezaměstnaných absolventů škol a problém definice absolventa - uchazeče o zaměstnání	11
3.4. Míra nezaměstnanosti absolventů škol	13
4. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání	14
4.1. Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E + H)	17
4.1.1 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání H)	17
4.1.2 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E)	22
4.2. Nezaměstnanost absolventů - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L)	25
4.3. Nezaměstnanost absolventů - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M)	29
4.4. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N)	35
4.5. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VŠ (kategorie vzdělání R, T, V)	39
5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby	40
6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol	44
7. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích	45
8. Závěr	48
9. Přílohy	51

Projekt je financován Evropským sociálním fondem a rozpočtem České republiky.

Nezaměstnanost absolventů škol se středním a vyšším odborným vzděláním - 2006

ing. Jeny Festová, ing. Jiří Vojtěch

Vydal Národní ústav odborného vzdělávání, Praha 2006

Tisk a korektura: informační středisko odborného vzdělávání

1. Úvodní poznámky

Národní ústav odborného vzdělávání již mnoho let pravidelně připravuje každoroční zprávu o situaci v nezaměstnanosti absolventů středních škol se snahou podávat co nej přesnější informace o jejím stavu a vývoji. Pozornost je věnována zejména zachycení vývojových řad, možnosti srovnávání nových údajů s předchozími lety a porovnávání situace v jednotlivých kategoriích vzdělání.

Původní sledování vycházelo z poměrně málo dokonalého systému zachycování údajů na jednotlivých úřadech práce a jejich složitého přenosu do centra zpracování - na MPSV a dále na MŠMT, ÚIV i NÚOV. Postupně docházelo ke zdokonalování techniky zachycování i zpracování údajů. Přesnosti a věrohodnosti přispělo i zavedení soustavy K KOV, která umožnila přejít od údajů o skupinách oborů až na jednotlivé kmenové obory vzdělání. V dalších letech došlo k rozšíření sběru dat na úroveň konkrétních oborů vzdělání.

Sledování nezaměstnanosti absolventů v letech 1999 až 2004 bylo zkomplikováno **nerovnoměrným příchodem absolventů na trh práce** v těchto letech. Vlivem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996 ukončil studium v roce 1999 malý počet vyučených ve tříletých učebních oborech, v roce 2000 se situace opakovala u absolventů v maturitních oborech (včetně gymnázií), mimo nástaveb pro absolventy tříletých učebních oborů, kde nerovnoměrnost nastala až v roce 2001 a v roce 2003 a 2004 u absolventů VOŠ. Tento snížený přísun se projevoval (v následujícím zářijovém a dubnovém šetření) zvýšením míry nezaměstnanosti v dané kategorii vzdělání, protože míru nezaměstnanosti výrazně zvýšil podíl těch, kteří tam byli evidováni déle než dva kalendářní roky.

Do roku 2004 se do statistik o nezaměstnanosti absolventů rovněž promítal **nejednotný přístup úřadů práce k definici uchazeče o zaměstnání - absolventa**. Jednotlivé úřady práce v průběhu několika let postupně přecházely od původně používané definice odpovídající zákoníku práce k definici vycházející ze zákona o zaměstnanosti.¹ Tento přístup zkrusoval údaje o nezaměstnanosti absolventů do dubna 2004.

Podle **definice odpovídající zákoníku práce** patřili mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání ti uchazeči, jejichž **celková (kumulovaná) doba** zaměstnání v pracovním nebo podobném poměru **nedosáhla** po úspěšném ukončení studia **dvou let** (nezapočítávala se např. mateřská dovolená, pracovní neschopnost, výkon trestu, základní vojenská služba atd.). To znamenalo, že mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání bylo zahrnováno mnoho těch, kteří absolvovali školu před více lety, a to tak dlouho, dokud se jim „nepodařilo odpracovat“ dva roky.

Podle **definice zákona o zaměstnanosti** (zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti ve znění pozdějších předpisů) patřili mezi absolventy - uchazeče o zaměstnání pouze ti uchazeči, kteří byli nejvýše dva roky od úspěšného ukončení školy. Podle této definice byl vykazovaný počet absolventů - uchazečů o zaměstnání nezanedbatelně nižší.

Nový zákon 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ze dne 13. května 2004, již pojem absolvent - uchazeč o zaměstnání nedefinuje, jsou zde vyčleňováni uchazeči, kterým je potřebné věnovat **zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání**, kam absolventi středních škol spadají v rámci kategorie - fyzické osoby do 25 let věku. Samostatně jsou uváděni pouze absolventi vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Ve statistickém sledování jsou nadále ze strany ÚP a MPSV vykazovány počty absolventů škol - uchazečů o zaměstnání, a to všichni do dvou let po ukončení školy.

Snaha o získání co nejvýstižnějšího ukazatele - **míry nezaměstnanosti absolventů** - vedla v posledních letech k rozšíření statistického sledování v této oblasti, tj. k produkci

---

¹ Postupný přechod úřadů práce k novější definici uchazeče o zaměstnání - absolventa významně ovlivnil monitorování nezaměstnanosti absolventů tím, že pozdější převzetí novější definice úřadem práce uměle udržovalo vyšší míru nezaměstnanosti absolventů i vyšší počet dlouhodobě nezaměstnaných absolventů.

nových dat. Novými daty jsou jednak údaje o počtech absolventů - uchazečů o zaměstnání, kteří jsou „**disponibilní**“², a jednak údaje o **počtech „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání**, tj. absolventů pouze z uplynulého školního roku.

V předkládané zprávě je v kapitole 3 problematika monitorování počtu nezaměstnaných absolventů a míry nezaměstnanosti vysvětlena podrobněji. Čtenáře je však nutné předem upozornit na skutečnost, že jako stěžejní údaje byly v této zprávě použity **počty „čerstvých“ absolventů - uchazečů o zaměstnání a míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů, tedy absolventů, kteří své studium ukončili převážně v červnu 2005**. Tyto údaje jsou nejkorektnějším vyjádřením údajů o nezaměstnanosti absolventů škol, protože nejsou zkresleny ani rozdílnými definicemi absolventů - uchazečů o zaměstnání, ani situací absolventů po uplynutí jednoho roku.

Dále v souvislosti s významnými problémy s kvantifikací počtů absolventů vysokých škol podle soustavy KKOV nejsou v této publikaci uvedeny údaje o nezaměstnanosti absolventů vysokých škol tak, jako je tomu u ostatních kategorií vzdělání. Pokud jsou zde data o vysokoškolácích uvedena, je nutno je brát pouze jako doplňková.

I s vědomím, že není v možnostech tohoto materiálu poskytnout interpretaci krajských údajů (k tomu se navrhuje budování Regionálních informačních systémů o absolventech na trhu práce - RISA), se studie v kapitole 7 alespoň částečně zabývá nezaměstnaností absolventů škol v jednotlivých krajích. **Nově jsou zde tentokrát uváděny míry nezaměstnanosti absolventů škol v krajích**, prostřednictvím kterých jsme se na rozdíl od předchozích publikací zaměřili na to, jak se absolventi jednotlivých krajů (z hlediska vzdělanostní a oborové struktury) uplatňují na trhu práce v celé ČR. V příloze jsou zaznamenány počty absolventů škol v krajích 2005, počty absolventů škol v krajích, kteří jsou „čerstvě“ nezaměstnaní po celé ČR a míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů škol v krajích v dubnu 2006 podle kategorií vzdělání a skupin oborů vzdělání. Při porovnávání těchto dat mezi kraji je třeba mít na zřeteli, že hodnoty ukazatelů jsou mimo jiné ovlivněny různorodým spektrem krajských specifik (např. rozdíly mezi kraji v celkové míře nezaměstnanosti znamenají rovněž rozdílné míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů). **Podrobnější rozpracování problematiky nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých krajích je uvedeno na www.nuov.cz, v sekci „kraje a trh práce“.**

2. Nezaměstnanost absolventů škol a politika zaměstnanosti

Nezaměstnanost absolventů škol je výrazně ovlivněna celkovou ekonomickou situací v zemi, celkovou nezaměstnaností, stavem nabídky volných pracovních míst a stavem mezi poptávkou a nabídkou po pracovních silách. Zároveň je ovlivněna i vzdělanostní a oborovou strukturou absolventů škol.

Vzhledem k chybějící praxi a nedostatečným pracovním návykům absolventi představují na trhu práce rizikovou skupinu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Z pohledu nezaměstnanosti absolventi škol v současné době sice nepatří mezi nejohroženější skupinu obyvatel, nicméně i přesto je třeba jim věnovat zvýšenou péči a pozornost. Neúspěšnost při hledání pracovního místa na počátku pracovní kariéry totiž může vést u mladého člověka ke ztrátě motivace a může se i projevit zvýšenou tendencí k sociálně patologickým jevům.

Aktivnímu zapojení absolventů do práce je věnována značná pozornost, a to zejména prostřednictvím poradenských systémů a využíváním nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Zdůrazňuje se v tomto směru potřeba preventivních opatření, která začínají už v okamžiku přípravy na volbu povolání. Každý jedinec by měl dostat natolik specifikované informace, aby zohledňovaly také rizika s touto volbou spojená a zároveň respektovaly možnosti uchazeče. Příprava na volbu povolání by neměla probíhat jednorázově, ale měla by mít charakter

---

² Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí do nového zaměstnání.

systematické školské průpravy, která doplňuje informační servis poskytovaný výchovnými poradci na školách a pracovníky informačních a poradenských středisek úřadů práce.

Školství zaměřuje svoji pozornost v této oblasti především na obsahovou stránku odborné přípravy. Vedle aktualizace kvalifikačních požadavků je pro budoucí profesní uplatnění absolventů škol zdůrazňován význam praxe, třeba jen formou několikátýdenního seznámení s reálným pracovním prostředím. V této souvislosti je ovšem potřeba širšího zapojení zaměstnavatelské sféry, které by mělo být provázeno i vytvořením odpovídajících legislativních podmínek. Škola by se měla více zaměřit na osvojování tzv. klíčových kompetencí a reflektovat tak požadavky zaměstnavatelů týkající se především ochoty učit se, komunikačních dovedností, práce s informacemi, s výpočetní technikou, jazykových znalostí a celé řady sociálních kompetencí (schopnost řešit problém, rozhodovat se, nést zodpovědnost, být adaptabilní a flexibilní, schopnost týmové práce a schopnost vést).

V **Národním akčním plánu zaměstnanosti na léta 2004 - 2006** si vláda České republiky dává za cíl realizovat řadu opatření, která by měla pomoci zlepšovat zaměstnatelnost mladých lidí vstupujících na trh práce. V rámci těchto opatření je kladen důraz na podporu rozvoje individuálních schopností, znalostí a motivace k práci a ke vzdělávání a na modernizaci vzdělávacího systému, který by měl vytvářet pro každého absolventa školy nejlepší předpoklady k úspěšnému vstupu na trh práce. Dále na podporu vzdělávání, odborného výcviku a odborné praxe v oblasti podnikatelských a manažerských dovedností v příslušné oblasti činnosti, které umožní absolventům získat předpoklady k podnikání. V této souvislosti je zdůrazňována potřeba spolupráce státu (MŠMT, MPSV, MPO atd.), krajů a sociálních partnerů při řešení problémů existujících mezi systémem vzdělávání a trhem práce.

V rámci opatření, která jsou soustředěna na mladé lidi ohrožené (dlouhodobou) nezaměstnaností, je zdůrazňován význam adresnosti opatření aktivní politiky zaměstnanosti. Za tímto účelem byl 1. ledna 2004 zahájen na všech úřadech práce program prevence dlouhodobé nezaměstnanosti „První příležitost“, který je určen mladým uchazečům o zaměstnání do 25 let věku a do 6 měsíců jejich evidence (včetně absolventů). Cílem programu je nabídnout každé mladé nezaměstnané osobě pracovní místo nebo zvýšit její zaměstnatelnost formou poradenské aktivity, školením, rekvalifikací nebo jiným opatřením, a to v období do šesti měsíců od počátku nezaměstnanosti.

2.1. Programy podporující začlenění absolventů na trh práce

▪ Individuální akční plán

Jedná se o jednu z poradenských technik, která má přispět ke zvýšení možnosti uplatnění uchazeče o zaměstnání na trhu práce a k prevenci dlouhodobé nezaměstnanosti. Úřad práce je povinen nabídnout vypracování tohoto plánu osobám ve věku do 25 let a absolventům vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Odmítnutí individuálního akčního plánu (dále jen IAP) je důvodem pro vyřazení klienta z evidence uchazečů o zaměstnání. Cílem IAP je dovedení uchazeče k samostatnému rozhodování o řešení vlastní situace při hledání pracovního uplatnění. Obsahem je zejména stanovení postupu a časového harmonogramu plnění jednotlivých opatření – jedná se o dlouhodobý proces poradenských aktivit směřujících k aktivizaci uchazeče a vytvoření prostoru pro to, aby mohl převzít odpovědnost sám za sebe.

IAP vychází ze vzájemné spolupráce poradce a klienta. Optimálně jde o nalezení souladu mezi přáním klienta – uchazeče a potřebami zaměstnavatelů. Cílem je tedy nalézt řešení, kde na jedné straně je pracovní uplatnění uchazeče při respektování jeho pracovního potenciálu (schopnosti, dovednosti) a na straně druhé respektování požadavků zaměstnavatelů.

IAP je obvykle uzavírán formou písemné dohody mezi poradcem ke zprostředkování a uchazečem o zaměstnání. Poradenský proces a sestavení IAP musí směřovat k tomu, co může uchazeč nabídnout zaměstnavateli, co může sám udělat pro řešení své situace, jakou

pomoc žádá od úřadu práce, jakou pomoc mu může úřad práce nabídnout a jakou spolupráci s ostatními odbory úřadu vyžaduje řešení jeho situace. Ke stanovení těchto cílů slouží dotazník zájmů, který klient ÚP vyplňuje.

IAP je rozdělen do dvou programů podle věku klientů. Pro mladé do 25 let se program nazývá První příležitost, pro uchazeče nad 25 let se jmenuje Nový start. Poradenský proces je rozdělen do tří etap, jednotlivé etapy jsou časově ohraničeny. Tyto hranice jsou však pružné, upravují se vždy podle individuálních potřeb uchazeče.

- **Příspěvek na zapracování**

Jedním z nových nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti zaváděných zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti je příspěvek na zapracování, který může úřad práce na základě dohody poskytnout zaměstnavateli v případě, že zaměstnavatel přijímá do pracovního poměru uchazeče o zaměstnání, kterému je při zprostředkování zaměstnání věnována zvýšená péče. Do této kategorie se řadí i mladí lidé do 25 let a absolventi vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku. Maximální doba poskytování příspěvku je 3 měsíce a může činit měsíčně nejvýše polovinu minimální mzdy.

- **Společensky účelná pracovní místa**

Společensky účelná pracovní místa jsou jedním z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti. Zaměstnavatelé mají možnost zřídit na základě dohody s úřadem práce pracovní místa, která obsadí uchazeči o zaměstnání, jimž není možné zajistit pracovní uplatnění jiným způsobem, a úřad práce na taková pracovní místa může poskytnout příspěvek. V případě mladých lidí do 25 let může být součástí dohody o zřízení pracovního místa požadavek na vypracování plánu zajištění odborné praxe.

- **Rekvalifikace**

Dalším z nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti je rekvalifikace uchazečů o zaměstnání a zájemců o zaměstnání, směřující k získání nové kvalifikace nebo k rozšíření stávající kvalifikace. Rekvalifikace mohou mít i formu speciálních vzdělávacích programů. I když nejsou věkově omezeny, mohou být určeny speciálně pro absolventy. Zvýšená péče při zprostředkování zaměstnání se totiž poskytuje i mladým lidem do 25 let či absolventům vysokých škol po dobu 2 let po úspěšném ukončení studia, nejdéle však do 30 let věku.

- **Cílené programy k řešení zaměstnanosti**

Problémy v oblasti zaměstnanosti mohou být řešeny také pomocí cílených programů zaměřených na zvyšování možnosti uplatnit se na trhu práce. Může se jednat o programy nejenom celostátního, ale i krajského, okresního a obecního charakteru. Prozatím jsou však možnosti realizace těchto programů omezené a jejich širší využívání k řešení zaměstnanosti mladých lidí a absolventů škol se předpokládá spíše do budoucna.

Podrobnější informace o programech podporujících začlenění absolventů na trh práce lze získat v zákoně 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, část V., § 104 – 120 Aktivní politika zaměstnanosti nebo na webových stránkách úřadů práce.

3. Počty absolventů škol, počty nezaměstnaných absolventů škol, míra nezaměstnanosti absolventů škol

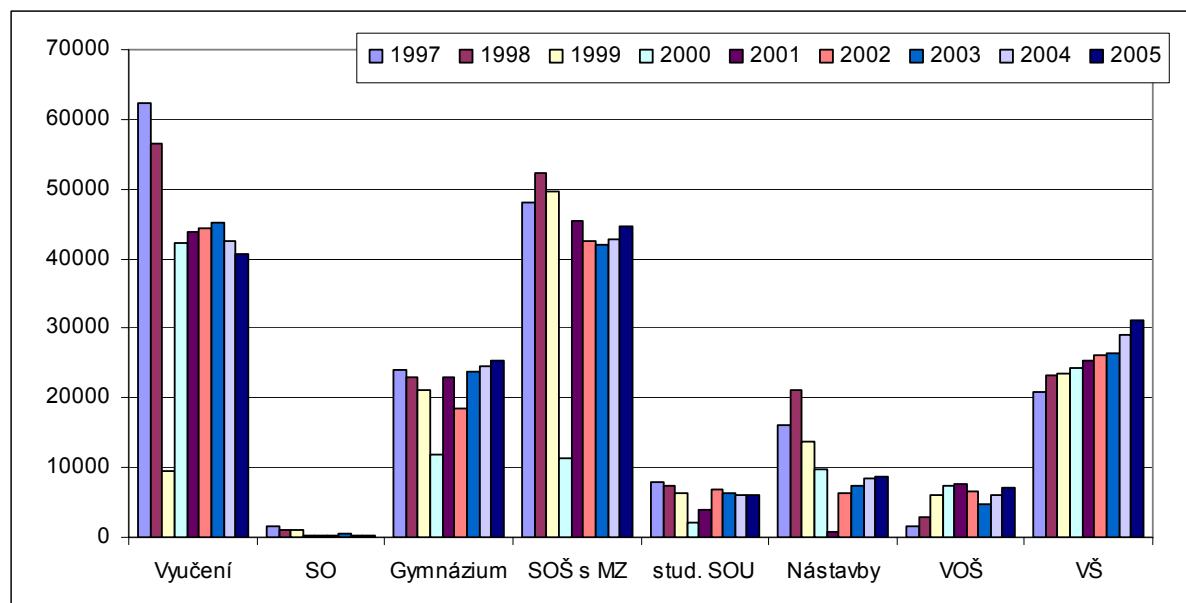
K pochopení problematiky nezaměstnanosti absolventů škol a jejího monitorování je třeba se seznámit se základními pojmy a faktory, které s tímto tématem neodmyslitelně souvisejí. V rámci této kapitoly je proto věnována pozornost ukazatelům nezaměstnanosti absolventů škol a faktorům, které nezaměstnanost absolventů škol ovlivňují.

3.1. Počty absolventů škol

Počty absolventů škol jsou vykazovány ve statistických výkazech zpracovávaných Ústavem pro informace ve vzdělávání, jejichž sběr se provádí každoročně na podzim.³ Vývoj počtů absolventů ovlivňuje jak počty nezaměstnaných absolventů, tak následně i míry nezaměstnanosti absolventů.

Z následujícího grafu, který dává přehled o počtech absolventů jednotlivých kategorií vzdělání v letech 1997 až 2005, je zřejmý i dopad zavedení povinné deváté třídy. V roce 1999 byl výrazně nižší počet vyučených absolventů, v roce 2000 maturantů, mimo nástaveb, v roce 2001 se tento pokles týkal absolventů nástavbového studia (viz vyučení s maturitou) a v roce 2003 a 2004 absolventů VOŠ.

Obrázek 3.1 Přehled o počtech absolventů středních a vyšších škol

Tabulka 3.1 Počty absolventů škol 1997–2005

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Vyučení	62257	56463	9501	42261	43870	44483	45048	42421	40752
SO	1572	1004	1035	219	386	265	429	322	340
Gymnázium	23987	22855	21156	11884	22900	18527	23659	24694	25309
SOŠ s MZ	48118	52185	49613	11267	45537	42428	41987	42687	44581
stud. SOU	7816	7425	6439	2192	3885	6792	6420	5962	6008
CELKEM	143750	139932	87744	67823	116578	112495	117543	116086	116990
Nástavby	16085	21176	13814	9741	799	6316	7272	8332	8790
VOŠ	1648	2994	6159	7460	7547	6572	4701	6075	7025
VŠ	20942	23262	23582	24393	25298	26273	26440	29022	31121

Vyučení = absolventi učebních oborů SOU, OU a U tříletých i dvouletých

SO = absolventi nematuritních studijních oborů SOŠ

VOŠ = absolventi VOŠ bez absolventů konzervatoří

Z grafu je rovněž patrné, že do roku 2003 byly nejvyšší počty absolventů zaznamenávány u vyučených (absolventů učebních oborů bez maturity). V následujících letech snižující se počet těchto absolventů a naopak zvyšující se počet maturantů SOŠ vedl postupně ke změně ve struktuře absolventů středních škol. Od roku 2004 jsou vykazovány nejvyšší počty absolventů u maturitních oborů SOŠ.

³ Podrobnější zpracování těchto dat ukazuje, že některé školy opomíjejí do počtu absolventů zařadit i absolventy, kteří absolvovali opravné závěrečné zkoušky (tj. mezi absolventy řadí pouze ty, kteří je úspěšně vykonali v řádném termínu). Někdy je rovněž problémem správné vykázání absolventů zrušené či sloučené školy.

V roce 2005 ukončilo denní studium celkem 163 926 absolventů.⁴ Nejvíce absolventů vycházelo z maturitních oborů SOŠ (44 581). Téměř se čtyřtisícovým odstupem pak úspěšně ukončili studium absolventi učebních oborů bez maturity (40 752); třetí a čtvrtou nejpočetnější skupinu představovali absolventi vysokých škol (31 121) a gymnázií (25 309); dále pak následovali absolventi nástaveb (8 790), VOŠ bez konzervatoří (7 025) a studijních SOU ukončených maturitou (6 008). Tradičně nejnižší byl počet absolventů středního vzdělávání bez výučního listu i maturity (340).

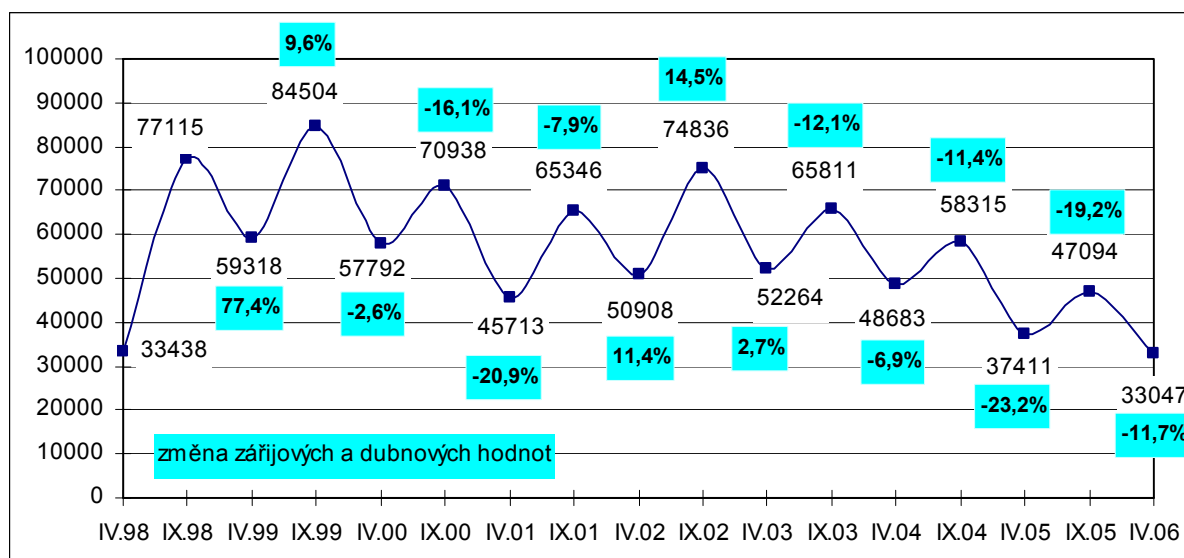
3.2. Celkový počet nezaměstnaných absolventů škol a jeho podíl na celkové nezaměstnanosti v zemi

Počty nezaměstnaných absolventů jsou dlouhodobě sledovány úřady práce a MPSV vždy k 30. září a k 30. dubnu příslušného roku. Hodnoty ze září jsou vždy vyšší, neboť v této době dochází ke kumulaci nezaměstnaných absolventů. Hodnoty z dubna lépe zachycují situaci absolventů na trhu práce, neboť představují určitý rovnovážný stav, kdy v průběhu několika předchozích měsíců již došlo k absorpci absolventů z června předchozího roku trhem práce.

Celkový počet nezaměstnaných absolventů (a rovněž i podíl počtu nezaměstnaných na celkové nezaměstnanosti) a jeho vývoj je ovlivněn řadou faktorů:

- **Úrovní celkové nezaměstnanosti**, kdy absolventi škol jsou nepříznivým vývojem na trhu práce ohrožováni nezaměstnaností více než ostatní pracovníci a kdy rostoucí celková nezaměstnanost vede k rostoucí nezaměstnanosti absolventů, přičemž její úroveň je vždy vyšší než průměrná míra nezaměstnanosti.
- **Cyklem školního roku**, kdy se počet absolventů hledajících práci každoročně začne zvyšovat v červnu s koncem školního roku. Svého maxima dosahuje v září, od října se postupně opět snižuje a minimální hodnoty dosahuje v květnu.

Obrázek 3.2 Změna počtu nezaměstnaných absolventů (duben 1998–duben 2006)

- **Požadavkem několikaleté praxe** ze strany zaměstnavatelů. Na rozdíl od ostatní pracovní síly absolventi škol na trhu práce nedisponují dostatečnými praktickými zkušenostmi získanými praxí.
- **V některých případech i nesprávnou volbou další vzdělávací cesty absolventů základní škol**, jejichž rodiče nebo zákonní zástupci neměli dostatek informací o situaci

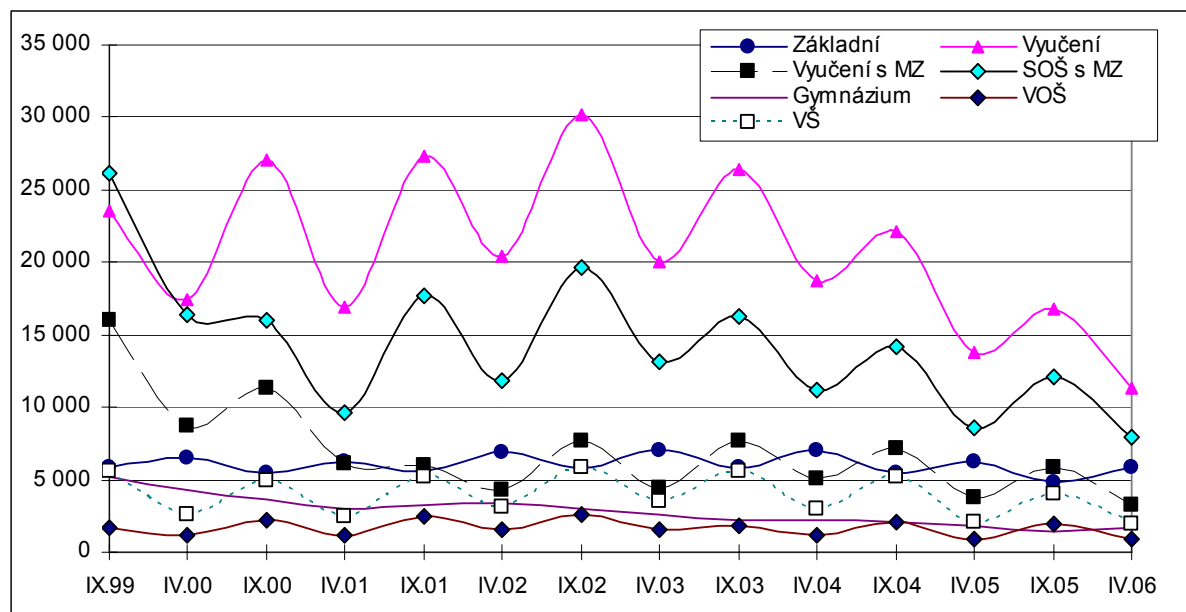
⁴ Bez absolventů základních škol a kategorií vzdělání C a D.

na trhu práce (příp. podcenili význam těchto informací či nesprávně tyto informace vyhodnotili) nebo nesprávně odhadli možnosti svých dětí.

Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol v členění podle kategorie vzdělávání lze lépe než v tabulce sledovat na obrázku 3.3.

Obrázek 3.3 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů škol podle úrovně dosaženého vzdělání (září 1999–duben 2006)

	IV.00	IV.01	IV.02	IV.03	IV.04	IV.05	IV.06
Základní	6 449	6 252	6 886	7 064	7 050	6 275	5 882
Vyučení	17 425	16 954	20 470	20 014	18 746	13 732	11 296
Vyučení s MZ	8 671	6 108	4 234	4 446	5 120	3 783	3 270
SOŠ s MZ	16 439	9 666	11 810	13 121	11 208	8 538	7 928
Gymnázium	4 329	2 940	3 327	2 607	2 223	1 865	1 699
VOŠ	1 144	1 153	1 561	1 573	1 131	953	897
VŠ	2 553	2 435	3 121	3 460	3 029	2 135	1 971

	IX.99	IX.00	IX.01	IX.02	IX.03	IX.04	IX.05
Základní	5 820	5 430	5 571	5 821	5 796	5 449	4 877
Vyučení	23 577	27 047	27 265	30 131	26 368	22 074	16 780
Vyučení s MZ	16 008	11 290	5 953	7 674	7 622	7 159	5 836
SOŠ s MZ	26 158	16 054	17 670	19 631	16 268	14 165	12 079
Gymnázium	5 153	3 674	3 265	2 949	2 155	2 020	1 436
VOŠ	1 689	2 221	2 467	2 574	1 867	2 042	1 964
VŠ	5 585	5 007	5 203	5 899	5 625	5 241	3 998

Pozn.: Jedná se o všechny evidované absolventy - uchazeče o zaměstnání

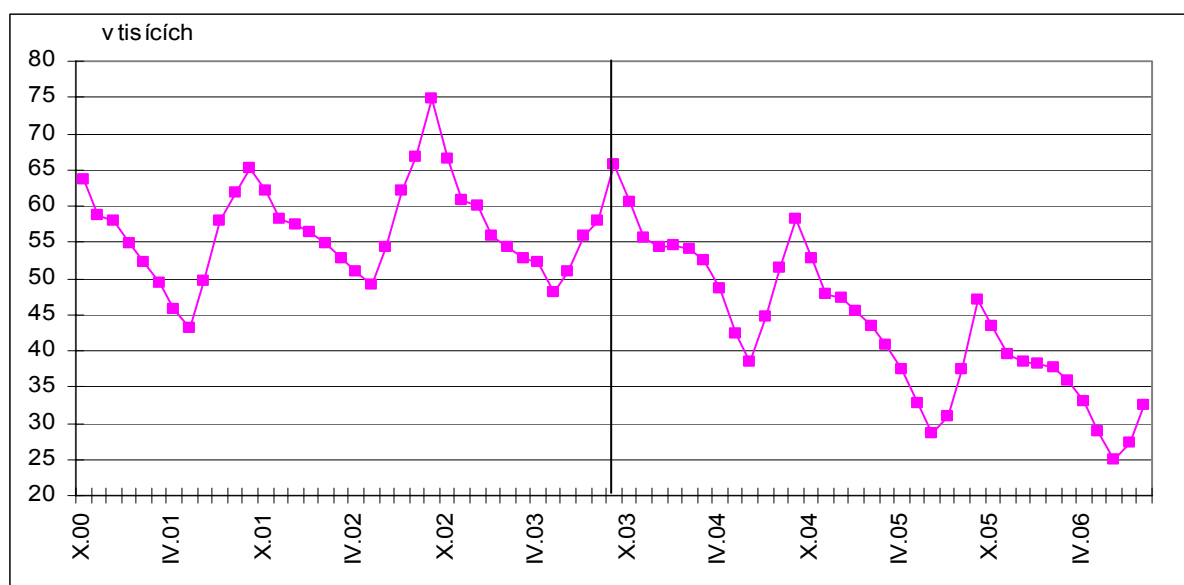
Z obrázku je zřejmé, že pravidelné kolísání v závislosti na průběhu školního roku se projevuje téměř ve všech kategoriích vzdělání. U kategorií s nejvyššími počty nezaměstnaných je zřejmý vliv zavedení povinné devítileté školní docházky ve školním roce 1995/1996, důsledkem je, že se od roku 1999 do roku 2004 dočasně snížil počet absolventů škol vstupujících do světa práce. V důsledku toho se ve stejném období snižoval i počet nezaměstnaných absolventů evidovaných na úřadech práce. Za pozornost stojí i obrácený cyklus u absolventů se základní úrovní vzdělání, který způsobují předčasné odchody ze středního vzdělávání, kdy převažující část žáků toto vzdělání opouští až po ukončení prvního pololetí. Výrazně menší kolísání je patrné u absolventů VOŠ, které je způsobeno tím, že část oborů VOŠ trvá 2,5 nebo 3,5 roku. U absolventů gymnázií se kolísání neprojevuje, což je zřejmě způsobeno tím, že jen část z nich vstupuje na trh práce bezprostředně po absolvování a část až v průběhu roku po předčasném odchodu z terciárního vzdělávání.

Průměrný podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti měl od roku 1999 do roku 2005 klesající tendenci. V roce 2000 se **absolventi podíleli na celkové nezaměstnanosti** v průměru 13,5 %, v roce 2001 a 2002 - 12,3 %, v roce 2003 - 10,6 %, v roce 2004 - 9,2 %. V roce 2005 byly hodnoty tohoto ukazatele nejnižší, v průměru se jednalo o 7,6 %.

Výrazným jevem posledních tří let je poměrně značný pokles počtu nezaměstnaných absolventů. Tento vývoj je zřetelný zejména v zářijových hodnotách. Od září 2003 do září 2005 se jejich počet snížil ze 65 800 na 58 300 v roce 2004 a dále na konečných 47 100 v září 2005. Vzhledem k dosavadnímu vývoji počtu nezaměstnaných absolventů v roce 2006 lze předpokládat významný meziroční pokles i v září 2006. **Faktory**, které ovlivnily a ovlivňují tento vývoj, jsou zejména: výrazně vyšší počet absolventů, kteří v posledních třech letech pokračují ve vzdělávání, změna v nároku na podporu v nezaměstnanosti u absolventa⁵, zrušení základní vojenské služby⁶ a přechod úřadů práce na novější definici absolventa - uchazeče o zaměstnání⁷. Pokles počtu nezaměstnaných absolventů rovněž souvisí s ekonomickým vývojem v zemi (s ekonomickým růstem, větší nabídkou volných pracovních míst, nižší nezaměstnaností, apod.). Výrazný pokles počtu vyučených nezaměstnaných absolventů je nutno přičíst také zvýšené nabídce pracovních příležitostí ze strany zahraničních investorů, což potvrzuje i skutečnost, že ke snížení došlo hlavně v technických oborech (zejména ve strojírenských a elektrotechnických oborech).

Vývoj celkových počtů evidovaných absolventů - uchazečů o zaměstnání v posledních pěti letech je zachycen na následujícím obrázku 3.4. Zde je velmi dobře patrný roční cyklus nárůstu počtu nezaměstnaných absolventů v souvislosti s ukončením školního roku a poklesu jejich počtu postupnou absorpcí.

Obrázek 3.4 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů (říjen 2000–srpen 2006)

V letech 2003–2005 pokles počtu nezaměstnaných absolventů byl v porovnání s počty nezaměstnaných celkem markantnější, to je ostatně patrné z vývoje podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti, kde od září 2002 tento podíl klesl z 15,2 % na hodnotu 9,4 % v září 2005. V roce 2006 hodnoty tohoto ukazatele naznačují, že se situace zřejmě

⁵ Podpora může být přiznána pouze uchazečům o zaměstnání, kteří v posledních třech letech vykonávali zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost alespoň 6 měsíců, tzn. že absolventi ztratili automatický nárok na podporu v nezaměstnanosti.

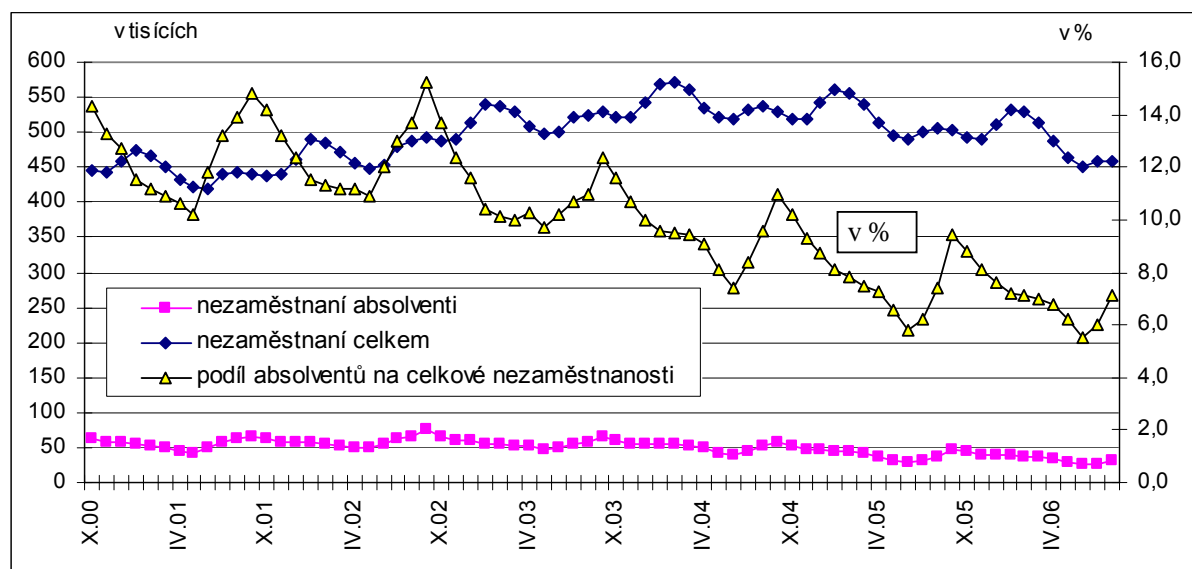
⁶ Absolventi nemají důvod vyčkávat na nástup do základní vojenské služby jako evidovaní uchazeči o zaměstnání. Zaměstnavatelé se nemusí obávat, že absolvent jim po krátké době po zapracování odejde vykonávat základní vojenskou službu.

⁷ Tento faktor ovlivňoval počty nezaměstnaných absolventů do roku 2005.

stabilizuje. V září 2006 lze tudíž očekávat, že se podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti v porovnání se zářím 2005 příliš nezmění.

Dosavadní vývoj počtu nezaměstnaných absolventů a jejich podíl na celkové nezaměstnanosti ukazuje následující obrázek a tabulka.

Obrázek 3.5 Vývoj počtu nezaměstnaných absolventů, nezaměstnaných celkem a podílu absolventů na celkové nezaměstnanosti (říjen 2000–srpen 2006)

Tabulka 3.2 Počet nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých (v tis.) a podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti (v %) v jednotlivých měsících let 2002–2006

	Počet nezaměstnaných absolventů v (tisících)					Podíl absolventů na celkové nezaměstnanosti (v %)				
	2002	2003	2004	2005	2006	2002	2003	2004	2005	2006
leden	56,4	55,8	54,6	45,5	38,1	11,5	10,4	9,6	8,1	7,2
únor	54,8	54,2	54,0	43,4	37,6	11,3	10,1	9,5	7,8	7,1
březen	52,6	52,7	52,4	40,8	35,9	11,2	10,0	9,4	7,5	7,0
duben	50,9	52,3	48,7	37,4	33,0	11,2	10,3	9,1	7,3	6,8
květen	49,0	48,0	42,4	32,7	28,9	10,9	9,7	8,1	6,6	6,2
červen	54,4	50,9	38,4	28,6	24,9	12,0	10,2	7,4	5,8	5,5
červenec	62,2	55,8	44,7	30,9	27,4	13,0	10,7	8,4	6,2	6,0
srpen	66,8	57,8	51,5	37,5	32,5	13,7	11,0	9,6	7,4	7,1
září	74,8	65,8	58,3	47,1		15,2	12,4	11,0	9,4	
říjen	66,6	60,5	52,8	43,3		13,7	11,6	10,2	8,8	
listopad	60,9	55,5	47,9	39,5		12,4	10,7	9,3	8,1	
prosinec	59,9	54,2	47,3	38,5		11,6	10,0	8,7	7,6	
Průměr za celý rok	59,1	55,3	49,4	38,8		12,3	10,6	9,2	7,6	

3.3. Počty nezaměstnaných absolventů škol a problém definice absolventa - uchazeče o zaměstnání

V současné době jsou úřady práce monitorovány tři ukazatele týkající se počtu nezaměstnaných absolventů.

1. „Všichni evidovaní absolventi – uchazeči o zaměstnání“

Do roku 2004 byl tento ukazatel ovlivněn nejednotným přístupem úřadů práce k definici uchazeče o zaměstnání - absolventa. Jednotlivé úřady práce přecházely postupně od dříve využívané definice (vycházející ze zákoníku práce) k novější (vycházející ze zákona o zaměstnanosti).⁸ Od roku 2005 je přístup úřadů práce sjednocen.

⁸ Je třeba upozornit, že při analýze těchto dat („všichni evidovaní absolventi – uchazeči o zaměstnání“, a to platí i pro „disponibilní“ nezaměstnané absolventy) a jejich časových řad je třeba s tímto faktorem počítat. Přechod

Mezi „absolventy - uchazeče o zaměstnání“ podle definice nyní používané MPSV pouze pro statistické účely patří uchazeči o zaměstnání - fyzické osoby do 25 let věku, **kteří mají nejvýše dva roky od ukončení školy**, absolventi vysokých škol pak nejdéle do 30 let věku.

2. „Disponibilní“ nezaměstnaní absolventi

Zkušenosti ze zpracování dat o nezaměstnanosti absolventů získávaných na základě výše uvedených skutečností vedly od roku 2000 k produkci nových dat - počtu disponibilních nezaměstnaných absolventů a počtu nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů (viz níže). Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů představuje počty „všech absolventů - uchazečů o zaměstnání“ očištěné o ty absolventy, kteří nemohou ihned nastoupit do zaměstnání.⁹

3. Nezaměstnaní „čerství“ absolventi

Nutnost korektnějšího porovnání míry nezaměstnanosti absolventů vedla ke zjišťování a používání údajů zahrnujících nezaměstnané „čerstvé“ absolventy, mezi které patří pouze ti, kteří ukončili vzdělávání v období bezprostředně před termínem zjišťování, tj. při zjišťování v dubnu jde o absolventy, kteří úspěšně ukončili školu v období od 1. května předcházejícího roku do 30. dubna roku zjišťování. Tyto počty nezaměstnaných absolventů nejsou zatíženy nejednotným přístupem úřadů práce. V dubnových datech jsou zachyceni pouze absolventi, kteří školu ukončili nejvýše před jedenácti měsíci.

V následujících třech tabulkách jsou pro možnost porovnání zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

Tabulka 3.3 Počet všech evidovaných nezaměstnaných absolventů

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vyučení	6338	8072	12124	23142	17425	16933	20470	20014	18746	13732	11296
Vyučení s MZ	763	1350	2497	6967	8671	6108	4234	4446	5120	3783	3270
SOŠ s MZ	2706	4625	8439	15781	16439	9666	11810	13121	11208	8538	7928
Gymnázium	1240	1740	2552	3669	4629	2940	3327	2607	2223	1865	1699
VOŠ			224	733	1144	2222	1561	1573	1131	953	897
Vysokoškoláci	503	693	1195	2114	2519	2392	3121	3460	3029	2135	1971

Vyučení s MZ = Stud. SOU + Nástavby

Tabulka 3.4 Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů

	2002	2003	2004	2005	2006
Vyučení	17132	17266	17149	12962	10735
Vyučení s MZ	3535	3413	4454	3459	2972
SOŠ s MZ	9972	11511	10417	7514	7063
Gymnázium	3 175	2 500	2 186	1 671	1 544
VOŠ	1278	1320	1011	851	812
Vysokoškoláci	2242	2529	2611	1968	1833

Pozn.: Počet disponibilních nezaměstnaných absolventů v dubnu 2001 NÚOV neměl k dispozici.

Tabulka 3.5 Počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vyučení	7721	8892	10430	10434	7592	6402
Vyučení s MZ	2 289	1002	3086	2903	2300	2069
SOŠ s MZ	1 920	6918	6928	6312	5195	4905
Gymnázium	783	1 644	1 190	1434	1173	1118
VOŠ	762	1018	909	696	707	678
Vysokoškoláci	1503	2034	2316	2049	1600	1483

úřadů práce na novější definici se totiž až do roku 2005 do určité míry podílel na poklesu počtu nezaměstnaných absolventů a stejně tak i na poklesu počtu absolventů dlouhodobě nezaměstnaných.

⁹ Jedná se o uchazeče o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za disponibilní se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytováno hmotné zabezpečení po dobu mateřské dovolené.

Údaje o nezaměstnanosti absolventů zahrnující absolventy posledního roku („čerstvé“ absolventy) lze v současné době považovat za údaje nejhodnější pro posuzování situace absolventů škol, protože **tímto způsobem lze nejkorektněji stanovit míru nezaměstnanosti. Proto jsme se rozhodli v této zprávě soustředit se především na ně.**

3.4. Míra nezaměstnanosti absolventů škol

Nejčastěji prezentovanými ukazateli uplatnitelnosti absolventů škol jsou absolutní počty uchazečů o zaměstnání (nezaměstnaných absolventů) a míra nezaměstnanosti. Oba ukazatele lze považovat za velmi důležité.

Objektivní posouzení nezaměstnanosti absolventů by se mělo opírat především o hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů¹⁰. **Míra nezaměstnanosti absolventů** je dána poměrem **počtu absolventů – uchazečů o zaměstnání** (nezaměstnaných absolventů) konkrétního druhu přípravy (kategorie vzdělání), skupiny oborů či oboru vzdělání k celkovému příslušnému **počtu absolventů** (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i pokračujících v dalším vzdělávání) v daném druhu přípravy (kategorii vzdělání), v dané skupině oborů či v daném oboru vzdělání. **Hodnota míry nezaměstnanosti vyjadřuje, kolik procent absolventů dané skupiny oborů zůstane bez zaměstnání.**

V dříve používané metodice výpočtu míry nezaměstnanosti absolventů se pracovalo s počty absolventů dvou po sobě následujících roků (např. míra nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2004 byla počítána jako počet všech nezaměstnaných absolventů v dubnu 2004 k součtu počtu absolventů v letech 2002 a 2003). Tato metoda výpočtu byla používána v případě „všech absolventů – uchazečů o zaměstnání“ a „disponibilních“ absolventů.

V našich publikacích pracujeme s počty nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů a s počty absolventů posledního roku, který předchází roku zjišťování (tj. míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů v dubnu 2006 je počítána jako počet nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů v dubnu 2006 k počtu absolventů v roce 2005).

Míru nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů lze v současné době považovat za nejpresnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů.

Míra nezaměstnanosti všech absolventů (všichni absolventi - uchazeči o zaměstnání) je každoročně monitorována ve svodce ÚIV. NÚOV v minulých letech v této zprávě rovněž tato data používal, proto pro zachování časové porovnatelnosti jsou v některých případech také uváděna.

Vypovídací schopnost **míry nezaměstnanosti disponibilních absolventů** je v porovnání s mírou nezaměstnanosti všech absolventů přesnější. (Nejsou zde totiž zahrnuti ti absolventi, kteří jsou sice evidováni na úřadech práce, ale nemohou v důsledku objektivní překážky nastoupit do zaměstnání). Zároveň oproti míře nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů zachycuje i nezaměstnané absolventy, kteří byli ze školy delší dobu.

V následujících třech tabulkách jsou zaznamenány všechny tři uvedené ukazatele podle kategorií vzdělání (dubnové hodnoty).

¹⁰ Někdy jsou uváděny pouze počty nezaměstnaných absolventů bez ohledu na množství absolventů, kteří se v odpovídajícím druhu přípravy či oboru připravují. To vede k tomu, že jsou jako problémové označovány ty skupiny oborů, ve kterých se připravují největší počty absolventů a kde jsou logicky i vysoké počty nezaměstnaných.

Tabulka 3.6 Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vyučení	18,3%	20,3%	23,4%	23,2%	17,9%	15,7%
Vyučení s MZ	19,2%	21,4%	23,5%	21,2%	16,1%	14,0%
SOŠ s MZ	17,0%	15,2%	16,3%	15,0%	12,2%	11,0%
Gymnázium	6,6%	7,2%	6,4%	6,1%	4,8%	4,4%
VOŠ	9,6%	12,9%	13,2%	13,6%	10,9%	9,1%
Vysokoškoláci	6,2%	8,0%	8,8%	7,7%	5,5%	4,8%

Tabulka 3.7 Míra nezaměstnanosti disponibilních absolventů

	2002	2003	2004	2005	2006
Vyučení	19,9%	19,5%	19,2%	14,8%	12,9%
Vyučení s MZ	21,3%	19,2%	16,6%	12,4%	10,2%
SOŠ s MZ	17,6%	13,1%	12,3%	8,9%	8,1%
Gymnázium	9,2%	6,0%	5,2%	3,5%	3,1%
VOŠ	8,1%	8,9%	8,4%	7,3%	5,8%
Vysokoškoláci	4,5%	4,9%	5,0%	3,5%	3,0%

Tabulka 3.8 Míra nezaměstnanosti všech absolventů

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vyučení	4,3%	5,3%	8,8%	19,5%	26,4%	32,7%	23,8%	22,7%	20,9%	15,7%	13,6%
Vyučení s MZ	4,1%	5,1%	6,3%	13,3%	17,8%	19,0%	25,5%	25,0%	19,1%	13,5%	11,2%
SOŠ s MZ	3,7%	5,7%	8,8%	15,1%	16,1%	15,9%	20,8%	14,9%	13,3%	10,1%	9,1%
Gymnázium	2,8%	4,4%	5,8%	7,8%	10,5%	8,9%	9,6%	6,3%	5,3%	3,9%	3,4%
VOŠ			3,3%	12,6%	12,0%	8,0%	9,9%	10,6%	9,4%	8,2%	6,4%
Vysokoškoláci	1,5%	2,0%	3,0%	7,5%	5,4%	5,1%	6,3%	6,7%	5,7%	3,8%	3,3%

4. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska úrovně vzdělání

Podle platného školského zákona rozlišujeme absolventy škol na absolventy se základním, středním, vyšším a vysokoškolským vzdělání. Střední vzdělání poskytuje tři stupně: „střední vzdělání“, „střední vzdělání s výučním listem“ a „střední vzdělání s maturitní zkouškou“. Protože toto členění je příliš obecné, používáme pro naše účely poněkud podrobnější členění, odpovídající kategoriím vzdělání podle KKOV:

1. Absolventi učebních oborů, kteří se připravovali ve 3letých (přes 90 %) nebo 2letých učebních oborech, po jejich absolvování získali výuční list; jsou připraveni pro uplatnění v dělnických profesích a pro převážně manuální a obslužné činnosti v oblasti služeb. V dalším textu a tabulkách pro ně používáme označení „**vyučen**“.

Pojem „vyučen“ je pro tuto analýzu určitým zkráceným vyjádřením. Jde přitom o střední vzdělání s výučním listem, které bylo získáváno převážně ve tříletých učebních oborech vzdělání na středním odborném učilišti /SOU/, dále také na učilišti /U/ a odborném učilišti /OU/, případně v malém podílu v učebních oborech dvouletých. Skupina „vyučených“ je vzhledem k dále uvedeným skupinám méně homogenní jak z hlediska přijímaných žadatelů po ukončení období povinné školní docházky (vedle úspěšných absolventů ZŠ i absolventi nižších ročníků základní školy a zvláštní školy), tak z hlediska délky studia - dvou nebo tříletého.

2. Absolventi studijních oborů SOU, kteří se připravovali ve 4letých oborech SOU s maturitou, po absolvování získali maturitní vysvědčení, součástí jejich vzdělávání byl i odborný výcvik, takže jsou vlastně i vyučeni; jsou připraveni pro náročné dělnické práce nebo činnosti v oblasti služeb, mají předpoklady pro výkon nižších řídicích funkcí. Spolu s těmi, kteří se vyučili ve tříletém učebním oboru a po vyučení vystudovali v **nástavbovém studiu pro absolventy 3letých učebních oborů**, je začleňujeme v dalším textu a tabulkách do jedné skupiny, pro kterou je používáno označení „**vyučen s maturitou**“.

Pojem „vyučen s maturitou“ je pro tuto analýzu také zkráceným vyjádřením. Zde jde o střední vzdělání s maturitní zkouškou ve čtyřletých studijních oborech SOU, jehož součástí je i odborný výcvik (vyučení), nebo v oborech pro absolventy tříletých oborů SOU, tzv. nástavbové studium, což je dvouleté denní studium na SOU nebo na SOŠ.

3. Absolventi nematuritních oborů SOŠ, kteří se připravovali ve dvouletých a tříletých studijních oborech středních odborných škol, po absolvování získali vysvědčení o závěrečné zkoušce a střední odborné vzdělání. Podíl této přípravy je velmi malý, v dalším textu a tabulkách se jimi vzhledem k jejich malému počtu nezabýváme, v případě výjimečného uvedení údaje jsou označeni „SO“.

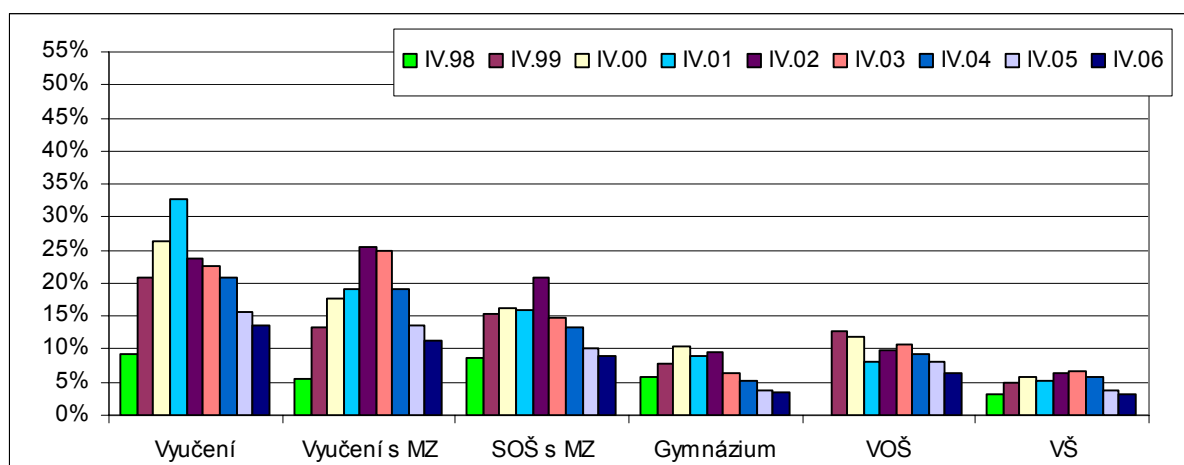
4. Absolventi studijních oborů SOŠ s maturitou, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOŠ, po absolvování získali maturitní vysvědčení. V dalším textu a v tabulkách pro ně používáme označení „SOŠ“.

Pojem „maturitní na SOŠ“ je pro tuto analýzu zkráceným vyjádřením skutečnosti, že se jedná o studium v oborech vzdělání SOŠ, poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou.

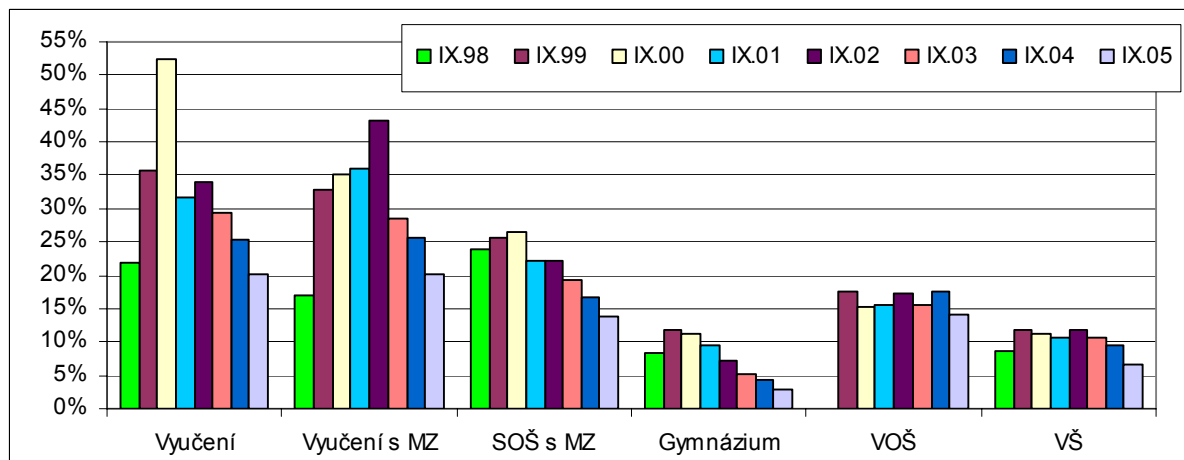
Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**, naopak nepřímá závislost se ukazuje mezi úrovní vzdělání a mírou nezaměstnanosti. Tento vztah je zřejmý i z obr. 4.1 a 4.2, kde jsou uvedeny hodnoty měr nezaměstnanosti absolventů v dubnových a zářijových hodnotách.

V dubnu tohoto roku dosahovala **míra nezaměstnanosti všech evidovaných absolventů** vyučených 13,6 %, u vyučených s maturitou 11,2 %, u absolventů SOŠ s maturitou dosahovala 9,1 %, u absolventů gymnázií 3,4 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 6,4 % a u vysokoškoláků 3,3 %. V porovnání s dubnem 2005 **došlo k meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech těchto kategorií vzdělání.**

Obrázek 4.1 Vztah míry nezaměstnanosti a úrovně dosaženého vzdělání (duben 1998–2006)

Obrázek 4.2 Vztah míry nezaměstnanosti a úrovně dosaženého vzdělání (září 1998–2005)

Podrobnější přehled o nezaměstnanosti absolventů škol podle kategorie dosaženého vzdělání na základě údajů MPSV poskytuje následující tabulka.

Tabulka 4.1 Vývoj nezaměstnanosti absolventů podle kategorie vzdělání (září 2003-duben 2006)

Kategorie vzdělání	září 03		duben 04		září 04		duben 05		září 05		duben 06	
	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.	Počet	Míra nez.
Mladiství bez vzdělání - A,B	378	n	371	n	506	n	423	n	404	n	344	n
Mladiství se základním vzděláním - C	5274	n	6573	n	4846	n	5783	n	4386	n	5473	n
Mladiství celkem	5652	n	6944	n	5352	n	6206	n	4790	n	5817	n
Nižší střední vzdělání D (78)	144	n	106	n	97	n	69	n	87	n	65	n
Nižší střední odborné vzdělání - E	4283	42,5%	3510	34,8%	3814	38,9%	2846	29,0%	3043	32,0%	2371	24,9%
SO s výučním listem - H	22085	27,8%	15236	19,2%	18260	23,5%	10886	14,0%	13737	18,6%	8925	12,1%
SO bez mat. i výuč. listu - J	151	c	110	c	120	c	82	c	107	c	57	c
ÚSV - gymnázium - K	2155	5,1%	2223	5,3%	2020	4,2%	1865	3,9%	1436	2,9%	1699	3,4%
ÚSO - vyučení a maturita - L	7622	28,4%	5120	19,1%	7159	25,6%	3783	13,5%	5836	20,1%	3270	11,2%
ÚSO - maturita (bez vyučení) - M	16268	19,3%	11208	13,3%	14165	16,7%	8538	10,1%	12079	13,8%	7928	9,1%
Vyšší odborné vzdělání - N	1867	15,5%	1131	9,4%	2042	17,6%	953	8,2%	1964	14,1%	897	6,4%
Bakalářské vzdělání - R	899	7,6%	691	5,8%	940	7,5%	598	4,8%	969	5,6%	718	4,2%
Vysokoškolské vzdělání - T	4 692	11,6%	2 309	5,7%	4 266	10,1%	1 522	3,6%	3 007	7,1%	1 235	2,9%
Doktorské vzdělání - V	34	7,0%	29	6,0%	35	6,1%	15	2,6%	22	3,1%	18	2,5%
Absolventi škol celkem (bez mladistv.)	60 200	19,5%	41 673	13,5%	52 918	16,7%	31 157	9,8%	42 287	13,0%	27 183	8,4%

SO - střední odborné, USO - úplné střední odborné

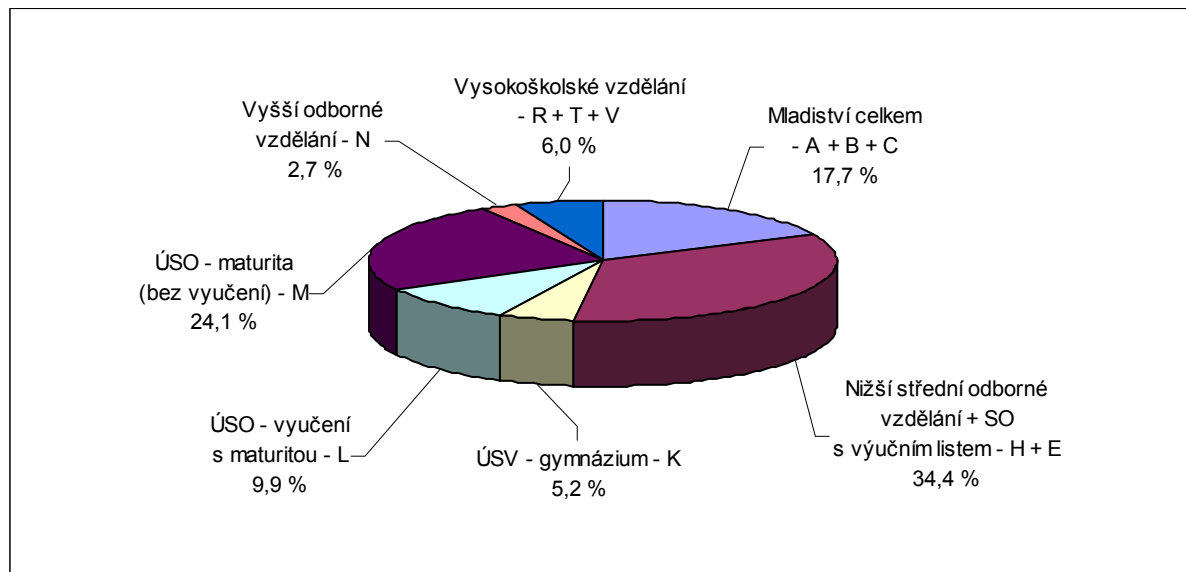
c - počty nezaměstnaných v dané kategorii nejsou korektní

n - není funkční určit

* Míru nezaměstnanosti nelze určovat bez srovnatelného základu; počet nezaměstnaných bez vzdělání a se základním vzděláním v průběhu roku roste (záporná hodnota poklesu), což je způsobeno odchodem žáků ze školy v průběhu školního roku.

Zatímco obr. 4.1 a 4.2 vychází z hodnot míry nezaměstnanosti absolventů, následující obr. 4.3 znázorňuje podíly počtů nezaměstnaných absolventů, čili současné složení nezaměstnaných absolventů na trhu práce.

Obrázek 4.3 Podíly počtů nezaměstnaných absolventů podle kategorie dosaženého vzdělání v dubnu 2006

Z celkového počtu nezaměstnaných absolventů včetně mladistvých v dubnu 2006 tvořili mladiství 17,7 %, 34,4 % absolventi odborného vzdělání s výučním listem, 24,1 % absolventi maturitních oborů SOŠ a vyučení s maturitou 9,9 %. Dále menší než desetiprocentní podíl zaujímali gymnazisté - 5,2 %, absolventi VOŠ - 2,7 % a vysokoškoláci - 6,0 %. Z těchto údajů však nelze odvozovat, že např. absolventi VOŠ nacházejí uplatnění na trhu práce snadněji než kterákoliv jiná kategorie absolventů.

4.1. Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E + H)

Skupinu vyučených tvoří na trhu práce absolventi běžných učebních oborů SOU kategorie H a absolventi učebních oborů kategorie E, což byly dvou a tříleté obory pro žáky s neukončenou základní školou (obory učilišť) a tříleté obory speciálních škol (obory odborných učilišť)¹¹. Absolventi běžných učebních oborů SOU kategorie H mají v dubnu 2006 míru nezaměstnanosti zhruba 14,1 % a absolventi učebních oborů v kategorii E 27,6 %. Je tedy patrné, že absolventi oborů kategorie H mají výrazně nižší míru nezaměstnanosti než absolventi učebních oborů v kategorii E. Počet vyučených v kategorii H však mnohonásobně převyšuje počet absolventů v kategorii E. Vliv vyšší nezaměstnanosti absolventů kategorie E na **míru nezaměstnanosti všech vyučených (E + H)** tedy není výrazný, tyto hodnoty **se příliš neliší od míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H**.

Od roku 2000 do roku 2003 můžeme pozorovat pozvolný nárůst absolventů s výučním listem. V roce 2000 absolvovalo celkově v kategorii E+H 42 270 vyučených, v roce 2001 - 43 870 vyučených, v roce 2002 se jednalo o 44 483 a v roce 2003 o 45 048 vyučených. **Od roku 2003 dochází k postupnému poklesu počtu těchto absolventů** na 42 421 v roce 2004 a na 40 752¹² v roce 2005 (z toho 35 972 absolventů se nachází v kategorii H). V roce 2006 se očekává opětovný mírný pokles (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii E+H byl ve školním roce 2005/2006 zhruba o 1 390 žáků nižší oproti školnímu roku 2004/2005).

Nejvyšší počty absolventů kategorie E+H byly ve školním roce 2004/2005 připravovány ve skupinách oborů 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (21,2 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (17,4 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (9,4 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (8,2 %), 66 Obchod (7,9 %), 41 Zemědělství a lesnictví (7,7 %), 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (7,6 %), 69 Osobní a provozní služby (6,6 %) a 29 Potravinářství a potravinářská chemie (5,3 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 91,3 % vyučených kategorií E+H.

4.1.1 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání H)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie H v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 21,1 % v dubnu 2004 na 16,1 % v dubnu 2005 a na 14,1 % v dubnu 2006.¹³

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2006 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů, 69 Osobní a provozní služby, 63 Ekonomika a administrativa, 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 66 Obchod.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H v dubnu 2006 dosahují a relativně snadnější uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání 53 Zdravotnictví, 82 Umění a užité umění, 37 Doprava a spoje a na absolventy třetí nejpočetnější skupina oborů vzdělání kategorie H - 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie H - učební obory středních odborných učilišť) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce¹⁴, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání H v dubnu 2006 s doplňujícími hodnotami za duben 2005 (vyjádřeno graficky),

¹¹ Novelou starého školského zákona byl umožněn vstup žákům s neukončenou základní školou do běžných tříletých oborů (SOU) a žákům s úspěšně ukončenou základní školou do oborů učilišť i odborných učilišť.

¹² Srovnáme-li rok 2005 s rokem 2003, v procentním vyjádření se rovná zhruba o desetiprocentní pokles počtu absolventů v kategorii E+H.

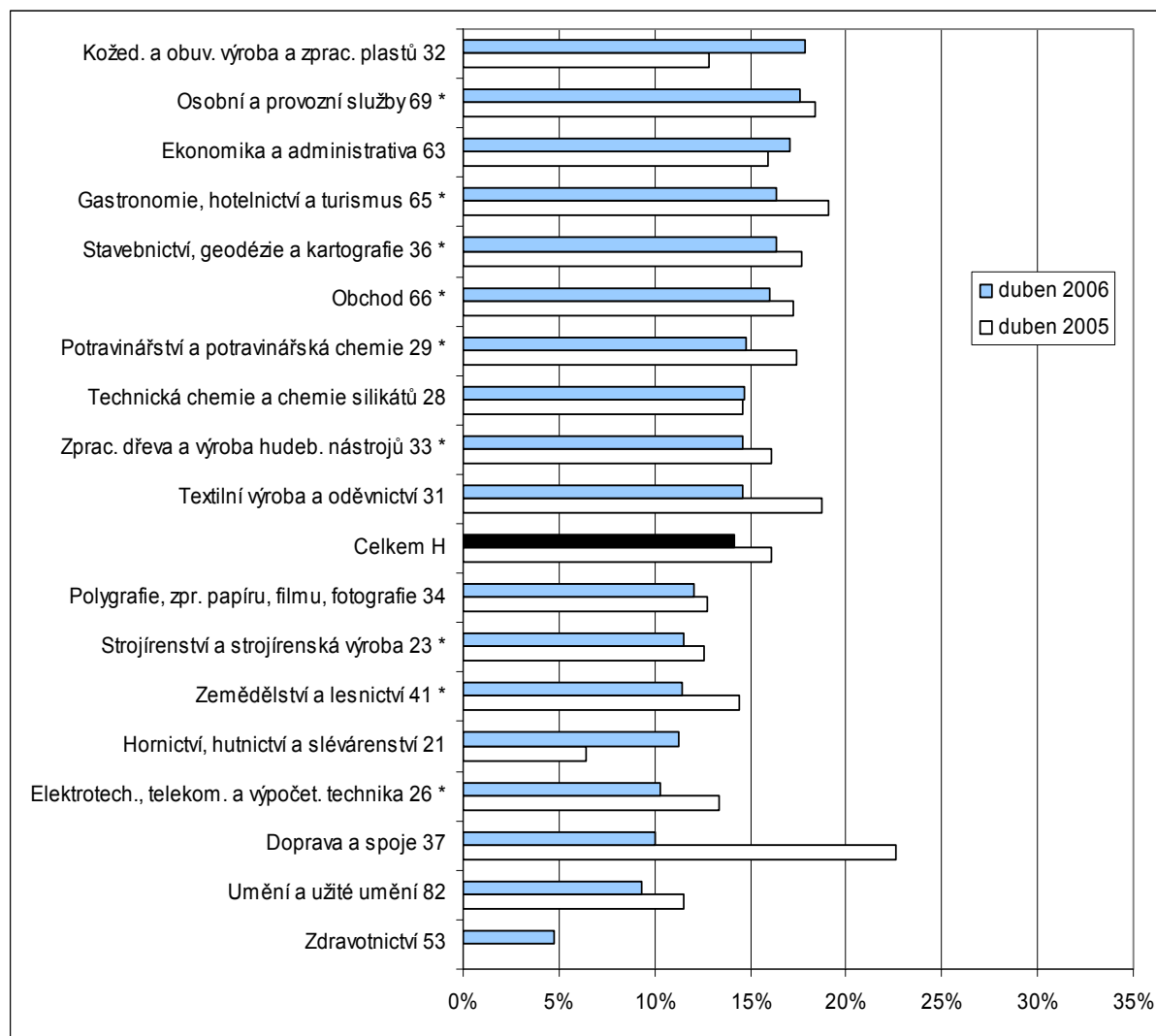
¹³ Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

¹⁴ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

2. počet absolventů vyučených v kategorii vzdělání H za červen 2005, počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů¹⁵ vyučených v kategorii vzdělání H v dubnu 2006 a meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů v kategorii vzdělání H (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Obrázek 4.4 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005 a 2006, skupiny oborů kategorie H

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 1 800 absolventů.

¹⁵ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Tabulka 4.2 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2006, skupiny oborů kategorie H

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
21 Hornictví, hutnictví a slévárství	80	9	11,3%	4,8 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	6770	781	11,5%	-1,0 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3737	385	10,3%	-3,1 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	306	45	14,7%	0,1 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	1810	268	14,8%	-2,6 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	1002	146	14,6%	-4,1 p.b.
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	28	5	17,9%	5,0 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	2761	404	14,6%	-1,4 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	523	63	12,0%	-0,7 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2524	413	16,4%	-1,3 p.b.
37 Doprava a spoje	130	13	10,0%	-12,6 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	2351	269	11,4%	-3,0 p.b.
53 Zdravotnictví	42	2	4,8%	-*
63 Ekonomika a administrativa	775	132	17,0%	1,1 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	7293	1196	16,4%	-2,7 p.b.
66 Obchod	3093	495	16,0%	-1,3 p.b.
69 Osobní a provozní služby	2468	433	17,5%	-0,8 p.b.
82 Umění a užité umění	279	26	9,3%	-2,2 p.b.
Celkem H	35972	5085	14,1%	-1,9 p.b.

p.b. - procentní bod

Pozn.: * Skupina oborů vzdělání 53 Zdravotnictví v kategorii vzdělání H ve školním roce 2003/2004 nevykazovala žádné absolventy, z tohoto důvodu nebylo možné provést srovnání míry nezaměstnanosti absolventů za duben 2005 a 2006.

I přes většinový výskyt poklesu míry nezaměstnanosti absolventů mezi skupinami oborů vzdělání bylo při srovnání hodnot za duben 2005 a 2006 v některých případech zaznamenáno zvýšení. Toto zvýšení vykazují dvě na absolventy nejméně početné skupiny oborů vzdělání v kategorii H, a to **32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů a 21 Hornictví, hutnictví a slévárství**. Tím, že tyto skupiny oborů vzdělání vykazují malé počty absolventů, jsou každoročně vystaveny značným výkyvům v hodnotách míry nezaměstnanosti absolventů, a proto jejich současný nárůst nemusí znamenat nic neobvyklého. Podobným výkyvům je vystavena například i skupina oborů vzdělání 37 Doprava a spoje, která při tomto srovnání vykazuje naopak výrazný pokles.

V porovnání s dubnem 2005 byl rovněž zaznamenán **mírný nárůst** (o 1,1 p. b. na 17 %) v míře nezaměstnanosti absolventů skupiny oborů vzdělání **63 Ekonomika a administrativa**, kde již počet absolventů není tak zanedbatelný (v roce 2005 - 775 absolventů, jedná se obor vzdělání 6351H002 Technickoadministrativní pracovník).

V souvislosti s nedávným vznikem nového oboru vzdělání, kterým je 5341H002 Ošetřovatel¹⁶, se v rámci kategorie H objevují první absolventi skupiny oborů vzdělání 53 Zdravotnictví. Jak ukazuje míra nezaměstnanosti za duben 2006 uplatnění těchto absolventů na trhu práce je velmi dobré (míra nezaměstnanosti absolventů je 4,8 %).

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů učebních oborů kategorie vzdělání H lze získat prostřednictvím dat **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**.

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie H za **duben 2006**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání H za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**¹⁷ vyučených v kategorii vzdělání H za duben 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání H.

¹⁶ Tento obor vzdělání postupně nahrazuje kmenové obory 5341J.

¹⁷ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2005 více než 50 absolventů)¹⁸.

Tabulka 4.3 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2006, kategorie H

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
3657H Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	25,2%
3359H Čalouník, čalounické práce	24,1%
3666H Suché montáže	23,8%
2858H Sklář, sklářské práce	20,0%
3457H Knihař, knihařské práce	20,0%
3456H Fotograf, fotografické práce	18,6%
3655H Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	18,4%
3664H Tesař, tesařské práce	17,7%
6951H Kadeřník	17,5%
6551H Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	17,2%
3667H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	17,2%
6351H Technickoadministrativní pracovník	17,0%
2862H Malíř skla a keramiky	16,9%
4151H Zemědělec, zemědělské práce	16,9%
2355H Klempíř, klempířské práce ve strojírenství	16,7%
4153H Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovatelské práce	16,5%
2954H Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	16,5%
6651H Prodavač, obchodník, obchodní provoz	16,4%
6953H Provoz služeb	16,0%
6553H Číšník, servírka	15,7%
6552H Kuchař, kuchařské práce	15,5%
3158H Krejčí, krejčovské práce	14,5%
3356H Truhlář, truhlářské práce	13,8%
6652H Aranžér, propagační práce	13,8%
2368H Automechanik, technické práce v autoservisu	13,6%
4156H Lesní výroba, lesnické práce	13,0%
3652H Instalatér, instalatérské práce	13,0%
4152H Zahradník, zahradnické práce	12,4%
2953H Pekař, pekařské práce	11,9%
2651H Elektrikář, elektrotechnické práce	11,8%
2659H Mechanik telekomunikačních sítí	11,1%
3669H Pokrývač, pokrývačské práce	10,8%
2351H Zámečnický, zámečnické práce a údržba	10,5%
2153H Modelář, modelářské práce	10,0%
2362H Optik	9,8%
2361H Lakýrník, lakýrnické práce	9,7%
8251H Výtvarné a uměleckořemeslné práce	9,3%
2366H Mechanik opravář, opravářské práce	9,2%
4155H Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	8,9%
3452H Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	8,9%
2652H Mechanik elektrotechnických zařízení	8,4%
3453H Reprodukční grafik, litografické a montážní práce	8,4%
2653H Mechanik elektronických zařízení	8,3%
2657H Autoelektrikář	8,3%
3751H Manipulant poštovního provozu a přepravy	8,0%
2956H Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	6,9%
2365H Strojník, práce při obsluze strojů	6,7%
2356H Obráběč kovů, obráběčské práce	5,8%
2352H Nástrojař, nástrojařské práce	4,1%
Celkem H	14,1%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 1 000 absolventů.

¹⁸ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 98 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.4 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2006, kategorie H

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
2153H Modelář, modelářské práce	70	7	10,0%	3,5 p.b.
2351H Zámečnické, zámečnické práce a údržba	1285	135	10,5%	-1,3 p.b.
2352H Nástrojař, nástrojařské práce	417	17	4,1%	-0,5 p.b.
2355H Klempíř, klempířské práce ve strojírenství	726	121	16,7%	1,5 p.b.
2356H Obráběč kovů, obráběčské práce	756	44	5,8%	-1,6 p.b.
2361H Lakýmník, lakýmnické práce	93	9	9,7%	-3,4 p.b.
2362H Optik	92	9	9,8%	-7,7 p.b.
2365H Strojník, práce při obsluze strojů	60	4	6,7%	-8,4 p.b.
2366H Mechanik opravář, opravářské práce	196	18	9,2%	2,6 p.b.
2368H Automechanik, technické práce v autoservisu	3089	419	13,6%	-0,8 p.b.
2651H Elektrikář, elektrotechnické práce	2103	248	11,8%	-1,3 p.b.
2652H Mechanik elektrotechnických zařízení	178	15	8,4%	-4,3 p.b.
2653H Mechanik elektronických zařízení	578	48	8,3%	-4,0 p.b.
2657H Autoelektrikář	763	63	8,3%	-6,4 p.b.
2659H Mechanik telekomunikačních sítí	54	6	11,1%	-8,4 p.b.
2858H Sklář, sklářské práce	60	12	20,0%	10,3 p.b.
2862H Malíř skla a keramiky	77	13	16,9%	-3,7 p.b.
2953H Pekař, pekařské práce	210	25	11,9%	-6,4 p.b.
2954H Cukrář, cukrovíkář, cukrářské práce	1347	222	16,5%	-1,6 p.b.
2956H Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce	233	16	6,9%	-4,3 p.b.
3158H Krejčí, krejčovské práce	989	143	14,5%	-4,0 p.b.
3356H Truhlář, truhlářské práce	2570	355	13,8%	-1,7 p.b.
3359H Čalouník, čalounické práce	166	40	24,1%	-3,1 p.b.
3452H Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce	135	12	8,9%	-0,1 p.b.
3453H Reprodukční grafik, litografické a montážní práce	215	18	8,4%	-3,0 p.b.
3456H Fotograf, fotografické práce	118	22	18,6%	1,0 p.b.
3457H Knihař, knihařské práce	55	11	20,0%	6,7 p.b.
3652H Instalatér, instalatérské práce	1077	140	13,0%	-3,7 p.b.
3655H Klempíř, klempířské práce ve stavebnictví	125	23	18,4%	2,4 p.b.
3657H Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	135	34	25,2%	-2,4 p.b.
3664H Tesař, tesařské práce	231	41	17,7%	-2,9 p.b.
3666H Suché montáže	84	20	23,8%	6,2 p.b.
3667H Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	737	127	17,2%	1,2 p.b.
3669H Pokrývač, pokrývačské práce	74	8	10,8%	0,1 p.b.
3751H Manipulant poštovního provozu a přepravy	100	8	8,0%	-9,9 p.b.
4151H Zemědělec, zemědělské práce	255	43	16,9%	-0,3 p.b.
4152H Zahradník, zahradnické práce	474	59	12,4%	-6,6 p.b.
4153H Chovatel zvířat, chovatelské a zpracovatelské práce	139	23	16,5%	-1,9 p.b.
4155H Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	1198	107	8,9%	-3,1 p.b.
4156H Lesní výroba, lesnické práce	238	31	13,0%	-0,8 p.b.
6351H Technickoadministrativní pracovník	775	132	17,0%	1,1 p.b.
6551H Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	3603	621	17,2%	-3,7 p.b.
6552H Kuchař, kuchařské práce	2517	391	15,5%	-1,1 p.b.
6553H Číšník, servírka	1173	184	15,7%	-2,6 p.b.
6651H Prodavač, obchodník, obchodní provoz	2572	421	16,4%	-1,0 p.b.
6652H Aranžér, propagační práce	472	65	13,8%	-2,2 p.b.
6951H Kadeřník	2199	384	17,5%	0,5 p.b.
6953H Provoz služeb	269	43	16,0%	-2,9 p.b.
8251H Výtvarné a uměleckořemeslné práce	279	26	9,3%	-2,2 p.b.
Celkem H	35972	5085	14,1%	-1,9 p.b.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H jsou v dubnu 2006 charakteristické zejména pro kmenové obory se zaměřením na stavebnictví, kde se jedná o Malíře-natěrače, malířské a natěračské práce; Suché montáže; Klempíře, klempířské práce ve stavebnictví; Tesaře, tesařské práce a Zedníka, kamnáře, zednické práce, stavební práce. Dalšími kmenovými obory vzdělání s vysokou mírou nezaměstnanosti jsou rovněž Čalouník, čalounické práce; Sklář, sklářské práce; Knihař a knihařské práce a Fotograf, fotografické práce. Z kmenových oborů vzdělání, které mají větší počet absolventů, vyšší

míry nezaměstnanosti vykazují kmenové obory Kadeřník a Kuchař-číšník, práce ve společném stravování.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie H jsou v dubnu 2006 patrné u kmenových oborů strojírenského zaměření, kde se jedná zejména o obory Nástrojař, nástrojařské práce; Obráběč kovů, obráběčské práce a Strojník, práce při obsluze strojů. Nízké míry nezaměstnanosti rovněž vykazují kmenové obory elektrotechnického zaměření - Autoelektrikář; Mechanik elektronických zařízení a Mechanik elektrotechnických zařízení. Dalšími kmenovými obory s nízkou mírou nezaměstnanosti jsou Řezník-uzenář, řeznické a uzenářské práce; Manipulant poštovního provozu a přepravy; Reprodukční grafik, litografické a montážní práce; Tiskař na polygrafických strojích, tiskařské práce a na absolventy početný kmenový obor vzdělání Opravář zemědělských strojů, opravářské práce.

4.1.2 Nezaměstnanost absolventů - vyučení (kategorie vzdělání E)

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů kategorie E v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 39,1 % v dubnu 2004 na 32,6 % v dubnu 2005 a na 27,6 % v dubnu 2006.¹⁹

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 66 Obchod, 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus²⁰, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 69 Osobní a provozní služby.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E dosahují a relativně snadněji uplatnění na trhu práce naleznou absolventi skupin oborů vzdělání 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika a 23 Strojírenství a strojírenská výroba.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů učebních oborů (kategorie E - obory učilišť a odborných učilišť) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce²¹, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání E v dubnu 2006 s doplňujícími hodnotami za duben 2005 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů vyučených** v kategorii vzdělání E za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů**²² vyučených v kategorii vzdělání E v dubnu 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání E (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

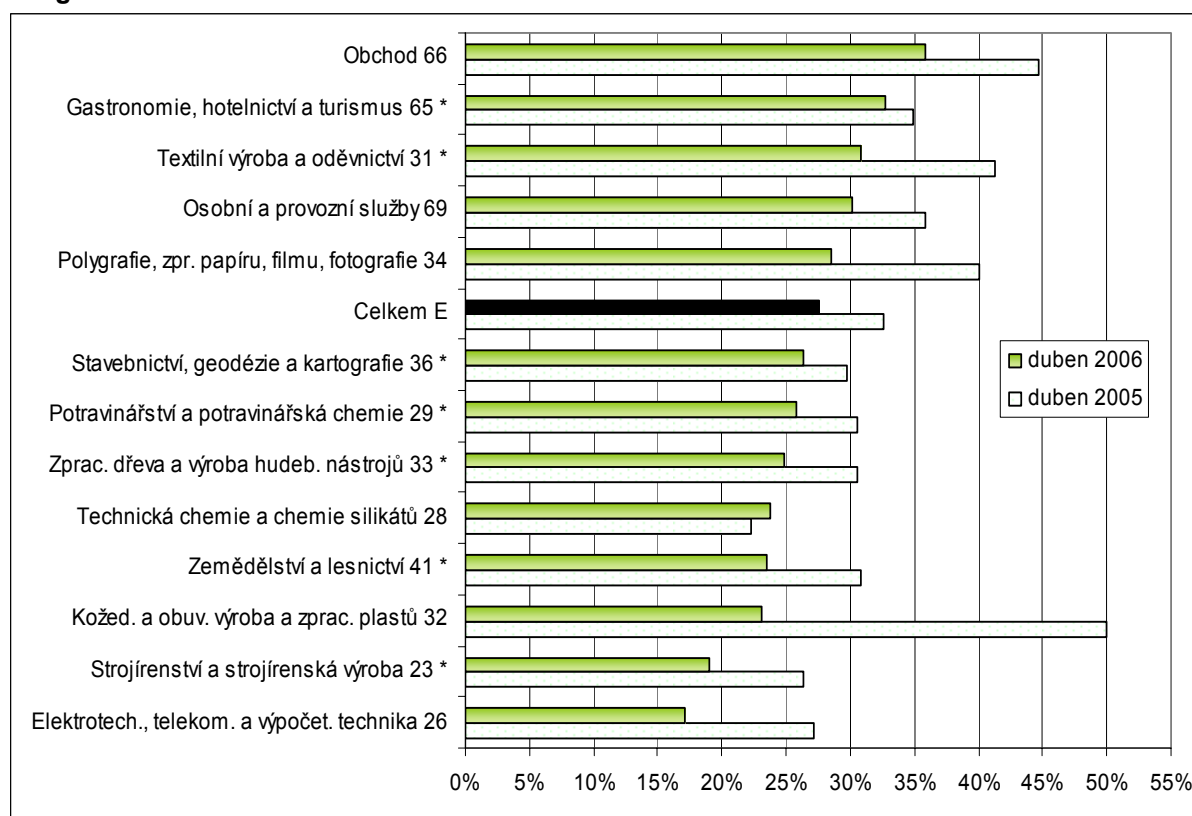
¹⁹ Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

²⁰ Jedná se o skupinu oborů vzdělání s nejvyšším počtem absolventů v kategorii vzdělání E.

²¹ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

²² Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Obrázek 4.5 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2005 a 2006, skupiny oborů kategorie E

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

Tabulka 4.5 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení, duben 2006, skupiny oborů kategorie E

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
23 Strojírenství a strojírenská výroba	332	63	19,0%	-7,4 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	76	13	17,1%	-10,0 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	59	14	23,7%	1,5 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	333	86	25,8%	-4,8 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	279	86	30,8%	-10,4 p.b.
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	13	3	23,1%	-26,9 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	342	85	24,9%	-5,8 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	21	6	28,6%	-11,4 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	832	219	26,3%	-3,4 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	781	184	23,6%	-7,2 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1362	445	32,7%	-2,2 p.b.
66 Obchod	131	47	35,9%	-8,8 p.b.
69 Osobní a provozní služby	219	66	30,1%	-5,7 p.b.
Celkem E	4780	1317	27,6%	-5,0 p.b.

I přes většinový výskyt poklesu míry nezaměstnanosti absolventů mezi skupinami oborů vzdělání bylo při srovnání hodnot za duben 2005 a 2006 v jednom případě zaznamenáno mírné zvýšení. Toto zvýšení vykazuje na absolventy třetí nejméně početná skupina oborů vzdělání v kategorii E, a to **28 Technická chemie a chemie silikátů**.

V porovnání s dubnem 2005 byl zaznamenán **razantní pokles** (o 26,9 p. b. na 23,1 %) v míře nezaměstnanosti absolventů skupiny oborů vzdělání **32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů**. Tím, že v této skupině oborů vzdělání absolvuje malý počet

absolventů, je každoročně vystavena značným výkyvům v hodnotách míry nezaměstnanosti absolventů. Její razantní pokles či nárůst není ničím neobvyklým. Podobným výkyvům je vystavena například i skupina oborů vzdělání 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie.

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů učebních oborů kategorie vzdělání E lze získat prostřednictvím dat **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**.

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie E **za duben 2006**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** vyučených v kategorii vzdělání E za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**²³ vyučených v kategorii vzdělání E za duben 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání E.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2005 více než 48 absolventů)²⁴.

Tabulka 4.6 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2006, kategorie E

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	35,9%
6551E Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	33,5%
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	33,0%
6552E Kuchař, kuchařské práce	32,5%
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	31,5%
4152E Zahradník, zahradnické práce	30,9%
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	28,1%
6955E Pečovatelské práce	27,9%
3664E Tesař, tesařské práce	26,3%
3356E Truhlář, truhlářské práce	23,7%
3667E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	23,5%
2953E Pekař, pekařské práce	21,1%
2351E Zámečnické práce a údržba	18,9%
2651E Elektrikář, elektrotechnické práce	17,1%
4155E Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	16,7%
2364E Strojní mechanik, montérské práce	16,7%
4151E Zemědělec, zemědělské práce	16,1%
Celkem E	27,6%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 250 absolventů.

²³ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

²⁴ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 90 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.7 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení, duben 2006, kategorie E

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
2351E Zámečnické práce a údržba	228	43	18,9%	-7,7 p.b.
2364E Strojní mechanik, montérské práce	48	8	16,7%	-7,8 p.b.
2651E Elektrikář, elektrotechnické práce	76	13	17,1%	-10,0 p.b.
2953E Pekař, pekařské práce	57	12	21,1%	-8,8 p.b.
2954E Cukrář, cukrovinkář, cukrářské práce	203	57	28,1%	-5,1 p.b.
3159E Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic	260	82	31,5%	-7,2 p.b.
3356E Truhlář, truhlářské práce	279	66	23,7%	-9,0 p.b.
3657E Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce	224	74	33,0%	-0,5 p.b.
3664E Tesař, tesařské práce	76	20	26,3%	1,3 p.b.
3667E Zedník, kamnář, zednické práce, stavební práce	452	106	23,5%	-6,2 p.b.
4151E Zemědělec, zemědělské práce	87	14	16,1%	-21,8 p.b.
4152E Zahradník, zahradnické práce	362	112	30,9%	-4,9 p.b.
4155E Opravář zemědělských strojů, opravářské práce	323	54	16,7%	-7,0 p.b.
6551E Kuchař-číšník, práce ve společném stravování	269	90	33,5%	0,6 p.b.
6552E Kuchař, kuchařské práce	1093	355	32,5%	-2,9 p.b.
6651E Prodavač, obchodník, obchodní provoz	131	47	35,9%	-8,8 p.b.
6955E Pečovatelské práce	179	50	27,9%	-6,4 p.b.
Celkem E	4780	1317	27,6%	-5,0 p.b.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie E jsou v dubnu 2006 charakteristické zejména pro kmenové obory Prodavač, obchodník, obchodní provoz; Kuchař-číšník, práce ve společném stravování; Malíř-natěrač, malířské a natěračské práce; Kuchař, kuchařské práce; Švadlena, šití oděvů, prádla a rukavic (což jsou vlastně především šičky velmi požadované zaměstnavateli) a Zahradník, zahradnické práce.

Nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů kategorie E je v dubnu 2006 patrná zejména u kmenových oborů Zemědělec, zemědělské práce; Strojní mechanik, montérské práce a Opravář zemědělských strojů, opravářské práce.

4.2. Nezaměstnanost absolventů - vyučení s maturitou (kategorie vzdělání L)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi dvou vzdělávacích cest. Jednak jsou to absolventi studijních oborů SOU, což jsou 4leté obory středních odborných učilišť zakončené maturitní zkouškou (absolvent neobdrží výuční list, ale koncepce vzdělávání je taková, že podíl odborného výcviku je prakticky stejný jako ve 3letém učebním oboru - absolvent je tedy fakticky vyučen, připraven pro uplatnění v dělnickém povolání), a jednak to jsou absolventi, kteří se připravovali v nástavbovém studiu pro absolventy učebních oborů - kde získávají po vyučení maturitní vzdělání.

Od roku 1998 do roku 2001 byl pro tuto kategorii vzdělání charakteristický razantní pokles počtu absolventů z 28 601 v roce 1998 na 20 253 v roce 1999, 11 924 v roce 2000 a na 4 684 v roce 2001²⁵, který byl vystřídán opětovným nárůstem na 13 108 v roce 2002, 13 692 v roce 2003, 14 294 v roce 2004 a na 14 798 v roce 2005. Z uvedených dat vyplývá, že **od roku 2001 se počet absolventů této kategorie vzdělání postupně zvyšuje** (zejména v důsledku nárůstu počtu absolventů nástavbového studia), což lze rovněž předpokládat i v roce 2006 (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii L byl ve školním roce 2005/2006 zhruba o 1 125 žáků²⁶ vyšší oproti školnímu roku 2004/2005).

²⁵ V tomto roce vyšlo jen velmi málo absolventů nástavbového studia jako důsledek zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996.

²⁶ Nárůst počtu žáků posledních ročníků studia je patrný u studijních oborů SOU zakončených maturitní zkouškou.

Nejvyšší počty absolventů vyučených s maturitou byly ve školním roce 2004/2005 připravovány ve skupinách oborů 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (27,1 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (20,9 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (11,7 %), 66 Obchod (10,5 %) a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus (7,3 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 77,5 % vyučených s maturitou.

Míra nezaměstnanosti vyučených absolventů s maturitou v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 21,2 % v dubnu 2004 na 16,1 % v dubnu 2005 a na 14,0 % v dubnu 2006.²⁷

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2006 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 63 Ekonomika a administrativa, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 66 Obchod a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2006 dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupin oborů vzdělání 39 Speciální a interdisciplinární technické obory, 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (malý počet absolventů připravovaných pro policejní službu), 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství, 23 Strojírenství a strojírenská výroba a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech SOU (kategorie L) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce²⁸, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání L v dubnu 2006 s doplňujícími hodnotami za duben 2005 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání L za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**²⁹ kategorie vzdělání L v dubnu 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání L (vyjádřeno tabulkově).

Tabulka 4.8 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: vyučení s maturitou, duben 2006, skupiny oborů kategorie L

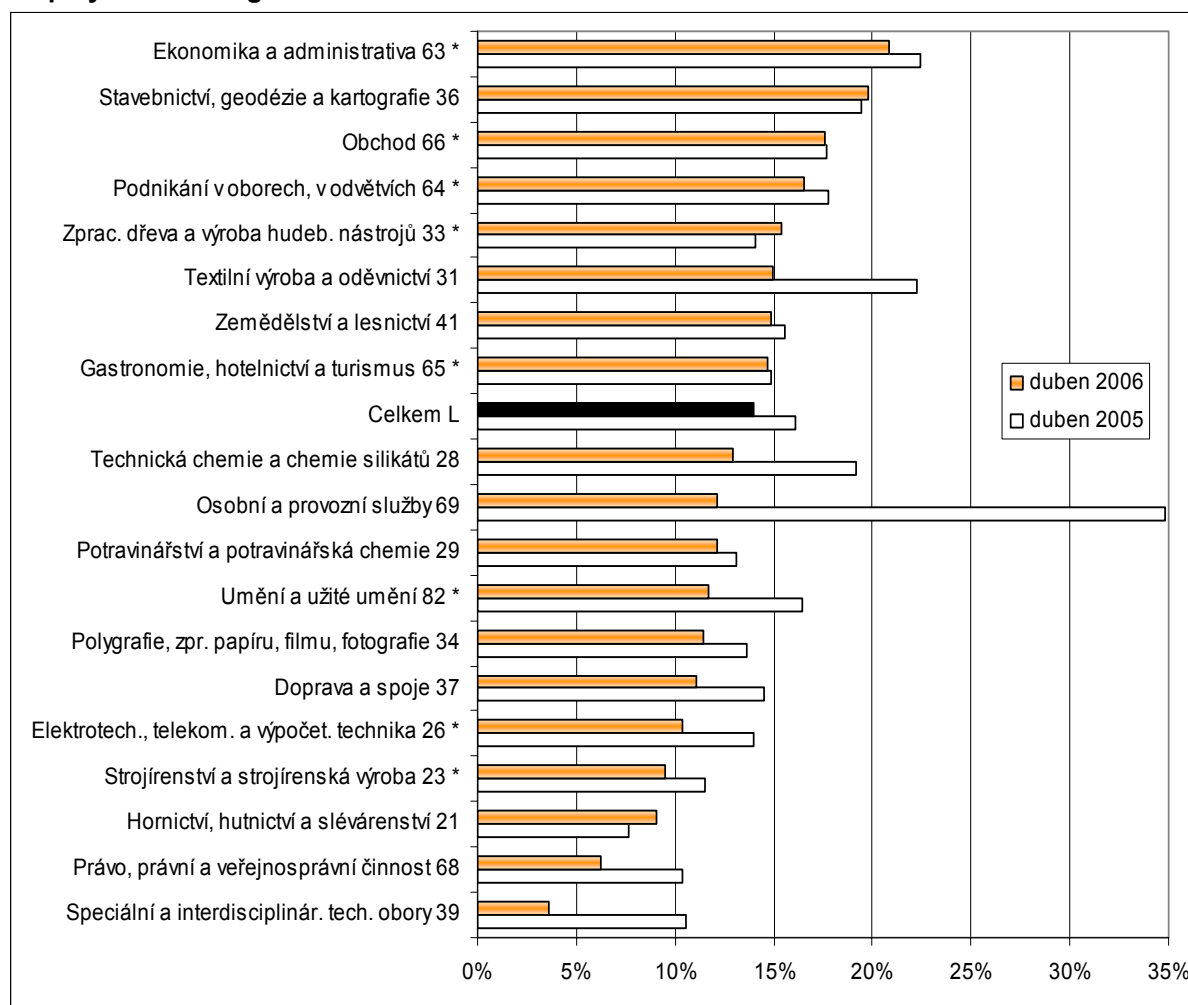
Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	11	1	9,1%	1,4 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	1724	163	9,5%	-2,1 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3090	321	10,4%	-3,6 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	93	12	12,9%	-6,3 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	124	15	12,1%	-1,0 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	381	57	15,0%	-7,3 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	403	62	15,4%	1,3 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	122	14	11,5%	-2,2 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	303	60	19,8%	0,4 p.b.
37 Doprava a spoje	316	35	11,1%	-3,4 p.b.
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	28	1	3,6%	-7,0 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	276	41	14,9%	-0,7 p.b.
63 Ekonomika a administrativa	500	104	20,8%	-1,6 p.b.
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	4008	661	16,5%	-1,2 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1085	159	14,7%	-0,2 p.b.
66 Obchod	1560	275	17,6%	-0,1 p.b.
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	64	4	6,3%	-4,2 p.b.
69 Osobní a provozní služby	239	29	12,1%	-22,7 p.b.
82 Umění a užité umění	471	55	11,7%	-4,8 p.b.
Celkem L	14798	2069	14,0%	-2,1 p.b.

²⁷ Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

²⁸ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

²⁹ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Obrázek 4.6 Míra nezaměstnanosti absolventů: vyučení s maturitou, duben 2005 a 2006, skupiny oborů kategorie L

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 400 absolventů.

I přes **většinový výskyt poklesu míry nezaměstnanosti absolventů mezi skupinami oborů vzdělání** bylo při srovnání hodnot za duben 2005 a 2006 **v několika případech zaznamenáno mírné zvýšení**. Toto zvýšení vykazuje na absolventy nejméně početná skupina oborů vzdělání **21 Hornictví, hutnictví a slévárenství** (zvýšení v jejím případě je prakticky nevýznamné) a dále skupiny oborů **33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů** a **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie**.

V porovnání s dubnem 2005 **největší pokles míry nezaměstnanosti absolventů škol byl zaznamenán u skupiny oborů vzdělání 69 Osobní a provozní služby** (pokles o 22,7 p.b. na 12,1 %), kde se jedná především o přípravu kosmetiček. Razantní snížení tohoto ukazatele bylo nepřímo způsobeno především zrušením výuky oboru vzdělání 6952H001 Kosmetička (který v roce 2004 vykazoval celkem 674 absolventů) a jeho přesunutím mezi 4leté obory SOU zakončené maturitní zkouškou pod kódem 6941L004. Přejednost z tříletého oboru vzdělání na čtyřletý vedl k absenci absolventů v roce 2005.³⁰ Výrazné snížení počtu absolventů tohoto oborového zaměření následně zřejmě vedlo ke snížení konkurence v jejich řadách a tím i ke zlepšení jejich možností uplatnit se na trhu práce.

Pokles byl rovněž markantní u některých skupin oborů vzdělání s nižšími počty absolventů, a to u skupiny **39 Speciální a interdisciplinární technické obory** (pokles o 7,0

³⁰ Počet absolventů oboru 6952H001 byl nula a zároveň absolventi oboru 6941L004 ještě nevystudovali.

p.b. na 3,6 %) a **28 Technická chemie a chemie silikátů** (pokles o 6,3 p.b. na 12,9 %). Tím, že speciální a interdisciplinární obory vykazují malé počty absolventů, jsou každoročně vystaveny značným výkyvům v hodnotách míry nezaměstnanosti absolventů. Jejich výrazný pokles či nárůst není ničím neobvyklým. U skupiny oborů 28 Technická chemie a chemie silikátů je pokles míry nezaměstnanosti absolventů zřejmě částečně ovlivněn snížením počtu absolventů ze 151 v roce 2004 na 93 v roce 2005. **V porovnání s dubnem 2005 se významně snížila také míra nezaměstnanosti u absolventů skupiny oborů vzdělání 31 Textilní výroba a oděvnictví** (pokles o 7,3 p.b. na 15,0 %).

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů studijních oborů SOU lze získat prostřednictvím dat **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**.

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie L **za duben 2006**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání L za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**³¹ kategorie vzdělání L za duben 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání L.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2005 více než 50 absolventů)³².

Tabulka 4.9 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení s maturitou, duben 2006, kategorie L

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
4141L Obecné zemědělství	26,1%
6342L Administrativa	23,8%
3644L Stavební provoz	20,9%
6341L Ekonomika a podnikání	18,7%
6641L Provoz obchodu	17,7%
6441L Podnikání v oborech	16,6%
2645L Telekomunikace	16,5%
6642L Propagace	15,8%
3143L Oděvnictví	15,0%
2343L Strojírenská výroba	14,7%
6541L Gastronomie	14,6%
3342L Nábytkářství	12,6%
6941L Osobní služby	12,1%
2941L Potravinářství	12,0%
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	11,4%
8251L Výtvarné a uměleckořemeslné práce	11,3%
2646L Aplikovaná elektronika	10,9%
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	10,8%
2643L Elektronika	10,6%
2842L Průmyslová chemie	10,1%
3441L Polygrafie	9,8%
2641L Elektrotechnika	9,8%
4145L Zemědělská a lesnická technika	9,5%
2344L Montáž strojů a zařízení	7,0%
2642L Silnoproudá elektrotechnika	6,5%
6842L Bezpečnostně právní činnost	6,3%
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	6,1%
Celkem L	14,0%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 400 absolventů.

³¹ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

³² Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 97 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.10 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: vyučení s maturitou, duben 2006, kategorie L

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
2343L Strojírenská výroba	592	87	14,7%	-1,9 p.b.
2344L Montáž strojů a zařízení	201	14	7,0%	-2,8 p.b.
2345L Servis a opravy strojů a zařízení	914	56	6,1%	-1,4 p.b.
2641L Elektrotechnika	614	60	9,8%	-4,1 p.b.
2642L Silnoproudá elektrotechnika	247	16	6,5%	-7,9 p.b.
2643L Elektronika	1894	200	10,6%	-2,8 p.b.
2645L Telekomunikace	133	22	16,5%	-16,0 p.b.
2646L Aplikovaná elektronika	183	20	10,9%	3,9 p.b.
2842L Průmyslová chemie	79	8	10,1%	-9,0 p.b.
2941L Potravinářství	75	9	12,0%	3,7 p.b.
3143L Oděvnictví	381	57	15,0%	-7,3 p.b.
3342L Nábytkářství	358	45	12,6%	0,9 p.b.
3441L Polygrafie	122	12	9,8%	-3,8 p.b.
3644L Stavební provoz	278	58	20,9%	0,6 p.b.
3741L Provoz, organizace a ekonomika dopravy	158	18	11,4%	-6,4 p.b.
3742L Provoz, organizace a ekonomika pošt	158	17	10,8%	3,2 p.b.
4141L Obecné zemědělství	88	23	26,1%	1,4 p.b.
4145L Zemědělská a lesnická technika	126	12	9,5%	-3,9 p.b.
6341L Ekonomika a podnikání	198	37	18,7%	-4,1 p.b.
6342L Administrativa	273	65	23,8%	-0,8 p.b.
6441L Podnikání v oborech	3975	661	16,6%	-1,2 p.b.
6541L Gastronomie	1085	158	14,6%	-0,2 p.b.
6641L Provoz obchodu	1503	266	17,7%	-0,2 p.b.
6642L Propagace	57	9	15,8%	2,6 p.b.
6842L Bezpečnostně právní činnost	64	4	6,3%	-4,2 p.b.
6941L Osobní služby	239	29	12,1%	-22,7 p.b.
8251L Výtvarná a uměleckořemeslné práce	444	50	11,3%	-5,3 p.b.
Celkem L	14798	2069	14,0%	-2,1 p.b.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L jsou v dubnu 2006 charakteristické zejména pro kmenové obory Obecné zemědělství, Administrativa, Stavební provoz, Ekonomika a podnikání, Provoz obchodu, Podnikání v oborech a Telekomunikace.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie L jsou v dubnu 2006 patrné zejména u kmenových oborů strojírenského zaměření, a to Servis a opravy strojů a zařízení a Montáž strojů a zařízení. Dále je to Bezpečnostně právní činnost, Silnoproudá elektrotechnika, Zemědělská a lesnická technika, Elektrotechnika a Polygrafie.

4.3. Nezaměstnanost absolventů - absolventi maturitních oborů SOŠ (kategorie vzdělání M)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi studijních oborů SOŠ s maturitou, kteří se připravovali ve 4letých studijních oborech SOŠ a po absolvování získali maturitní vysvědčení. Ze všech kategorií středoškolského vzdělání se nejvyšší počet absolventů nachází v této kategorii vzdělání.

V roce 2000 ukončilo studium na SOŠ s maturitou celkem 11 267³³ absolventů. V roce 2001 se jednalo o 45 537 absolventů, v roce 2002 o 42 428 a v roce 2003 o 41 987 maturantů. **Od roku 2001 docházelo k mírnému poklesu absolventů této kategorie vzdělání, který byl v roce 2004 vystřídán mírným nárůstem** na 42 687 absolventy a v roce 2005 na 44 581 absolventy. V roce 2006 se očekává opětovný nárůst (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii M byl ve školním roce 2005/2006 zhruba o 1 625 vyšší oproti školnímu roku 2004/2005).

³³ V roce 2000 se jednalo o výjimečně nízký počet absolventů SOŠ, který byl způsoben zavedením povinné devítileté školní docházky v roce 1996.

Nejvyšší počty absolventů maturitních oborů SOŠ byly ve školním roce 2004/2005 připravovány ve skupinách oborů 63 Ekonomika a administrativa (23,2 %), 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (11,0 %), 53 Zdravotnictví (9,0 %), 23 Strojírenství a strojírenská výroba (8,0 %), 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie (6,5 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (6,1 %), 64 Podnikání v oborech, v odvětvích (5,8 %), 41 Zemědělství a lesnictví (4,9 %) a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (4,6 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 83,7 % absolventů maturitních oborů SOŠ.

Míra nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 15,0 % v dubnu 2004 na 12,2 % v dubnu 2005 a na 11,0 % v dubnu 2006.³⁴

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2006 jsou charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů (pouze 47 absolventů v roce 2005), 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, 41 Zemědělství a lesnictví, 43 Veterinářství a veterinární prevence a 64 Podnikání v oborech, v odvětvích. Zvýšené míry nezaměstnanosti absolventů vykazují skupiny 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost a 31 Textilní výroba a oděvnictví.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2006 dosahují a na trhu práce naleznou rychleji uplatnění absolventi skupiny oborů vzdělání 53 Zdravotnictví, kde jsou trvale dosahovány výrazně nižší hodnoty než u ostatních skupin, další v pořadí jsou skupiny 78 Obecně odborná příprava, 66 Obchod a 28 Technická chemie a chemie silikátů. Nižší hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů rovněž vykazují skupiny 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 39 Speciální a interdisciplinární technické obory a 21 Hornictví, hutnictví a slévárenství³⁵.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů v maturitních oborech SOŠ (kategorie M) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce³⁶, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. **pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů** kategorie vzdělání M v dubnu 2006 s doplňujícími hodnotami za duben 2005 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání M za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů**³⁷ kategorie vzdělání M v dubnu 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání M (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

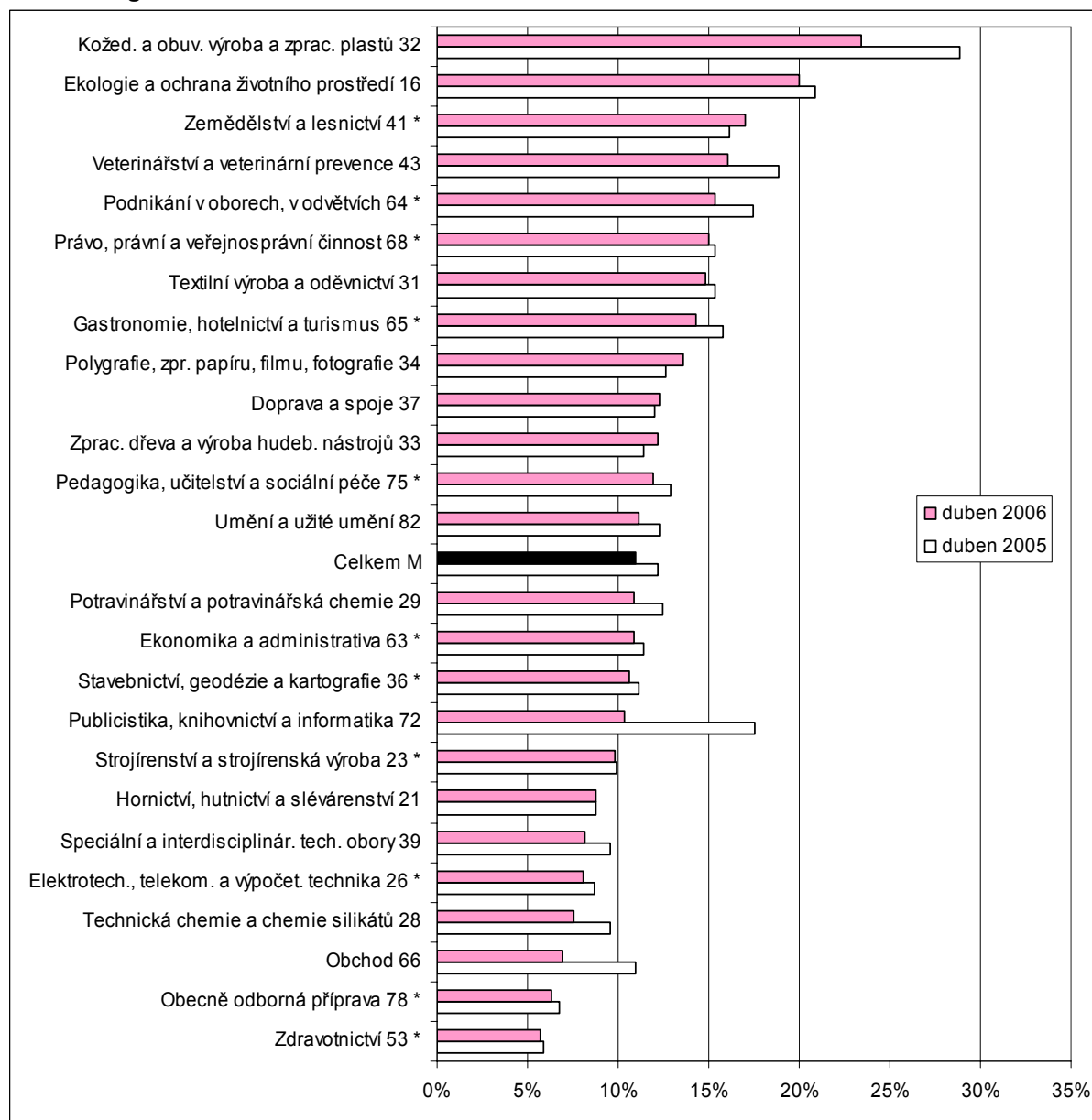
³⁴ Důvody a souvislosti tohoto poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

³⁵ Hornictví, hutnictví a slévárenství je skupina oborů vzdělání připravující pro profese, které byly velmi poznamenány restrukturalizací průmyslu a propouštěním. Počty absolventů v nich výrazně klesly. V současné době se objevuje v těchto profesích zájem o pracovníky, ti však nemají zájem o práci v oboru, který museli opustit. Proto zde nacházejí snadněji uplatnění absolventi a proti devadesátým letům je jejich míra nezaměstnanosti výrazně nižší.

³⁶ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

³⁷ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Obrázek 4.7 Míra nezaměstnanosti absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2005 a 2006, skupiny oborů kategorie M

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 1 500 absolventů.

Při srovnání hodnot míry nezaměstnanosti absolventů podle skupin oborů vzdělání za duben 2005 a 2006 bylo přes většinový výskyt poklesu v několika případech zaznamenáno i mírné zvýšení míry nezaměstnanosti. Zvýšení vykazují jednak na absolventy méně početné skupiny oborů vzdělání - 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů a 34 Polygrafie, zpracování papíru, filmu, fotografie a jednak skupiny oborů vzdělání s vyššími počty absolventů - 37 Doprava a spoje a 41 Zemědělství a lesnictví.

V porovnání s dubnem 2005 byly **nejvýraznější poklesy** míry nezaměstnanosti absolventů zaznamenány u skupin oborů, které mají v kategorii vzdělání M **jedny z nejnižších počtů absolventů**. Jedná se o skupiny oborů vzdělání **72 Publicistika, knihovnictví a informatika** (pokles o 7,2 p.b. na 10,3 %), **32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů** (pokles o 5,4 p.b. na 23,4 %) a **66 Obchod** (pokles o 4,0 p.b. na 6,9 %).

Tabulka 4.11 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: SOŠ s maturitou, duben 2006, skupiny oborů kategorie M

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	506	101	20,0%	-0,9 p.b.
21 Hornictví, hutnictví a slévárství	91	8	8,8%	0,0 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	3581	352	9,8%	-0,1 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	4924	398	8,1%	-0,6 p.b.
28 Technická chemie a chemie silikátů	555	42	7,6%	-2,0 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	349	38	10,9%	-1,6 p.b.
31 Textilní výroba a oděvnictví	722	107	14,8%	-0,5 p.b.
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	47	11	23,4%	-5,4 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	295	36	12,2%	0,8 p.b.
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	162	22	13,6%	1,0 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	2911	308	10,6%	-0,6 p.b.
37 Doprava a spoje	1033	127	12,3%	0,2 p.b.
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	234	19	8,1%	-1,5 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	2182	372	17,0%	0,9 p.b.
43 Veterinářství a veterinární prevence	230	37	16,1%	-2,8 p.b.
53 Zdravotnictví	4013	230	5,7%	-0,1 p.b.
63 Ekonomika a administrativa	10332	1123	10,9%	-0,5 p.b.
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	2597	399	15,4%	-2,1 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	2720	388	14,3%	-1,5 p.b.
66 Obchod	130	9	6,9%	-4,0 p.b.
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	1748	262	15,0%	-0,3 p.b.
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	116	12	10,3%	-7,2 p.b.
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	2072	247	11,9%	-1,0 p.b.
78 Obecně odborná příprava	1722	109	6,3%	-0,5 p.b.
82 Umění a užité umění	1297	145	11,2%	-1,1 p.b.
Celkem M	44581	4905	11,0%	-1,2 p.b.

Nejpočetnější skupina absolventů maturitních oborů SOŠ **63 Ekonomika a administrativa** představuje zároveň nejpočetnější skupinu nezaměstnaných absolventů maturitních oborů evidovaných na úřadech práce. To ještě neznamená, že jejich situace je závažná. Dokladem toho je její zařazení mezi skupiny oborů s průměrnou mírou nezaměstnanosti (10,9 %). Úřady práce často vnímají absolventy obchodních akademií jako problematickou skupinu, důvodem těchto úvah je především to, že vycházejí z již zmiňovaného vysokého počtu nezaměstnaných. Velká část jich nachází práci poměrně snadno a ty, kteří jsou evidováni jako uchazeči o zaměstnání, následně poměrně snadno absorbuje trh práce.

I přes výrazný vzestup počtu absolventů lyceí (z 1 054 v roce 2004 na 1622 v roce 2005) se postavení této skupiny absolventů na trhu práce jeví jako velmi příznivé. Jejich míra nezaměstnanosti patří mezi jedny z nejnižších a v porovnání s dubnem 2005 se prakticky nezměnila (z 5,8 % na 5,9 %). Této skutečnosti z velké části napomáhá samotná koncepce lyceí, která se vedle odborné stránky zaměřuje na přípravu absolventů pro pokračování ve studiu na vyšší terciární úrovni vzdělávání.

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů maturitních oborů SOŠ lze získat prostřednictvím dat **o jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV).**

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie M **za duben 2006**, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání M za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**³⁸ kategorie vzdělání M za duben 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání M.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2005 více než 50 absolventů)³⁹.

³⁸ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

Tabulka 4.12 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: SOŠ s maturitou, duben 2006, kategorie M

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
4141M Obecné zemědělství	22,0%
1601M Ekologie a ochrana prostředí	19,2%
3645M Technická zařízení budov	19,2%
5345M Specializace ve zdravotnictví	18,2%
3141M Textilnictví	17,3%
3442M Obalová technika, zpracování papíru	17,1%
4145M Zemědělská a lesnická technika	16,8%
4341M Veterinární prevence	16,1%
7841M Rodinná příprava	16,0%
6442M Organizace a management v odvětví	15,9%
6441M Podnikání v oborech	15,9%
6842M Bezpečnostně právní činnost	15,5%
7541M Sociální činnost	15,0%
6843M Veřejnosprávní činnost	15,0%
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	14,9%
3143M Oděvnictví	14,4%
6542M Hotelnictví a turismus	14,4%
6841M Obecně právní činnost	13,6%
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	13,3%
5344M Technik ve zdravotnictví	12,9%
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	12,6%
2942M Analýza potravin	12,0%
3342M Nábytkářství	12,0%
3641M Pozemní stavitelství	11,4%
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	11,2%
6341M Ekonomika a podnikání	10,9%
2841M Chemická technologie	10,9%
4143M Chov hospodářských zvířat	10,8%
2943M Technologie sacharidů	10,5%
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	10,4%
7241M Informační služby, knihovnictví	10,3%
3441M Polygrafie	10,0%
4144M Zahradnictví	9,9%
2647M Výpočetní technika	9,6%
3647M Stavebnictví	8,9%
3646M Geodézie a kartografie	8,7%
2341M Strojírenství	8,4%
4146M Lesní hospodářství	8,0%
3941M Technický interdisciplinární	7,7%
2641M Elektrotechnika	7,7%
2643M Elektronika	7,2%
6643M Knihkupectví	6,9%
2844M Aplikovaná chemie	6,9%
2644M Automatizace	6,3%
2642M Silnoproudá elektrotechnika	6,1%
2645M Telekomunikace	6,0%
7842M Lyceum	5,9%
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	5,7%
5343M Laborant ve zdravotnictví	5,6%
2646M Aplikovaná elektronika	5,1%
5341M Ošetrovatelství	5,0%
Celkem M	11,0%

Pozn.: Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 1 000 absolventů.

³⁹ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 98 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.13 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: SOŠ s maturitou, duben 2006, kategorie M

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
1601M Ekologie a ochrana prostředí	464	89	19,2%	-1,1 p.b.
2341M Strojrenství	2774	232	8,4%	0,0 p.b.
2345M Servis a opravy strojů a zařízení	807	120	14,9%	-0,2 p.b.
2641M Elektrotechnika	1457	112	7,7%	-1,0 p.b.
2642M Silnoproudá elektrotechnika	82	5	6,1%	-9,0 p.b.
2643M Elektronika	1077	78	7,2%	1,1 p.b.
2644M Automatizace	302	19	6,3%	0,4 p.b.
2645M Telekomunikace	150	9	6,0%	-2,7 p.b.
2646M Aplikovaná elektronika	59	3	5,1%	1,4 p.b.
2647M Výpočetní technika	1797	172	9,6%	-1,0 p.b.
2841M Chemická technologie	92	10	10,9%	-0,1 p.b.
2844M Aplikovaná chemie	434	30	6,9%	-2,0 p.b.
2942M Analýza potravin	175	21	12,0%	-3,6 p.b.
2943M Technologie sacharidů	57	6	10,5%	2,9 p.b.
3141M Textilnictví	104	18	17,3%	3,7 p.b.
3143M Oděvnictví	618	89	14,4%	-1,3 p.b.
3342M Nábytkářství	251	30	12,0%	2,0 p.b.
3441M Polygrafie	80	8	10,0%	-0,9 p.b.
3442M Obalová technika, zpracování papíru	82	14	17,1%	1,9 p.b.
3641M Pozemní stavitelství	687	78	11,4%	-1,3 p.b.
3645M Technická zařízení budov	307	59	19,2%	0,0 p.b.
3646M Geodézie a kartografie	195	17	8,7%	2,2 p.b.
3647M Stavebnictví	1683	149	8,9%	-0,2 p.b.
3741M Provoz, organizace a ekonomika dopravy	669	89	13,3%	0,1 p.b.
3742M Provoz, organizace a ekonomika pošt	364	38	10,4%	0,1 p.b.
3941M Technický interdisciplinární	207	16	7,7%	-2,1 p.b.
4141M Obecné zemědělství	1133	249	22,0%	3,2 p.b.
4143M Chov hospodářských zvířat	65	7	10,8%	-11,2 p.b.
4144M Zahradnictví	406	40	9,9%	-2,8 p.b.
4145M Zemědělská a lesnická technika	238	40	16,8%	4,6 p.b.
4146M Lesní hospodářství	286	23	8,0%	-1,6 p.b.
4341M Veterinární prevence	230	37	16,1%	-2,8 p.b.
5341M Ošetrovatelství	3215	160	5,0%	-1,0 p.b.
5343M Laborant ve zdravotnictví	500	28	5,6%	3,0 p.b.
5344M Technik ve zdravotnictví	232	30	12,9%	1,4 p.b.
5345M Specializace ve zdravotnictví	66	12	18,2%	8,9 p.b.
6341M Ekonomika a podnikání	10292	1119	10,9%	-0,5 p.b.
6441M Podnikání v oborech	107	17	15,9%	-8,7 p.b.
6442M Organizace a management v odvětví	2060	328	15,9%	-1,7 p.b.
6443M Ekonomika odvětví (oborů)	430	54	12,6%	-3,4 p.b.
6542M Hotelnictví a turismus	2703	388	14,4%	-1,5 p.b.
6643M Knihkupectví	130	9	6,9%	-4,0 p.b.
6841M Obecně právní činnost	118	16	13,6%	-0,4 p.b.
6842M Bezpečnostně právní činnost	426	66	15,5%	-3,8 p.b.
6843M Veřejnosprávní činnost	1204	180	15,0%	1,2 p.b.
7241M Informační služby, knihovnictví	116	12	10,3%	-7,2 p.b.
7531M Předškolní a mimoškolní pedagogika	688	39	5,7%	0,6 p.b.
7541M Sociální činnost	1384	208	15,0%	-2,1 p.b.
7841M Rodinná příprava	100	16	16,0%	1,5 p.b.
7842M Lyceum	1622	95	5,9%	0,0 p.b.
8241M Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	1236	138	11,2%	-0,9 p.b.
Celkem M	44581	4905	11,0%	-1,2 p.b.

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M jsou v dubnu 2006 charakteristické zejména pro kmenové obory vzdělání Obecné zemědělství, Ekologie a ochrana životního prostředí, Technická zařízení budov, Specializace ve zdravotnictví, Textilnictví, Obalová technika, zpracování papíru, Zemědělská a lesnická technika, Veterinární prevence, Rodinná příprava, Organizace a management v odvětví, Podnikání v oborech a Bezpečnostně právní činnost. Zvýšené míry nezaměstnanosti absolventů

vykazují kmenové obory Sociální činnost, Veřejnosprávní činnost a Servis a opravy strojů a zařízení.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů kategorie M jsou v dubnu 2006 patrné zejména u kmenových oborů vzdělání zdravotnického zaměření - Ošetřovatelství a Laborant ve zdravotnictví, a elektrotechnického zaměření - Aplikovaná elektronika, Telekomunikace, Silnoproudá elektrotechnika, Automatizace, Elektronika a Elektrotechnika. V dubnu 2006 byla rovněž velmi nízká míra nezaměstnanosti absolventů u kmenových oborů Předškolní a mimoškolní pedagogika, Lyceum, Aplikovaná chemie a Knihkupectví a Technický a interdisciplinární.

V souvislosti s mnohdy mylnými představami o vysoké nezaměstnanosti absolventů ekonomického zaměření považujeme za potřebné upozornit na skutečnost, že hodnota míry nezaměstnanosti kmenového oboru Ekonomika a podnikání (v něm je začleněn obor Obchodní akademie) se pohybuje okolo průměru kategorie vzdělání M (11,0 %). V dubnu 2006 její míra nezaměstnanosti dosahovala 10,9 %.

4.4. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VOŠ (kategorie vzdělání N)

V této kategorii vzdělání jsou zařazeni absolventi, kteří se připravovali ve dvou až tříapůlletých studijních oborech VOŠ. Jedná se o historicky nejmladší kategorii vzdělání, ve které se vyšší počty absolventů začaly objevovat v roce 1998. Do této kategorie přísluší i relativně malý počet absolventů konzervatoří.

V roce 2000 absolvovalo celkově 7 904 absolventů VOŠ. V roce 2001 se jednalo o 7 886 absolventů VOŠ, v roce 2002 o 6 909 a v roce 2003 o 5 103 absolventů VOŠ. V porovnání s rokem 2001 došlo k poměrně velkému poklesu absolventů této kategorie vzdělání, který byl dozvukem zavedení povinné devítileté školní docházky v roce 1996. Od roku 2004 dochází k opětovnému nárůstu na 6 495 absolventů a na 7 415 absolventů v roce 2005. **V roce 2006 lze odhadovat, že se počet absolventů této kategorie vzdělání příliš nezmění** (počet žáků v posledních ročnících studia v kategorii N byl ve školním roce 2005/2006 zhruba o 25 žáků vyšší oproti školnímu roku 2004/2005).

Nejvyšší počty absolventů VOŠ byly ve školním roce 2004/2005 připravovány ve skupinách oborů 53 Zdravotnictví (22,8 %), 63 Ekonomika a administrativa (18,5 %), 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče (10,8 %), 82 Umění a užité umění (8,8 %), 65 Gastronomie, hotelnictví, turismus (8,2 %), 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost (7,9 %) a 26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika (5,9 %); z výše uvedených skupin oborů vzdělání vycházelo 82,9 % absolventů.

Míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 13,6 % v dubnu 2004 na 10,6 % v dubnu 2005 a na 9,1 % v dubnu 2006.⁴⁰

Nejvyšší míry nezaměstnanosti absolventů jsou v dubnu 2006 charakteristické zejména pro skupiny oborů vzdělání 37 Doprava a spoje (pouze 16 absolventů v roce 2005), 41 Zemědělství a lesnictví, 66 Obchod (33 absolventů v roce 2005) a 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie. Zvýšené míry nezaměstnanosti absolventů vykazují skupiny 33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů (37 absolventů v roce 2005), 16 Ekologie a ochrana životního prostředí, 63 Ekonomika a administrativa, 26 Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika, 29 Potravinářství a potravinářská chemie a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost.

Nejnižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2006 dosahují a relativně rychleji nalézají uplatnění na trhu práce absolventi skupiny oborů vzdělání 53 Zdravotnictví, 72 Publicistika, knihovnictví a informatika, 23 Strojírenství a strojírenská výroba, 82 Umění a užité umění a 75 Pedagogika, učitelství a sociální péče.

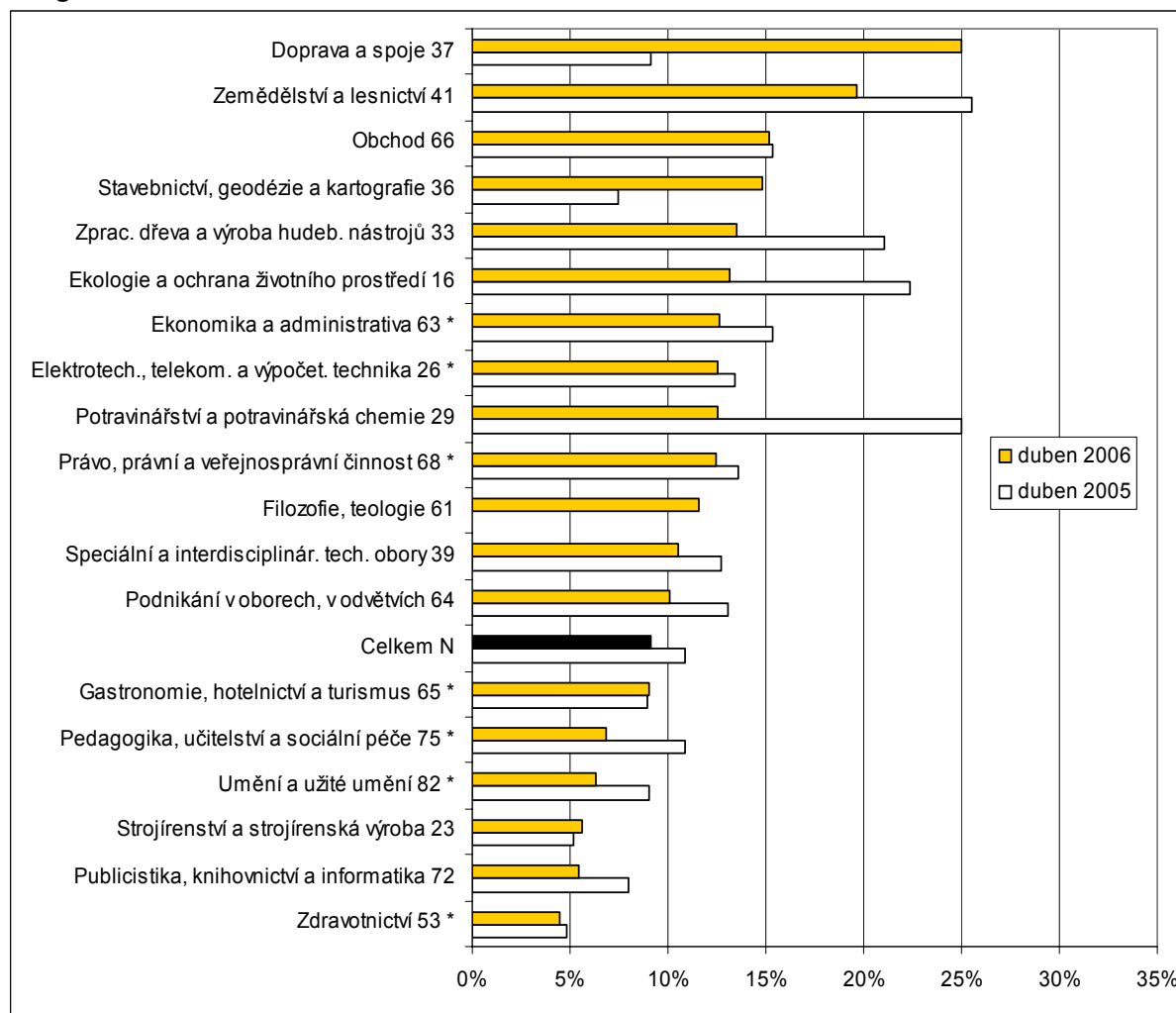
⁴⁰ Důvody a souvislosti tohoto poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

Podrobnější údaje o situaci a vývoji nezaměstnanosti absolventů ve studijních oborech VOŠ (kategorie N) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce⁴¹, kde jsou z hlediska členění podle skupin oborů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

1. pořadí skupin oborů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů kategorie vzdělání N v dubnu 2006 s doplňujícími hodnotami za duben 2005 (vyjádřeno graficky),
2. počet absolventů kategorie vzdělání N za červen 2005, počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů⁴² kategorie vzdělání N v dubnu 2006 a meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů v kategorii vzdělání N (vyjádřeno tabulkově).

Stejně jako v předchozím vydání i tentokrát se v této části publikace zaměřujeme na **počty a míry nezaměstnaných „čerstvých“ absolventů**. Je tomu tak proto, že tyto ukazatele v porovnání s dosavadními dostupnými údaji o nezaměstnanosti absolventů mají v současné době nejpřesnější vypovídací schopnost o situaci absolventů na trhu práce v ČR. Jedná se totiž o statistiky, kde jsou mezi nezaměstnané zahrnováni pouze ti absolventi, kteří absolvovali školu v roce předcházejícím sledovanému období.

Obrázek 4.8 Míra nezaměstnanosti absolventů: VOŠ, duben 2005 a 2006, skupiny oborů kategorie N

* Označení skupin oborů vzdělání, které měly v roce 2005 v dané kategorii vzdělání více než 300 absolventů.

⁴¹ Při malém počtu absolventů jsou údaje za jeden rok značně citlivé na případné chybné údaje v databázích.

⁴² Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny oborů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny oborů vzdělání.

Tabulka 4.14 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: VOŠ, duben 2006, skupiny oborů kategorie N

Skupina oborů vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
16 Ekologie a ochrana životního prostředí	99	13	13,1%	-9,2 p.b.
23 Strojírenství a strojírenská výroba	160	9	5,6%	0,4 p.b.
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	437	55	12,6%	-0,9 p.b.
29 Potravinářství a potravinářská chemie	40	5	12,5%	-12,5 p.b.
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	37	5	13,5%	-7,5 p.b.
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	108	16	14,8%	7,4 p.b.
37 Doprava a spoje	16	4	25,0%	15,9 p.b.
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory	38	4	10,5%	-2,2 p.b.
41 Zemědělství a lesnictví	219	43	19,6%	-5,9 p.b.
53 Zdravotnictví	1693	76	4,5%	-0,3 p.b.
61 Filozofie, teologie	26	3	11,5%	11,5 p.b.
63 Ekonomika a administrativa	1370	173	12,6%	-2,8 p.b.
64 Podnikání v oborech, v odvětvích	287	29	10,1%	-3,0 p.b.
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	611	55	9,0%	0,1 p.b.
66 Obchod	33	5	15,2%	-0,2 p.b.
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost	585	73	12,5%	-1,1 p.b.
72 Publicistika, knihovnictví a informatika	202	11	5,4%	-2,5 p.b.
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče	801	55	6,9%	-4,0 p.b.
82 Umění a užité umění	653	41	6,3%	-2,7 p.b.
Celkem N	7415	677	9,1%	-1,7 p.b.

Při srovnání hodnot míry nezaměstnanosti absolventů podle skupin oborů vzdělání za duben 2005 a 2006 bylo přes většinový výskyt poklesu v několika případech zaznamenáno i zvýšení míry nezaměstnanosti. Nepatrné zvýšení vykazují skupiny oborů **23 Strojírenství a strojírenská výroba** a **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**. Výrazné zvýšení vykazují na absolventy nejméně zastoupené skupiny oborů vzdělání **37 Doprava a spoje** (v roce 2005 16 absolventů) a **61 Filozofie, teologie** (v roce 2005 26 absolventů). Významné je zvýšení míry nezaměstnanosti absolventů u skupiny oborů vzdělání **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie**.

V porovnání s dubnem 2005 byly **nejvýraznější poklesy** míry nezaměstnanosti absolventů zaznamenány u skupin oborů, které mají v kategorii vzdělání N **jedny z nejnižších počtů absolventů**. Jedná se o skupiny oborů vzdělání **29 Potravinářství a potravinářská chemie** (pokles o 12,5 p.b. na 12,5 %) a **33 Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů** (pokles o 7,5 p.b. na 13,5 %). Významný je pokles míry nezaměstnanosti absolventů u skupiny oborů vzdělání **16 Ekologie a ochrana životního prostředí** (pokles o 9,2 p.b. na 13,1 %).

Podrobnější náhled do problematiky míry nezaměstnanosti absolventů studijních oborů VOŠ lze získat prostřednictvím dat o **jednotlivých kmenových oborech vzdělání (KKOV)**.

V následujících dvou tabulkách jsou z hlediska členění podle kmenových oborů vzdělání uvedeny:

1. **míra nezaměstnanosti** absolventů kategorie N za duben 2006, podle které jsou sestupně seřazeny jednotlivé kmenové obory,
2. **počet absolventů** kategorie vzdělání N za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů**, **míra nezaměstnanosti absolventů**⁴³ kategorie vzdělání N za duben 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů** v kategorii vzdělání N.

Vzhledem k tomu, že hodnoty míry nezaměstnanosti u oborů (a u kmenových oborů s nízkými počty absolventů) jsou mnohdy nepřesné a zavádějící, soustředíme se zde na kmenové obory s vyššími počty absolventů (které měly v roce 2005 více než 50 absolventů)⁴⁴.

⁴³ Míru nezaměstnanosti absolventů daného kmenového oboru vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů daného kmenového oboru vzdělání.

⁴⁴ Uvedené kmenové obory vzdělání zahrnují více než 92 % absolventů této kategorie vzdělání.

Tabulka 4.15 Míra nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: VOŠ, duben 2006, kategorie N

Kmenové obory vzdělání	Míra nezaměstnanosti absolventů v %
3641N Pozemní stavitelství	29,1%
4131N Zemědělství	20,6%
6341N Ekonomika a podnikání	16,2%
6841N Obecně právní činnost	15,0%
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	14,4%
1601N Ekologie a ochrana životního prostředí	13,1%
5345N Specializace ve zdravotnictví	12,4%
2631N Výpočetní technika a informační technologie	11,3%
6431N Management firem	10,1%
5344N Technik ve zdravotnictví	9,9%
6542N Hotelnictví a turismus	8,7%
6843N Veřejnosprávní činnost	8,6%
7541N Sociální činnost	8,4%
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	7,9%
6343N Finančnictví a bankovníctví	6,7%
2341N Strojírenství	5,9%
7241N Informační služby, knihovnictví	5,7%
8246N Tanec	5,5%
2345N Servis a opravy strojů a zařízení	5,4%
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	4,8%
8244N Hudba	3,5%
5341N Ošetrovatelství	3,3%
7531N Předškolní a mimoškolní pedagogika	3,0%
5342N Rehabilitace	0,9%
3642N Dopravní a vodohospodářské stavitelství	0,0%
Celkem N	9,1%

Pozn.:
Tmavé pozadí označuje kmenové obory, které měly v roce 2005 více než 300 absolventů.

Tabulka 4.16 Přehled o nezaměstnanosti absolventů vybraných kmenových oborů vzdělání: VOŠ, duben 2006, kategorie N

Kmenové obory vzdělání	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
1601N Ekologie a ochrana životního prostředí	84	11	13,1%	-7,2 p.b.
2341N Strojírenství	68	4	5,9%	-1,8 p.b.
2345N Servis a opravy strojů a zařízení	92	5	5,4%	2,8 p.b.
2631N Výpočetní technika a informační technologie	371	42	11,3%	-0,8 p.b.
3641N Pozemní stavitelství	55	16	29,1%	16,4 p.b.
3642N Dopravní a vodohospodářské stavitelství	53	0	0,0%	0,0 p.b.
4131N Zemědělství	194	40	20,6%	-12,4 p.b.
5341N Ošetrovatelství	986	33	3,3%	-0,4 p.b.
5342N Rehabilitace	347	3	0,9%	-0,7 p.b.
5344N Technik ve zdravotnictví	81	8	9,9%	4,2 p.b.
5345N Specializace ve zdravotnictví	251	31	12,4%	-9,2 p.b.
6341N Ekonomika a podnikání	860	139	16,2%	-1,9 p.b.
6343N Finančnictví a bankovníctví	510	34	6,7%	-3,8 p.b.
6431N Management firem	287	29	10,1%	-3,0 p.b.
6542N Hotelnictví a turismus	576	50	8,7%	1,2 p.b.
6841N Obecně právní činnost	306	46	15,0%	-1,7 p.b.
6843N Veřejnosprávní činnost	243	21	8,6%	-1,8 p.b.
7241N Informační služby, knihovnictví	159	9	5,7%	-2,2 p.b.
7531N Předškolní a mimoškolní pedagogika	100	3	3,0%	-12,9 p.b.
7532N Sociální práce a sociální pedagogika	187	9	4,8%	-3,3 p.b.
7541N Sociální činnost	514	43	8,4%	-2,4 p.b.
8241N Výtvarná a uměleckořemeslná tvorba	118	17	14,4%	0,0 p.b.
8243N Audiovizuální tvorba a výroba	63	5	7,9%	-12,1 p.b.
8244N Hudba	283	10	3,5%	-1,0 p.b.
8246N Tanec	55	3	5,5%	3,1 p.b.
Celkem N	7415	677	9,1%	-1,7 p.b.

4.5. Nezaměstnanost absolventů - absolventi VŠ (kategorie vzdělání R, T, V)

V této kategorii vzdělání jsou uváděny údaje o absolventech, kteří se připravovali v prezenční (denní) formě v bakalářském, magisterském, navazujícím magisterském nebo doktorském studiu a mají občanství ČR. Protože tato publikace je zaměřena na analýzu uplatnění absolventů středoškolského vzdělání na trhu práce, jsou dále uvedené údaje o kategorii vysokoškolského vzdělání pouze doplňkem celkového obrazu situace absolventů na trhu práce.

Počet absolventů se každým rokem postupně zvyšuje (rok 2000 - 24 393, rok 2001 - 25 298 absolventů, rok 2002 - 26 273, rok 2003 - 26 440, rok 2004 - 29 022). V roce 2005 na vysokých školách v ČR úspěšně ukončilo studium celkem 31 121 absolventů.⁴⁵ Jednalo se o 10 532 absolventů bakalářského studia (kategorie R), 20 228 absolventů magisterského a navazujícího magisterského studia (kategorie T) a 407 absolventů doktorského studia (kategorie V). V porovnání s předchozím školním rokem se počty absolventů zvýšily především v rámci bakalářského (o 3 789 absolventů, tj. o 56 %) a doktorského studia (o 99 absolventů, tj. o 32 %).

Nejvyšší počty absolventů VŠ byly ve školním roce 2004/2005 připravovány ve skupinách studijních programů Technické vědy a nauky (24,8 %), Ekonomické vědy a nauky (24,2 %), Humanitní a společenské vědy a nauky (13,5 %), Pedagogika, učitelství a sociální péče (11,7 %).

Míra nezaměstnanosti absolventů VŠ v roce po absolvování vykazuje pokles z hodnoty 7,7 % v dubnu 2004 na 5,5 % v dubnu 2005 a na 4,8 % v dubnu 2006.⁴⁶

Míra nezaměstnanosti absolventů vysokých škol je sama o sobě velice nízká. Rozlišení skupin studijních programů vzdělání na skupiny s vysokou resp. s nízkou mírou nezaměstnanosti absolventů je velmi obtížné (obzvláště v letošním roce), neboť rozdíly mezi těmito skupinami jsou velmi malé.

Vyšší míry nezaměstnanosti absolventů jsou v dubnu 2006 (a zároveň i v posledních dvou letech) charakteristické pro skupinu studijních programů Ekonomické vědy a nauky.

Nižší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2006 dosahují skupiny studijních programů Přírodní vědy a nauky a Technické vědy a nauky. Tradičně nejnižší míra nezaměstnanosti absolventů (s určitým odstupem) je charakteristická pro skupinu Zdravotnictví, lékařské a farmaceutické vědy a nauky.

Více o nezaměstnanosti absolventů studijních programů VŠ (kategorie R, T, V) poskytuje přehled v následujícím grafu a tabulce, kde jsou z hlediska členění podle skupin studijních programů vzdělání uvedeny tyto skutečnosti:

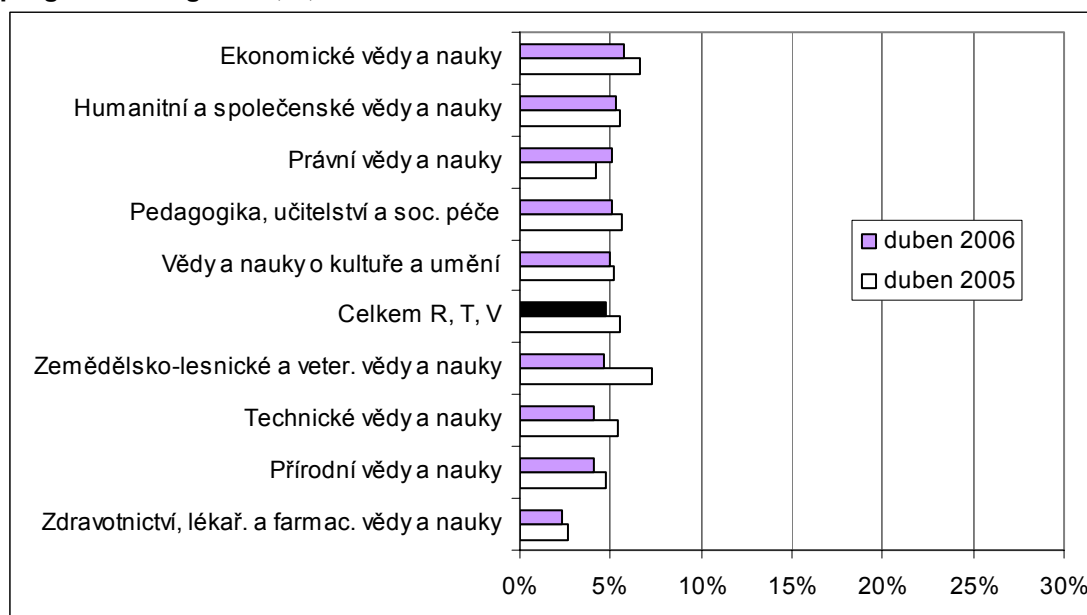
1. **pořadí skupin studijních programů vzdělání podle míry nezaměstnanosti absolventů VŠ** (kategorie vzdělání R, T, V) v dubnu 2006 s doplňujícími hodnotami za duben 2005 (vyjádřeno graficky),
2. **počet absolventů VŠ** (kategorie vzdělání R, T, V) za červen 2005, **počet nezaměstnaných absolventů, míra nezaměstnanosti absolventů**⁴⁷ VŠ v dubnu 2006 a **meziroční změna míry nezaměstnanosti absolventů VŠ** (vyjádřeno tabulkově).

⁴⁵ Srovnáme-li rok 2005 s rokem 2000, jedná se o nárůst počtu absolventů VŠ o 28 %.

⁴⁶ Důvody tohoto výrazného poklesu jsou analyzovány v kap. 3.2.

⁴⁷ Míru nezaměstnanosti absolventů dané skupiny studijních programů vzdělání získáte, když vydělíte počet nezaměstnaných absolventů počtem absolventů dané skupiny studijních programů vzdělání.

Obrázek 4.9 Míra nezaměstnanosti absolventů: VŠ, duben 2005 a 2006, skupiny studijních programů kategorie R, T, V

Tabulka 4.17 Přehled o nezaměstnanosti absolventů: VŠ, duben 2006, skupiny studijních programů kategorie R, T, V

Skupina studijních programů	Počet absolventů (2005)	Počet nezaměstnaných absolventů (duben 2006)	Míra nezaměstnanosti absolventů v % (duben 2006)	Srovnání s dubnem 2005
Přírodní vědy a nauky	2587	105	4,1%	-0,7 p.b.
Technické vědy a nauky	7721	319	4,1%	-1,3 p.b.
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	1392	65	4,7%	-2,6 p.b.
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	2083	48	2,3%	-0,3 p.b.
Humanitní a společenské vědy a nauky	4191	220	5,2%	-0,3 p.b.
Ekonomické vědy a nauky	7532	435	5,8%	-0,8 p.b.
Právní vědy a nauky	1180	60	5,1%	0,9 p.b.
Pedagogika, učitelství a soc. péče	3645	185	5,1%	-0,6 p.b.
Vědy a nauky o kultuře a umění	913	45	4,9%	-0,3 p.b.
Celkem R, T, V	31121	1483	4,8%	-0,7 p.b.

Pozn.: Kódy studijních programů

Přírodní vědy a nauky	1
Technické vědy a nauky	2,3
Zemědělsko-lesnické a veter. vědy a nauky	4
Zdravotnictví, lékař. a farmac. vědy a nauky	5
Humanitní a společenské vědy a nauky	61,65,67,71,72,73,74,77
Ekonomické vědy a nauky	62,63,64,66
Právní vědy a nauky	68
Pedagogika, učitelství a soc. péče	75
Vědy a nauky o kultuře a umění	8

5. Struktura nezaměstnaných absolventů z hlediska profesní skladby

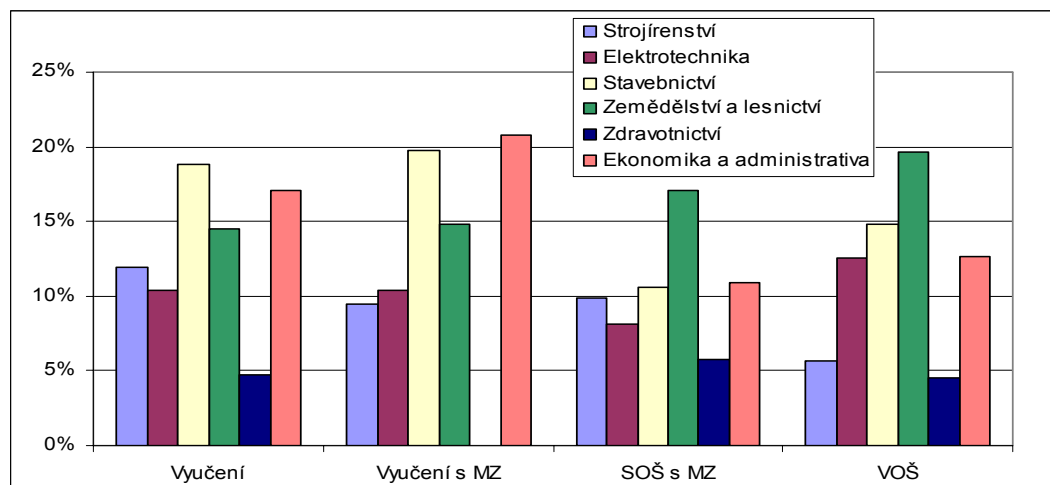
Po ukončení základní školy pokračuje v České republice převážná část populace ve středním vzdělávání. Odborným vzděláváním prochází 80 % žáků - z toho necelých 40 % v učebních a 40 % ve studijních oborech středních odborných škol. Řada zaměstnavatelů si stěžuje na nedostatek pracovníků určitých profesí - mezi jinými například horníků, zedníků, šiček, soustružníků, nástrojářů, zámečníků atd. Hlavním důvodem tohoto nedostatku však

není nízký počet absolventů a nesprávně nastavená vzdělanostní struktura školského systému, ale především nezám mladých lidí studovat tyto obory.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti **zdravotnické obory** (míry nezaměstnanosti jsou rovněž nízké u starších ročníků), a to jak v maturitní kategorii vzdělání, tak v oborech VOŠ. Nízké míry nezaměstnanosti již několik let poukazují na potřebu zvýšení počtu absolventů těchto oborů.

Obrázek 5.1 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů vybraných hlavních skupin oborů v dubnu 2006

Tabulka 5.1 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů vybraných hlavních skupin oborů vzdělání v dubnu 2006

Skupina oborů	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ	
	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ
23 Strojírenství a strojírenská výroba	844	11,9%	163	9,5%	352	9,8%	9	5,6%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	398	10,4%	321	10,4%	398	8,1%	55	12,6%
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	632	18,8%	60	19,8%	308	10,6%	16	14,8%
41 Zemědělství a lesnictví	453	14,5%	41	14,9%	372	17,0%	43	19,6%
53 Zdravotnictví	2	4,8%	-	-	230	5,7%	76	4,5%
63 Ekonomika a administrativa	132	17,0%	104	20,8%	1123	10,9%	173	12,6%
Celkem	6402	15,7%	2069	14,0%	4905	11,0%	677	9,1%

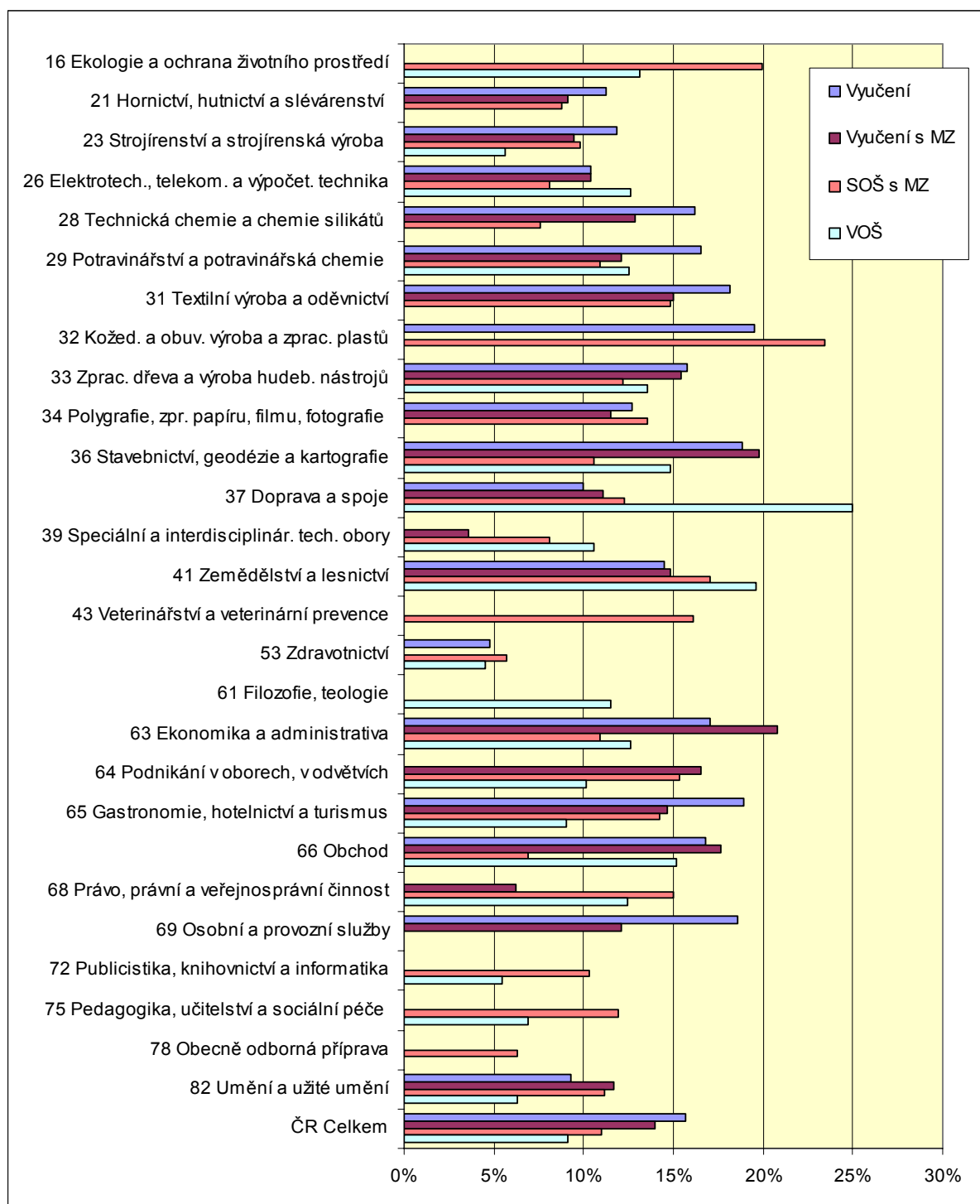
NZ - počet nezaměstnaných absolventů

mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů

V rámci **strojírenských oborů** je nutné konstatovat výrazné zlepšení situace proti předcházejícím rokům, kdy jejich míra nezaměstnanosti byla podstatně vyšší. Je to dáno rozšířenou nabídkou pracovních míst a skutečností, že v současné době je dokončeno více zahraničních investic, které vyžadují jednorázově větší počet pracovníků. Rovněž se zde projevuje ubývající počet pracovníků s touto kvalifikací ve vyšších věkových kategoriích (jak vlivem odchodů do důchodu, tak změnou kvalifikace). Zároveň není dokončena restrukturalizace a v zájmu sociálního smíru jsou udržovány při životě i nerentabilní podniky, které vážou pracovníky právě ve strojírenských profesích. Velmi dobré postavení na trhu práce mají rovněž absolventi středních škol **elektrotechnických oborů**. U absolventů VOŠ těchto oborů je však míra nezaměstnanosti absolventů nadprůměrná.

Jiná situace panuje v rámci **stavebních**, zejména učebních **oborů**, kde se objevují stále vyšší míry nezaměstnanosti. Tento nepříznivý vývoj zřejmě souvisí se zaměstnáváním levné pracovní síly ze zahraničí a se zaměstnáváním pracovníků načerno, kde někteří z nich mohou být zároveň evidováni na úřadech práce jako nezaměstnaní. Zvýšenou míru nezaměstnanosti rovněž vykazují absolventi VOŠ, kde určitou roli může sehrávat konkurence z řad vysokoškoláků, ale i stavařů s maturitou.

Obrázek 5.2 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů skupin oborů vzdělání podle kategorií vzdělání v dubnu 2006

Nedobrá situace stále přetrvává u absolventů **zemědělských oborů**, tentokrát se však jedná především o absolventy vyšších vzdělanostní úrovní. Zatímco u vyučených se situace absolventů na trhu práce zlepšila, u maturantů a absolventů VOŠ jsou míry nezaměstnanosti v porovnání s průměrem stále velmi vysoké.

Za hlavní rozpor mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce bývá označována „nadprodukce“ absolventů **ekonomických** maturitních studijních **oborů** SOŠ. Hodnoty míry nezaměstnanosti této kategorie vzdělání však již několik let

neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká, ačkoli je zde připravován vysoký počet absolventů. Novinkou proti předchozím letům je skutečnost, že se míra nezaměstnanosti absolventů tohoto oborového zaměření a kategorie vzdělání přesunula z nízkých podprůměrných hodnot k průměru. U vyučených s maturitou a absolventů VOŠ ekonomického zaměření se ukazuje, že určité problémy s nezaměstnaností u těchto absolventů přetrvávají.

Tabulka 5.2 Míry nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů skupin oborů vzdělání v dubnu 2006

duben 2006	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ	
	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ
ČR Celkem	6402	15,7%	2069	14,0%	4905	11,0%	677	9,1%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí					101	20,0%	13	13,1%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	9	11,3%	1	9,1%	8	8,8%		
23 Strojírenství a strojírenská výroba	844	11,9%	163	9,5%	352	9,8%	9	5,6%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	398	10,4%	321	10,4%	398	8,1%	55	12,6%
28 Technická chemie a chemie silikátů	59	16,2%	12	12,9%	42	7,6%		
29 Potravinářství a potravinářská chemie	354	16,5%	15	12,1%	38	10,9%	5	12,5%
31 Textilní výroba a oděvnictví	232	18,1%	57	15,0%	107	14,8%		
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	8	19,5%			11	23,4%		
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	489	15,8%	62	15,4%	36	12,2%	5	13,5%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	69	12,7%	14	11,5%	22	13,6%		
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	632	18,8%	60	19,8%	308	10,6%	16	14,8%
37 Doprava a spoje	13	10,0%	35	11,1%	127	12,3%	4	25,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory			1	3,6%	19	8,1%	4	10,5%
41 Zemědělství a lesnictví	453	14,5%	41	14,9%	372	17,0%	43	19,6%
43 Veterinářství a veterinární prevence					37	16,1%		
53 Zdravotnictví	2	4,8%			230	5,7%	76	4,5%
61 Filozofie, teologie							3	11,5%
63 Ekonomika a administrativa	132	17,0%	104	20,8%	1123	10,9%	173	12,6%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích			661	16,5%	399	15,4%	29	10,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1641	19,0%	159	14,7%	388	14,3%	55	9,0%
66 Obchod	542	16,8%	275	17,6%	9	6,9%	5	15,2%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost			4	6,3%	262	15,0%	73	12,5%
69 Osobní a provozní služby	499	18,6%	29	12,1%				
72 Publicistika, knihovnictví a informatika					12	10,3%	11	5,4%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče					247	11,9%	55	6,9%
78 Obecně odborná příprava					109	6,3%		
82 Umění a užité umění	26	9,3%	55	11,7%	145	11,2%	41	6,3%

NZ - počet nezaměstnaných absolventů

mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů

Hornictví, hutnictví a slévárenství je skupina oborů vzdělání připravující pro profese, které byly velmi poznamenány restrukturalizací průmyslu a propouštěním. Počty absolventů v nich výrazně klesly. V současné době se objevuje v těchto profesích zájem o pracovníky, ti však nemají zájem o práci v oboru, který museli opustit. Proto zde nacházejí snadněji uplatnění absolventi a proti devadesátým letům je dnes jejich míra nezaměstnanosti výrazně nižší.

Jako problematické se ukazují skupiny oborů vzdělání **31 Textilní výroba a oděvnictví** a **32 Kožedělná a obuvnická výroba a zpracování plastů**, kde v rámci učebních oborů, ale i maturitních oborů SOŠ mají mladí lidé s nalezením práce problémy. To souvisí s výrazným omezením textilní, kožedělné a obuvnické výroby, která není schopná konkurovat levným dovozům.

Zvýšenou míru nezaměstnanosti vykazují vyučení ve skupině oborů vzdělání **69 Osobní a provozní služby**. V naprosté většině se jedná o přípravu kadeřnic v učebních oborech. Absolventky tohoto oboru mají problémy s nalezením zaměstnání, protože zde není dostatečná nabídka pracovních míst, k získání živnostenského listu nemají dostatečnou praxi a navíc mnohým vyhovuje situace, kdy dostávají podporu a přitom se více či méně pohybují v oblasti šedé ekonomiky. Zvýšenou míru nezaměstnanosti tradičně vykazují i vyučení ve skupině oborů vzdělání **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**, ve které jsou připravováni kuchaři a číšníci. Ukazuje se, že nabídka volných pracovních míst je pro ně sice

dostatečná, ale absolventi zřejmě nejsou spokojeni s pracovními či platovými podmínkami těchto míst.

U vyučených s maturitou se objevuje vysoká míra nezaměstnanosti absolventů u skupiny oborů vzdělání 66 **Obchod**. Jedná se o dosti paradoxní situaci, vezmeme-li v úvahu, že obchodní řetězce v České republice v současné době mají vysoký zájem o pracovníky tohoto oborového zaměření. Zájem o práci v obchodních řetězcích ze strany absolventů je zřejmě vzhledem k platovým a pracovním podmínkám, které jsou s nabízenými pracovními místy spojeny, nízký.

Zvýšené míry nezaměstnanosti v posledních letech vykazuje skupina oborů vzdělání 64 **Podnikání v oborech, v odvětvích**. Jako nejvíce problematická se jeví situace maturantů SOŠ. Ještě vyšší míry nezaměstnanosti absolventů nacházíme u skupiny oborů vzdělání 16 **Ekologie a ochrana životního prostředí**, kde problémy s uplatněním mají rovněž především maturanti SOŠ.

Zvýšené byly v dubnu 2006 míry nezaměstnanosti absolventů SOŠ a VOŠ u skupiny oborů vzdělání 68 **Právo, právní a veřejnosprávní činnost**.

6. Dlouhodobá nezaměstnanost absolventů škol

Nezaměstnanost patří k průvodním jevům tržní ekonomiky. Nebezpečná je ze sociálního a politického pohledu především nezaměstnanost dlouhodobá. V zemích s vysokou nezaměstnaností a především s výrazným podílem dlouhodobě nezaměstnaných (zejména mladých lidí) může docházet k projevům sociální nespokojenosti, vzrůstají projevy nevěry v demokratický systém. Dlouhodobá nezaměstnanost s sebou nese několik negativních průvodních jevů:

- značné finanční náklady sociálního zabezpečení dlouhodobě nezaměstnaných,
- ekonomické ztráty (jednotlivců i společností) v důsledku nezaměstnanosti,
- psychologický dopad – nezaměstnaní se cítí jako osobnosti, které začínají být vylučovány ze společnosti v důsledku vyřazení z trhu práce nebo tím, že jim vstup na tento trh není vůbec umožněn - to se týká zejména absolventů škol.

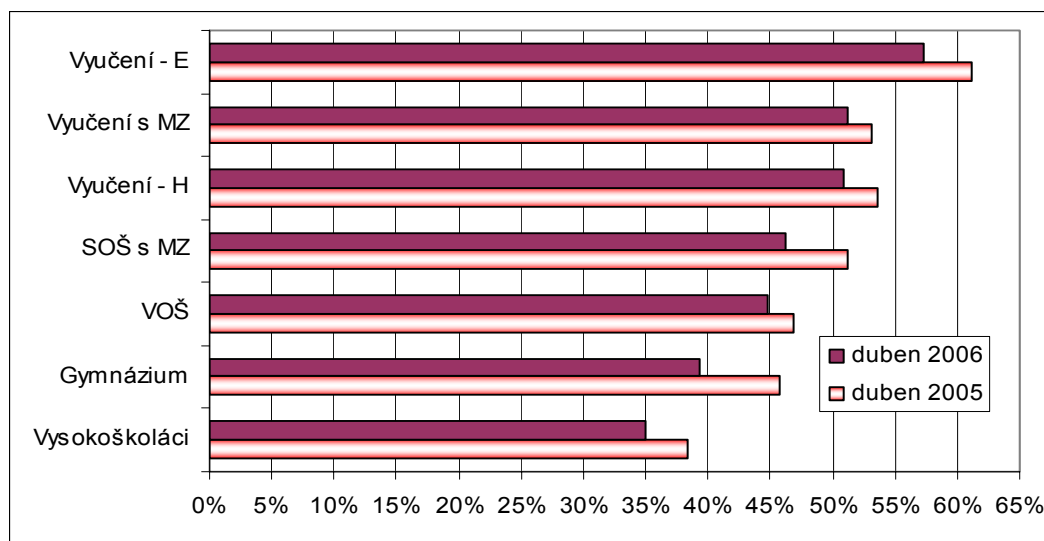
Dlouhodobá nezaměstnanost je monitorována prostřednictvím ukazatele - **podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**, jenž je definován jako podíl absolventů nezaměstnaných déle než šest měsíců k celkovému počtu nezaměstnaných absolventů.

Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů se v posledních letech snižoval. Jedním z hlavních důvodů byl postupný přechod úřadů práce na novější přístup k definici nezaměstnaného absolventa, jenž ve vykazování vedl k vyřazení těch absolventů - uchazečů o zaměstnání, kteří byli ze školy déle než dva roky. Tento proces byl ukončen k 1. 1. 2005, takže současné počty lze považovat za korektní.

V rámci kategorií vzdělání se podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů v dubnu 2006 pohybuje v rozmezí 35 - 58 %. **Nižší podíl dlouhodobé nezaměstnanosti je typický pro absolventy vyšší kategorie vzdělání** - absolventy gymnázií, SOŠ s maturitou, VOŠ a pro vysokoškoláky. **S dlouhodobou nezaměstnaností se potýkají především vyučení a vyučení s maturitou**. V porovnání s dubnem 2005 došlo k **meziročnímu poklesu podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů u všech těchto kategorií vzdělání**.

Zajímavostí v letošním roce je zejména porovnání vyučených kategorie vzdělání H a vyučených s maturitou. Hodnoty podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů jsou u obou kategorií vzdělání prakticky srovnatelné. Podobné je to i v případě jejich míry nezaměstnanosti absolventů, což nasvědčuje tomu, že **v dubnu 2006 zřejmě měli absolventi s výučním listem a maturitou na trhu práce v obecné rovině stejné postavení (z pohledu nezaměstnanosti) jako absolventi s výučním listem kategorie vzdělání H**.

Obrázek 6.1 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů (duben 2005 a 2006)

Tabulka 6.1 Přehled o dlouhodobé nezaměstnanosti absolventů - duben 2006

Kategorie vzdělání	Počet nezaměstnaných absolventů	Počet absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců	Podíl absolventů nezaměstnaných déle než 6 měsíců v %	Srovnání s dubnem 2005
Vyučení - E	2371	1357	57,2%	-3,9 p.b.
Vyučení - H	8925	4546	50,9%	-2,7 p.b.
Vyučení s MZ	3270	1673	51,2%	-1,9 p.b.
SOŠ s MZ	7928	3659	46,2%	-5,0 p.b.
Gymnázium	1699	667	39,3%	-6,5 p.b.
VOŠ	897	402	44,8%	-2,1 p.b.
Vysokoškoláci	1971	690	35,0%	-3,2 p.b.

7. Nezaměstnanost absolventů škol v jednotlivých krajích

Zjišťování míry nezaměstnanosti absolventů škol a její interpretace z hlediska krajů není jednoduchou záležitostí, při stanovování jejích hodnot se potýkáme s problémy, zejména u žáků terciárního vzdělávání. Zatímco **absolventi - uchazeči o zaměstnání jsou evidováni podle místa trvalého bydliště, absolventi škol (vůči nimž je počet nezaměstnaných absolventů poměřován) jsou uváděni podle místa školy, kde vystudovali.** To vede ke skutečnosti, že hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů škol, zejména ve struktuře skupin oborů, jsou nekorektní. Zvláště u málo frekventovaných skupin oborů nacházíme případy, kdy v kraji jsou uváděni nezaměstnaní a nevycházejí zde žádní absolventi, nebo počet nezaměstnaných převyšuje počet absolventů. Rovněž zde dochází k tomu, že v kraji je míra nezaměstnanosti absolventů v určité skupině oborů příliš nízká, tj. při určitém počtu absolventů není v kraji žádný nezaměstnaný nebo je jejich počet nepřiměřeně nízký (absolventi potom mohou být evidováni jako uchazeči o zaměstnání v jiném kraji).

Na základě výše uvedených skutečností jsme se v této publikaci pokusili odstranit tuto zkreslení tím, že údaje o mírách nezaměstnanosti v krajském měřítku uvádíme podle **nezaměstnanosti absolventů škol v krajích.** V našem zájmu bylo získat informace o tom, jak se uplatňují absolventi jednotlivých krajů (z hlediska vzdělanostní a oborové struktury) na trhu práce v celé České republice.

Míra nezaměstnanosti absolventů škol v kraji je definována jako podíl počtu nezaměstnaných absolventů škol v kraji (bez ohledu na to, v kterém kraji ČR jsou evidováni na ÚP) k počtu absolventů, **kteří se připravovali na školách v daném kraji.** Před

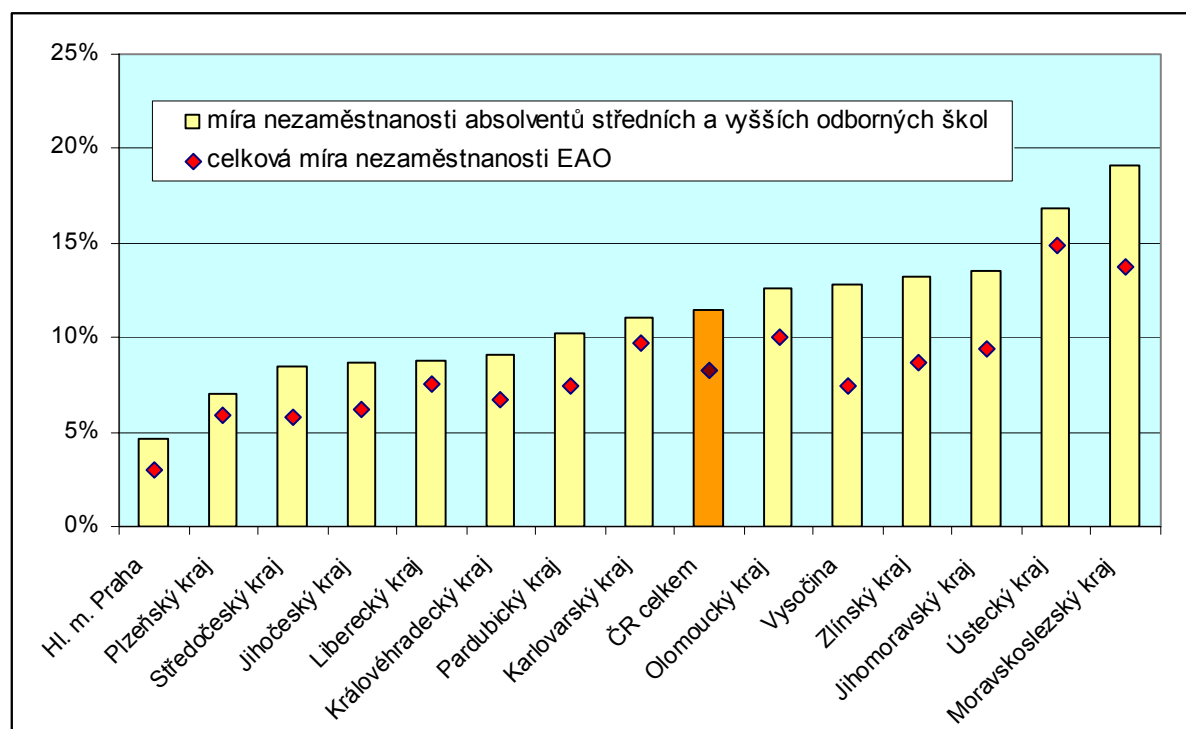
samotnými výpočty této míry nezaměstnanosti bylo zapotřebí strukturovat absolventy - uchazeče o zaměstnání podle místa školy, kterou vystudovali. Informace o tom, v jakém kraji jsou evidováni, v tomto případě ustoupila do pozadí.

Je obecně známou skutečností, že nezaměstnanost absolventů má silně regionální charakter. Mezi faktory, které ji velmi významně ovlivňují a které je možné v současné době monitorovat, patří i celková míra registrované nezaměstnanosti ekonomicky aktivního obyvatelstva (EAO)⁴⁸. Bohužel většinou se ukazuje, že absolventi v krajích s nižší celkovou mírou nezaměstnanosti ekonomicky aktivního obyvatelstva (EAO) se uplatňují na trhu práce lépe než absolventi v krajích s vyšší nezaměstnaností. To je ostatně patrné i z následujícího obrázku, kde je v krajském členění zachycena ve vztupném pořadí míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů středních a vyšších odborných škol za duben 2006. Doplňkově je zde v krajském členění rovněž uvedena celková míra nezaměstnanosti EAO za duben 2006.

Z obrázku vyplývá, že nejméně jsou nezaměstnaností postiženi absolventi škol Hl. m. Prahy, která zároveň vykazuje nejnižší celkovou míru nezaměstnanosti EAO v ČR. Vysokou nezaměstnaností jsou naopak postiženi absolventi v Moravskoslezském a Ústeckém kraji, které jsou charakteristické nejvyšší celkovou mírou nezaměstnanosti EAO v zemi.

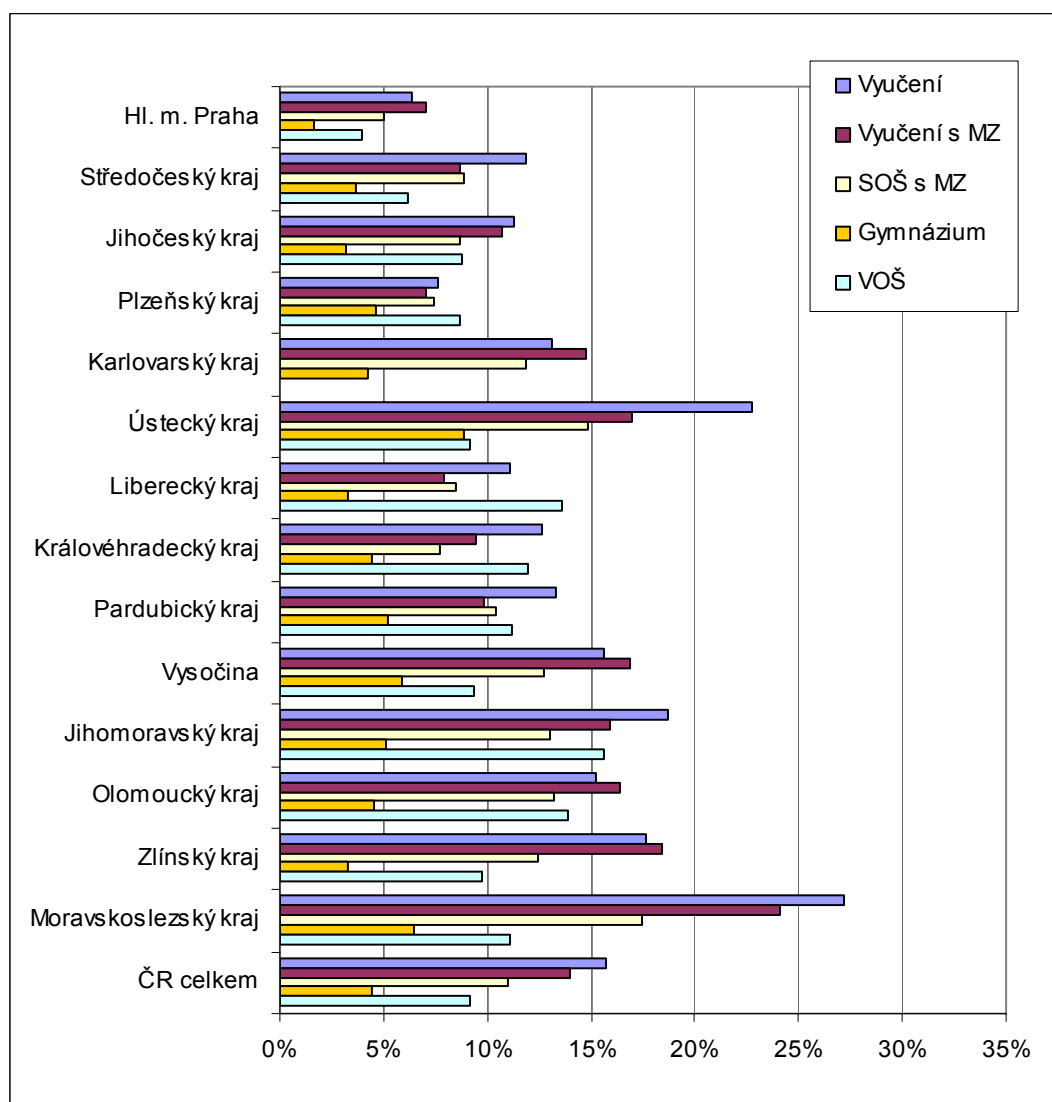
Obrázek rovněž poukazuje na fakt, že mezi kraji mohou existovat i další rozdíly. Příkladem toho jsou již zmiňované kraje, Moravskoslezský a Ústecký. Při porovnání obou krajů je patrné, že v Ústeckém kraji je celková míra nezaměstnanosti EAO sice vyšší, ale zároveň se ukazuje, že absolventi škol tohoto kraje trpí nezaměstnaností relativně méně než absolventi Moravskoslezského kraje. Podobně je na tom třeba i porovnání Olomouckého kraje a Vysočiny. Dalším příkladem je Plzeňský a Středočeský kraj, kde je patrné, že při prakticky stejné celkové míře nezaměstnanosti se v obou krajích o něco lépe na trhu práce daří absolventům Plzeňského kraje. Podobné je to i u porovnání Pardubického kraje a Vysočiny.

Obrázek 7.1 Míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů středních a vyšších odborných škol a celková míra nezaměstnanosti EAO v jednotlivých krajích v dubnu 2006

⁴⁸ Podle nové metodiky se při výpočtu celkové míry registrované nezaměstnanosti vychází z počtu „disponibilního (dosažitelného)“ nezaměstnaného ekonomicky aktivního obyvatelstva evidovaného na úřadech práce.

Obrázek 7.2 Nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů škol v krajích a podle úrovně dosaženého vzdělání v dubnu 2006

Přehled o nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů škol v krajích podle úrovně dosaženého vzdělání - duben 2006

duben 2006	Vyučení		Vyučení s MZ		SOŠ s MZ		VOŠ		Gymnázium	
	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ	NZ	mNZ
Hl. m. Praha	226	6,4%	124	7,0%	315	5,0%	71	3,9%	67	1,7%
Středočeský kraj	422	11,8%	109	8,7%	332	8,9%	36	6,2%	92	3,7%
Jihočeský kraj	321	11,3%	113	10,7%	249	8,7%	51	8,7%	57	3,2%
Plzeňský kraj	171	7,7%	53	7,1%	158	7,4%	28	8,7%	50	4,7%
Karlovarský kraj	179	13,1%	33	14,7%	142	11,9%	0	0,0%	23	4,2%
Ústecký kraj	803	22,7%	176	16,9%	518	14,9%	30	9,1%	126	8,8%
Liberecký kraj	208	11,0%	41	7,9%	139	8,5%	28	13,6%	26	3,3%
Královéhradecký kraj	312	12,6%	58	9,5%	191	7,7%	35	12,0%	59	4,5%
Pardubický kraj	260	13,3%	58	9,8%	243	10,4%	46	11,2%	65	5,2%
Vysočina	343	15,7%	142	16,9%	303	12,7%	43	9,3%	66	5,8%
Jihomoravský kraj	877	18,8%	338	15,9%	646	13,0%	157	15,6%	181	5,1%
Olomoucký kraj	428	15,2%	163	16,4%	360	13,2%	38	13,9%	73	4,6%
Zlínský kraj	449	17,6%	226	18,4%	365	12,5%	41	9,8%	46	3,2%
Moravskoslezský kraj	1400	27,2%	435	24,1%	944	17,4%	73	11,1%	187	6,4%
ČR celkem	6402	15,7%	2069	14,0%	4905	11,0%	677	9,1%	1118	4,4%

NZ - počet absolventů škol v kraji, kteří jsou „čerstvě“ nezaměstnaní po celé ČR
 mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů škol v kraji - v %

Jak již bylo jednou řečeno, míra nezaměstnanosti absolventů je silně ovlivněna úrovní vzdělání. Obecně se ukazuje, že čím vyššího vzdělání mladý člověk dosahuje, tím lépe se uplatňuje na trhu práce. Začneme-li nezaměstnanost absolventů analyzovat podrobněji, např. z krajského pohledu, ne vždy tomu tak je.

Pokud budeme opravdu striktní, pak přímou úměru v krajích ČR vykazují pouze absolventi škol v krajích s nejvyšší mírou nezaměstnanosti absolventů škol - Ústecký a Moravskoslezský kraj. U ostatních krajů bývá tento vztah narušen buď vyšší mírou nezaměstnanosti vyučených s maturitou (v porovnání s vyučenými) nebo vyšší mírou nezaměstnanosti absolventů VOŠ. V případě absolventů škol Olomouckého kraje je to dokonce kombinace obou dvou skutečností (absolventi VOŠ mají o něco vyšší míru nezaměstnanosti než absolventi SOŠ s MZ).

Příčiny toho, proč je u většiny krajů narušen vztah míry nezaměstnanosti absolventů, je třeba hledat v oborové struktuře dané kategorie vzdělání. To, že v některých krajích je míra nezaměstnanosti absolventů VOŠ vyšší v porovnání s ostatními kategoriemi vzdělání, nelze zobecňovat na všechny absolventy VOŠ v daném kraji. Je třeba se podívat, o jaké absolventy resp. jejich oborové zaměření se jedná. K tomu mohou čtenáři této publikace napomoci data v přílohách (kap. 9).

Je samozřejmostí, že kdybychom začali analyzovat nezaměstnanost absolventů v krajích ještě podrobněji (např. podle oborů vzdělání), našli bychom další příklady toho, že pravidlo přímé úměry vždy neplatí. To ostatně závisí na řadě specifických faktorů, které je třeba opět při analyzování takovýchto konkrétních případů brát v úvahu.

V následujícím grafu a tabulce je zachycena nezaměstnanost „čerstvých“ absolventů škol v krajích podle úrovně dosaženého vzdělání za duben 2006.

Další rozpracování problematiky nezaměstnanosti absolventů v jednotlivých krajích je uvedeno na www.nuov.cz, v sekci „kraje a trh práce“.

8. Závěr

V dubnu 2006 celková míra registrované nezaměstnanosti v České republice dosahovala 8,3 %⁴⁹ a na úřadech práce bylo registrováno celkem 486,2 tis. nezaměstnaných. **Celkový počet evidovaných nezaměstnaných absolventů v dubnu 2006 činil 33,0 tis. a podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti dosahoval 6,8 %. V meziročním porovnání se celkový počet nezaměstnaných absolventů snížil o 4,4 tisíce nezaměstnaných, rovněž se snížil i podíl nezaměstnaných absolventů na celkové nezaměstnanosti (o 0,5 p. b.)**

Výrazným jevem posledních tří let je poměrně značný pokles počtu nezaměstnaných absolventů. Tento vývoj je zřetelný zejména v zářijových hodnotách. Od září 2003 do září 2005 se jejich počet snížil ze 65 800 na 58 300 v roce 2004 a dále na konečných 47 100 v září 2005. Vzhledem k dosavadnímu vývoji počtu nezaměstnaných absolventů v roce 2006 lze předpokládat významný meziroční pokles i v září 2006. Analýzy příčin tohoto snížení ukazují na kombinaci více faktorů, které ovlivnily a ovlivňují tento vývoj. Jsou to zejména: výrazně vyšší počet absolventů, kteří v posledních třech letech pokračují ve vzdělávání, změna v nároku na podporu v nezaměstnanosti u absolventa⁵⁰, zrušení

⁴⁹ Podle nové metodiky se při výpočtu celkové míry registrované nezaměstnanosti vychází z počtu „disponibilního (dosažitelného)“ nezaměstnaného ekonomicky aktivního obyvatelstva evidovaného na úřadech práce. Tento počet v dubnu 2006 dosahoval 454,5 tisíc.

⁵⁰ Podpora může být přiznána pouze uchazečům o zaměstnání, kteří v posledních třech letech vykonávali zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost alespoň 6 měsíců, tzn. že absolventi ztratili automatický nárok na podporu v nezaměstnanosti.

základní vojenské služby⁵¹ a přechod úřadů práce na novější definici absolventa - uchazeče o zaměstnání (který ovlivňoval počty nezaměstnaných absolventů do roku 2005). Pokles počtu nezaměstnaných absolventů rovněž souvisí s ekonomickým vývojem v zemi (s ekonomickým růstem, větší nabídkou volných pracovních míst, nižší nezaměstnaností, apod.). Výrazný pokles počtu vyučených nezaměstnaných absolventů je nutno přičíst také zvýšené nabídce pracovních příležitostí ze strany zahraničních investorů, což potvrzuje i skutečnost, že ke snížení došlo hlavně v technických oborech (zejména ve strojírenských a elektrotechnických oborech).

Snaha o zvýšení přesnosti monitorování nezaměstnanosti absolventů vedla v posledních letech k používání nových dat. Jde zejména o získávání údajů o počtech absolventů - uchazečů o zaměstnání za poslední jeden rok, kde jsou uvedeni pouze ti, kteří jsou po ukončení školy nově registrováni⁵². Na základě těchto údajů je sledována tzv. **míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů**, kterou lze v současné době považovat za nejvhodnější dostupný ukazatel nezaměstnanosti absolventů, a proto je v této zprávě používána nejčastěji.

V dubnu 2006 **míra nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů** činila u vyučených 15,7 %, u vyučených s maturitou dosahovala 14,0 %, u absolventů SOŠ s maturitou 11,0 %, u absolventů gymnázií 4,4 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 9,1 % a u vysokoškoláků 4,8 %. **V porovnání s dubnem 2005 došlo k meziročnímu poklesu míry nezaměstnanosti u všech těchto kategorií vzdělání.**

Pro srovnání uvádíme, že **míra nezaměstnanosti všech evidovaných absolventů** v dubnu 2006 dosahovala u vyučených 13,6 %, u vyučených s maturitou 11,2 %, u absolventů SOŠ s maturitou 9,1 %, u absolventů gymnázií 3,4 %, u absolventů VOŠ (včetně konzervatoří) 6,4 % a u vysokoškoláků 3,3 %.⁵³

Srovnáme-li vyhlídky absolventů na uplatnění na trhu práce podle úrovně vzdělání, je zřejmé, že existuje **přímá závislost mezi úrovní vzdělání a uplatnitelností na trhu práce**. V závislosti na úrovni dosaženého vzdělání je i **podíl dlouhodobě nezaměstnaných absolventů**.

Zajímavé je v dubnu 2006 porovnání vyučených kategorie vzdělání H a vyučených s maturitou. Hodnoty podílu dlouhodobě nezaměstnaných absolventů jsou u obou kategorií vzdělání prakticky srovnatelné. Podobné je to i v případě jejich míry nezaměstnanosti absolventů, což nasvědčuje tomu, že **v dubnu 2006 zřejmě měli absolventi s výučním listem a maturitou na trhu práce v obecné rovině stejné postavení (z pohledu nezaměstnanosti) jako absolventi s výučním listem kategorie vzdělání H.**

V následujícím závěrečném přehledu nezaměstnanosti absolventů škol se věnujeme pouze skupinám oborů vzdělání s vyššími počty absolventů. Situace těchto absolventů je významná pro celkový přehled o nezaměstnanosti absolventů z hlediska oborového zaměření.

U vyučených byly v dubnu 2006 vykazovány vysoké hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů u skupin oborů vzdělání **65 Gastronomie, hotelnictví a turismus** (ze kterých také vychází na trh práce nejvíce vyučených absolventů), **36 Stavebnictví, geodézie a kartografie, 69 Osobní a provozní služby a 31 Textilní výroba a oděvnictví.**

U vyučených s maturitou se objevuje výrazně vysoká míra nezaměstnanosti absolventů u skupiny oborů vzdělání **63 Ekonomika a administrativa, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 66 Obchod.** Nadprůměrná je i míra nezaměstnanosti

⁵¹ Absolventi nemají důvod vyčkávat na nástup do základní vojenské služby jako evidovaní uchazeči o zaměstnání. Zaměstnavatelé se nemusí obávat, že absolvent jim po krátké době po zapracování odejde vykonávat základní vojenskou službu.

⁵² Ve zprávě jsou uváděni jako nezaměstnaní „čerství“ absolventi.

⁵³ Nižší hodnoty tohoto ukazatele jsou dány skutečností, že v průběhu dvou let nalezneme uplatnění větší počet absolventů, než za jeden rok. Ukazatel je však citlivý na větší meziroční změny počtu absolventů.

v nejpočetnější skupině oborů této kategorie vzdělání v **64 Podnikání v oborech, v odvětvích**.

Jako problematické se u **absolventů maturitních oborů SOŠ** jeví skupiny oborů vzdělání **16 Ekologie a ochrana životního prostředí a 41 Zemědělství a lesnictví**. Zvýšené míry nezaměstnanosti absolventů vykazují skupiny oborů vzdělání **64 Podnikání v oborech, v odvětvích** (obory typu Management v ...), **68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost, 31 Textilní výroba a oděvnictví a 65 Gastronomie, hotelnictví a turismus**.

U **absolventů VOŠ** byly vyšší míry nezaměstnanosti absolventů v dubnu 2006 patrné u skupin oborů vzdělání **41 Zemědělství a lesnictví, 36 Stavebnictví, geodézie a kartografie a 16 Ekologie a ochrana životního prostředí**. Zvýšené míry nezaměstnanosti absolventů vykazují skupiny oborů vzdělání **26 Elektrotechnika, telekomunikace a výpočetní technika, 63 Ekonomika a administrativa a 68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost**.

V celkovém pohledu je nutné konstatovat výrazné zlepšení situace **strojírenských oborů** proti předcházejícím rokům, kdy jejich míra nezaměstnanosti byla podstatně vyšší. Je to dáno rozšířenou nabídkou pracovních míst a skutečností, že v současné době je dokončeno více zahraničních investic, které vyžadují jednorázově větší počet pracovníků. Zároveň není dokončena restrukturalizace a v zájmu sociálního smíru jsou udržovány při životě i nerentabilní podniky, které vážou pracovníky právě ve strojírenských profesích.⁵⁴ Nízkou míru nezaměstnanosti si udržují i **elektrotechnické obory**.

Jiná situace panuje v rámci **stavebních**, zejména učebních **oborů**, kde se objevují stále vyšší míry nezaměstnanosti. Tento nepříznivý vývoj zřejmě souvisí se zaměstnáváním levné pracovní síly ze zahraničí a se zaměstnáváním pracovníků načerno, kde někteří z nich mohou být zároveň evidováni na úřadech práce jako nezaměstnaní. Zvýšenou míru nezaměstnanosti rovněž vykazují absolventi VOŠ, kde určitou roli může sehrávat konkurence z řad vysokoškoláků, ale i stavařů s maturitou.

Nedobrá situace stále přetrvává u absolventů **zemědělských oborů**, tentokrát se však jedná především o absolventy vyšších vzdělanostní úrovní. Zatímco u vyučených se situace absolventů na trhu práce zlepšila, u maturantů a absolventů VOŠ jsou míry nezaměstnanosti v porovnání s průměrem stále velmi vysoké.

Za hlavní rozpor mezi vzdělávací nabídkou odborného vzdělávání a poptávkou na trhu práce bývá označována „nadprodukce“ absolventů **ekonomických** maturitních studijních **oborů** SOŠ. Hodnoty míry nezaměstnanosti této kategorie vzdělání však již několik let neukazují, že by nezaměstnanost v těchto oborech byla vysoká, ačkoli je zde připravován vysoký počet absolventů. Novinkou proti předchozím letům je skutečnost, že se míra nezaměstnanosti absolventů tohoto oborového zaměření a kategorie vzdělání přesunula z nízkých podprůměrných hodnot k průměru. U vyučených s maturitou a absolventů VOŠ ekonomického zaměření se ukazuje, že určité problémy s nezaměstnaností u těchto absolventů přetrvávají.

V oborové struktuře připravovaných absolventů vykazují nejnižší hodnoty míry nezaměstnanosti **zdravotnické obory** (míry nezaměstnanosti jsou nízké i u starší ročníků), a to u všech kategorií vzdělání (určitý vliv na to mají odchody kvalifikovaných zdravotnických pracovníků do zahraničí). **Tyto nízké míry nezaměstnanosti již několik let ukazují, že je třeba zvýšit počet absolventů tohoto zaměření** (tedy zvýšit počet přijímaných do příslušných oborů vzdělání).

---

⁵⁴ Zaměstnavatelé si stále stěžují na nedostatek pracovníků tohoto zaměření. Tento počet je však u mladých lidí primárně ovlivněn především jejich zájmem tyto obory studovat a následně v nich pracovat.

9. Přílohy

Přehled o nezaměstnanosti „čerstvých“ absolventů škol v krajích - duben 2006

Česká republika duben 2006	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
Celkem	40752	6402	15,7%	14798	2069	14,0%	44581	4905	11,0%	7415	677	9,1%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							506	101	20,0%	99	13	13,1%
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	80	9	11,3%	11	1	9,1%	91	8	8,8%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	7102	844	11,9%	1724	163	9,5%	3581	352	9,8%	160	9	5,6%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	3813	398	10,4%	3090	321	10,4%	4924	398	8,1%	437	55	12,6%
28 Technická chemie a chemie silikátů	365	59	16,2%	93	12	12,9%	555	42	7,6%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	2143	354	16,5%	124	15	12,1%	349	38	10,9%	40	5	12,5%
31 Textilní výroba a oděvnictví	1281	232	18,1%	381	57	15,0%	722	107	14,8%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	41	8	19,5%				47	11	23,4%			
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	3103	489	15,8%	403	62	15,4%	295	36	12,2%	37	5	13,5%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	544	69	12,7%	122	14	11,5%	162	22	13,6%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	3356	632	18,8%	303	60	19,8%	2911	308	10,6%	108	16	14,8%
37 Doprava a spoje	130	13	10,0%	316	35	11,1%	1033	127	12,3%	16	4	25,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory				28	1	3,6%	234	19	8,1%	38	4	10,5%
41 Zemědělství a lesnictví	3132	453	14,5%	276	41	14,9%	2182	372	17,0%	219	43	19,6%
43 Veterinářství a veterinární prevence							230	37	16,1%			
53 Zdravotnictví	42	2	4,8%				4013	230	5,7%	1693	76	4,5%
61 Filozofie, teologie										26	3	11,5%
63 Ekonomika a administrativa	775	132	17,0%	500	104	20,8%	10332	1123	10,9%	1370	173	12,6%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				4008	661	16,5%	2597	399	15,4%	287	29	10,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	8655	1641	19,0%	1085	159	14,7%	2720	388	14,3%	611	55	9,0%
66 Obchod	3224	542	16,8%	1560	275	17,6%	130	9	6,9%	33	5	15,2%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost				64	4	6,3%	1748	262	15,0%	585	73	12,5%
69 Osobní a provozní služby	2687	499	18,6%	239	29	12,1%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							116	12	10,3%	202	11	5,4%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							2072	247	11,9%	801	55	6,9%
78 Obecně odborná příprava							1722	109	6,3%			
82 Umění a užité umění	279	26	9,3%	471	55	11,7%	1297	145	11,2%	653	41	6,3%
Gymnázium							25309	1118	4,4%			

IV.06	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
ČR celkem	40752	6402	15,7%	14798	2069	14,0%	44581	4905	11,0%	7415	677	9,1%
Hl. m. Praha	3538	226	6,4%	1765	124	7,0%	6290	315	5,0%	1802	71	3,9%
Středočeský kraj	3569	422	11,8%	1260	109	8,7%	3730	332	8,9%	584	36	6,2%
Jihočeský kraj	2834	321	11,3%	1052	113	10,7%	2865	249	8,7%	583	51	8,7%
Plzeňský kraj	2231	171	7,7%	750	53	7,1%	2142	158	7,4%	323	28	8,7%
Karlovarský kraj	1366	179	13,1%	224	33	14,7%	1197	142	11,9%	72	0	0,0%
Ústecký kraj	3536	803	22,7%	1040	176	16,9%	3480	518	14,9%	329	30	9,1%
Liberecký kraj	1883	208	11,0%	519	41	7,9%	1641	139	8,5%	206	28	13,6%
Královéhradecký kraj	2469	312	12,6%	611	58	9,5%	2479	191	7,7%	292	35	12,0%
Pardubický kraj	1954	260	13,3%	592	58	9,8%	2333	243	10,4%	410	46	11,2%
Vysočina	2190	343	15,7%	841	142	16,9%	2382	303	12,7%	461	43	9,3%
Jihomoravský kraj	4677	877	18,8%	2120	338	15,9%	4977	646	13,0%	1004	157	15,6%
Olomoucký kraj	2816	428	15,2%	995	163	16,4%	2720	360	13,2%	273	38	13,9%
Zlínský kraj	2549	449	17,6%	1227	226	18,4%	2928	365	12,5%	419	41	9,8%
Moravskoslezský kraj	5140	1400	27,2%	1802	435	24,1%	5417	944	17,4%	657	73	11,1%

Vysvětlivky: Abs05 - počet absolventů škol v kraji (2005),

NZ - počet absolventů škol v kraji, kteří jsou „čerstvě“ nezaměstnaní v ČR (duben 2006),

mNZ - míra nezaměstnanosti absolventů škol v kraji - v % (duben 2006).

Poznámka: Zjišťování míry nezaměstnanosti absolventů a její interpretace z hlediska krajů není jednoduchou záležitostí. Zatímco absolventi - uchazeči o zaměstnání jsou evidováni podle místa trvalého bydliště, absolventi škol (vůči nimž je počet nezaměstnaných absolventů poměřován) jsou uváděni podle místa školy, kde vystudovali. To vedlo ke skutečnosti, že hodnoty míry nezaměstnanosti absolventů škol, zejména ve struktuře skupin oborů s nízkými počty absolventů, byly nekorektní.

Na základě těchto skutečností jsme se v této publikaci pokusili odstranit tato zkreslení tím, že jsme se primárně zaměřili na nezaměstnanost **absolventů škol v krajích**. To znamená, že pro každý kraj jsou započítáváni ti nezaměstnaní, kteří vystudovali na školách v kraji, bez ohledu na to, v kterém kraji po ukončení školy bydlí. V našem zájmu je získávat informace o tom, jak se uplatňují absolventi škol jednotlivých krajů na trhu práce v celé České republice.

Hl. m. Praha	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	3538	226	6,4%	1765	124	7,0%	6290	315	5,0%	1802	71	3,9%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí												
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	441	30	6,8%	73	5	6,8%	379	19	5,0%	21	2	9,5%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	368	9	2,4%	326	14	4,3%	826	58	7,0%	43	1	2,3%
28 Technická chemie a chemie silikátů	37	2	5,4%	33	5	15,2%	122	7	5,7%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	186	16	8,6%	45	3	6,7%	95	5	5,3%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	38	4	10,5%				47	1	2,1%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	12	1	8,3%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	153	10	6,5%	46	3	6,5%	37	1	2,7%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	116	6	5,2%	26	1	3,8%	51	3	5,9%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	141	5	3,5%	26	3	11,5%	342	16	4,7%			
37 Doprava a spoje				60	3	5,0%	184	10	5,4%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory				28	1	3,6%	67	7	10,4%			
41 Zemědělství a lesnictví	138	12	8,7%	15	1	6,7%	80	4	5,0%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							408	18	4,4%	413	16	3,9%
61 Filozofie, teologie										7	1	14,3%
63 Ekonomika a administrativa	100	11	11,0%	76	11	14,5%	1733	74	4,3%	201	13	6,5%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				282	22	7,8%	260	14	5,4%	177	7	4,0%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	949	55	5,8%	266	13	4,9%	366	14	3,8%	135	4	3,0%
66 Obchod	451	34	7,5%	313	25	8,0%	42	2	4,8%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost				12	3	25,0%	348	14	4,0%	234	7	3,0%
69 Osobní a provozní služby	300	23	7,7%	22	1	4,5%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika										136	5	3,7%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							235	15	6,4%	223	7	3,1%
78 Obecně odborná příprava							325	7	2,2%			
82 Umění a užité umění	108	8	7,4%	116	10	8,6%	336	24	7,1%	212	8	3,8%
Gymnázium							4001	67	1,7%			

Středočeský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	3569	422	11,8%	1260	109	8,7%	3730	332	8,9%	584	36	6,2%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							50	11	22,0%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	2	2	100,0%				21	3	14,3%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	762	54	7,1%	219	13	5,9%	418	32	7,7%	18	1	5,6%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	305	28	9,2%	284	13	4,6%	314	28	8,9%	25	2	8,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů	7	0	0,0%	14	0	0,0%						
29 Potravinářství a potravinářská chemie	230	33	14,3%	4	0	0,0%						
31 Textilní výroba a oděvnictví	89	11	12,4%	40	4	10,0%						
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	6	2	33,3%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	289	34	11,8%				15	2	13,3%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie							18	2	11,1%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	269	39	14,5%	27	3	11,1%	187	28	15,0%			
37 Doprava a spoje				53	7	13,2%	67	8	11,9%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory										38	4	10,5%
41 Zemědělství a lesnictví	355	45	12,7%	23	0	0,0%	292	44	15,1%	64	6	9,4%
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							367	12	3,3%	169	8	4,7%
61 Filozofie, teologie										19	2	10,5%
63 Ekonomika a administrativa	65	7	10,8%	63	10	15,9%	1024	81	7,9%	131	4	3,1%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				349	33	9,5%	282	28	9,9%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	743	95	12,8%	115	11	9,6%	182	17	9,3%	52	5	9,6%
66 Obchod	250	42	16,8%	69	15	21,7%	28	2	7,1%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							209	18	8,6%	14	1	7,1%
69 Osobní a provozní služby	192	29	15,1%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							182	12	6,6%	54	3	5,6%
78 Obecně odborná příprava							74	4	5,4%			
82 Umění a užité umění	5	1	20,0%									
Gymnázium							2506	92	3,7%			

Jihočeský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	2834	321	11,3%	1052	113	10,7%	2865	249	8,7%	583	51	8,7%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							69	16	23,2%	21	5	23,8%
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	411	37	9,0%	134	4	3,0%	167	12	7,2%	8	2	25,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	303	22	7,3%	191	14	7,3%	327	22	6,7%	51	5	9,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů	18	3	16,7%				12	2	16,7%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	159	18	11,3%	33	4	12,1%	41	5	12,2%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	55	16	29,1%	10	1	10,0%	32	3	9,4%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	234	24	10,3%	30	3	10,0%	54	4	7,4%	37	5	13,5%
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	18	1	5,6%				21	0	0,0%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	216	27	12,5%	13	0	0,0%	228	17	7,5%	17	3	17,6%
37 Doprava a spoje	5	2	40,0%	12	1	8,3%	25	4	16,0%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							22	1	4,5%			
41 Zemědělství a lesnictví	314	29	9,2%	27	8	29,6%	238	31	13,0%	61	7	11,5%
43 Veterinářství a veterinární prevence							64	7	10,9%			
53 Zdravotnictví							286	7	2,4%	53	2	3,8%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	91	15	16,5%	21	4	19,0%	639	45	7,0%	190	15	7,9%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				359	41	11,4%	183	25	13,7%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	556	66	11,9%	53	8	15,1%	102	12	11,8%	44	1	2,3%
66 Obchod	270	34	12,6%	159	23	14,5%	15	1	6,7%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							55	8	14,5%			
69 Osobní a provozní služby	173	27	15,6%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							84	5	6,0%	53	4	7,5%
78 Obecně odborná příprava							87	8	9,2%			
82 Umění a užité umění	11	0	0,0%	10	2	20,0%	114	14	12,3%	48	2	4,2%
Gymnázium							1809	57	3,2%			

Plzeňský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	2231	171	7,7%	750	53	7,1%	2142	158	7,4%	323	28	8,7%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							35	4	11,4%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	10	0	0,0%									
23 Strojírenství a strojírenská výroba	406	24	5,9%	76	3	3,9%	125	7	5,6%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	224	10	4,5%	181	12	6,6%	290	12	4,1%	24	2	8,3%
28 Technická chemie a chemie silikátů	18	5	27,8%									
29 Potravinářství a potravinářská chemie	116	6	5,2%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	74	5	6,8%	11	1	9,1%	66	5	7,6%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	6	1	16,7%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	125	8	6,4%	13	1	7,7%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie												
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	182	11	6,0%	6	0	0,0%	140	9	6,4%	13	0	0,0%
37 Doprava a spoje	6	0	0,0%	30	2	6,7%	209	18	8,6%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	174	16	9,2%	20	1	5,0%	111	15	13,5%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							231	12	5,2%	159	16	10,1%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	72	13	18,1%	25	2	8,0%	452	39	8,6%	42	4	9,5%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				211	16	7,6%	102	5	4,9%	32	1	3,1%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	449	45	10,0%	59	6	10,2%	72	9	12,5%			
66 Obchod	164	9	5,5%	90	7	7,8%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							106	11	10,4%			
69 Osobní a provozní služby	205	18	8,8%	28	2	7,1%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							51	4	7,8%			
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							52	3	5,8%	22	0	0,0%
78 Obecně odborná příprava							74	3	4,1%			
82 Umění a užité umění							26	2	7,7%	31	5	16,1%
Gymnázium							1074	50	4,7%			

Karlovarský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	1366	179	13,1%	224	33	14,7%	1197	142	11,9%	72	0	0,0%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí												
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	206	24	11,7%	7	0	0,0%	91	17	18,7%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	107	10	9,3%	48	7	14,6%	75	9	12,0%			
28 Technická chemie a chemie silikátů	33	6	18,2%				16	1	6,3%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	83	11	13,3%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	21	2	9,5%				43	9	20,9%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	83	13	15,7%									
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie												
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	130	23	17,7%	6	1	16,7%	95	17	17,9%			
37 Doprava a spoje							59	3	5,1%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	86	12	14,0%				81	14	17,3%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							130	9	6,9%	28	0	0,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	45	7	15,6%	13	5	38,5%	254	28	11,0%			
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				79	12	15,2%	74	8	10,8%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	396	43	10,9%	34	4	11,8%	88	7	8,0%	44	0	0,0%
66 Obchod	79	11	13,9%	13	1	7,7%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							91	15	16,5%			
69 Osobní a provozní služby	97	17	17,5%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							53	3	5,7%			
78 Obecně odborná příprava							20	1	5,0%			
82 Umění a užité umění				24	2	8,3%	27	1	3,7%			
Gymnázium							542	23	4,2%			

Ústecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	3536	803	22,7%	1040	176	16,9%	3480	518	14,9%	329	30	9,1%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							81	15	18,5%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	647	104	16,1%	89	14	15,7%	340	42	12,4%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	246	33	13,4%	186	15	8,1%	313	42	13,4%	12	1	8,3%
28 Technická chemie a chemie silikátů	16	6	37,5%				47	6	12,8%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	123	24	19,5%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	175	36	20,6%	22	1	4,5%						
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	274	80	29,2%	8	2	25,0%	14	2	14,3%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	51	9	17,6%	23	3	13,0%	23	6	26,1%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	381	101	26,5%	17	10	58,8%	228	31	13,6%	21	0	0,0%
37 Doprava a spoje	20	0	0,0%	34	1	2,9%	102	20	19,6%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							118	5	4,2%			
41 Zemědělství a lesnictví	130	28	21,5%				153	38	24,8%	31	10	32,3%
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							330	20	6,1%	131	4	3,1%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	141	25	17,7%	95	19	20,0%	956	145	15,2%	4	2	50,0%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				330	69	20,9%	204	54	26,5%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	728	217	29,8%	77	14	18,2%	229	45	19,7%			
66 Obchod	279	64	22,9%	59	18	30,5%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							51	6	11,8%	24	3	12,5%
69 Osobní a provozní služby	325	76	23,4%	100	9	9,0%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							291	41	14,1%	60	5	8,3%
78 Obecně odborná příprava												
82 Umění a užité umění										46	5	10,9%
Gymnázium							1428	126	8,8%			

Liberecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	1883	208	11,0%	519	41	7,9%	1641	139	8,5%	206	28	13,6%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							29	4	13,8%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	325	17	5,2%	42	2	4,8%	167	5	3,0%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	185	9	4,9%	80	8	10,0%	82	3	3,7%	21	0	0,0%
28 Technická chemie a chemie silikátů	98	14	14,3%	14	3	21,4%	28	1	3,6%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	70	11	15,7%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	90	11	12,2%				73	6	8,2%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	176	17	9,7%	26	1	3,8%	18	5	27,8%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie												
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	179	28	15,6%				99	9	9,1%			
37 Doprava a spoje							29	2	6,9%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	132	11	8,3%				11	1	9,1%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							91	1	1,1%	29	0	0,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	34	9	26,5%				478	54	11,3%	84	20	23,8%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				265	21	7,9%	83	4	4,8%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	354	48	13,6%	15	2	13,3%	132	17	12,9%			
66 Obchod	134	19	14,2%	55	3	5,5%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							63	5	7,9%	31	3	9,7%
69 Osobní a provozní služby	71	11	15,5%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							30	3	10,0%			
78 Obecně odborná příprava							57	3	5,3%			
82 Umění a užité umění	35	3	8,6%	22	1	4,5%	171	16	9,4%	41	5	12,2%
Gymnázium							792	26	3,3%			

Královéhradecký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOS		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	2469	312	12,6%	611	58	9,5%	2479	191	7,7%	292	35	12,0%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							27	1	3,7%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství							13	2	15,4%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	396	44	11,1%	63	6	9,5%	269	8	3,0%	45	1	2,2%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	250	16	6,4%	103	8	7,8%	442	25	5,7%			
28 Technická chemie a chemie silikátů	6	1	16,7%				24	3	12,5%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	174	26	14,9%									
31 Textilní výroba a oděvnictví	80	9	11,3%	28	3	10,7%	44	7	15,9%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů							9	0	0,0%			
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	222	21	9,5%				20	2	10,0%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	32	9	28,1%									
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	133	26	19,5%	12	2	16,7%	194	14	7,2%	21	12	57,1%
37 Doprava a spoje	23	1	4,3%	22	2	9,1%						
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	222	22	9,9%	18	3	16,7%	189	23	12,2%	43	10	23,3%
43 Veterinářství a veterinární prevence							74	12	16,2%			
53 Zdravotnictví							184	4	2,2%	65	2	3,1%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa				30	7	23,3%	558	44	7,9%	45	3	6,7%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				144	11	7,6%	50	6	12,0%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	555	87	15,7%	46	7	15,2%	87	13	14,9%	40	2	5,0%
66 Obchod	169	20	11,8%	104	8	7,7%				33	5	15,2%
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							57	6	10,5%			
69 Osobní a provozní služby	194	30	15,5%	20	1	5,0%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							124	12	9,7%			
78 Obecně odborná příprava							54	2	3,7%			
82 Umění a užité umění	13	0	0,0%	21	0	0,0%	60	7	11,7%			
Gymnázium							1324	59	4,5%			

Pardubický kraj duben 2006	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
Celkem	1954	260	13,3%	592	58	9,8%	2333	243	10,4%	410	46	11,2%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							24	4	16,7%	63	6	9,5%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	403	30	7,4%	92	6	6,5%	167	19	11,4%	34	2	5,9%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	175	15	8,6%	144	8	5,6%	209	8	3,8%	32	4	12,5%
28 Technická chemie a chemie silikátů	9	0	0,0%				95	5	5,3%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	118	22	18,6%	25	3	12,0%	45	3	6,7%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	76	10	13,2%	28	1	3,6%	56	8	14,3%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	144	24	16,7%	21	2	9,5%	6	2	33,3%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	61	7	11,5%									
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	154	18	11,7%	25	2	8,0%	171	14	8,2%	27	0	0,0%
37 Doprava a spoje							62	11	17,7%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	225	29	12,9%	20	1	5,0%	205	30	14,6%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							192	10	5,2%			
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	12	5	41,7%				416	52	12,5%	44	7	15,9%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				120	18	15,0%	239	35	14,6%	34	13	38,2%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	395	68	17,2%	22	4	18,2%	133	13	9,8%			
66 Obchod	94	16	17,0%	68	9	13,2%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							28	3	10,7%			
69 Osobní a provozní služby	81	14	17,3%	27	4	14,8%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							117	11	9,4%	153	13	8,5%
78 Obecně odborná příprava							143	8	5,6%			
82 Umění a užité umění	7	2	28,6%				25	7	28,0%	23	1	4,3%
Gymnázium							1254	65	5,2%			

Vysočina duben 2006	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
Celkem	2190	343	15,7%	841	142	16,9%	2382	303	12,7%	461	43	9,3%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							33	8	24,2%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	21	1	4,8%									
23 Strojírenství a strojírenská výroba	401	49	12,2%	123	6	4,9%	158	7	4,4%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	222	27	12,2%	118	17	14,4%	155	17	11,0%	55	7	12,7%
28 Technická chemie a chemie silikátů	38	11	28,9%									
29 Potravinářství a potravinářská chemie	151	33	21,9%				24	4	16,7%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	108	15	13,9%	63	7	11,1%	25	2	8,0%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	208	30	14,4%	32	4	12,5%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	15	2	13,3%									
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	129	21	16,3%	24	7	29,2%	203	19	9,4%			
37 Doprava a spoje	19	3	15,8%	32	8	25,0%						
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	166	20	12,0%				140	25	17,9%	20	10	50,0%
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							265	21	7,9%	76	3	3,9%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa							464	56	12,1%	179	8	4,5%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				278	51	18,3%	287	45	15,7%	13	4	30,8%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	410	85	20,7%	24	6	25,0%	195	23	11,8%	78	10	12,8%
66 Obchod	156	22	14,1%	92	23	25,0%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							127	38	29,9%			
69 Osobní a provozní služby	136	23	16,9%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							108	16	14,8%	31	0	0,0%
78 Obecně odborná příprava							94	7	7,4%			
82 Umění a užité umění	10	1	10,0%	55	10	18,2%	104	15	14,4%	9	1	11,1%
Gymnázium							1130	66	5,8%			

Jihomoravský kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	4677	877	18,8%	2120	338	15,9%	4977	646	13,0%	1004	157	15,6%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							27	8	29,6%	15	2	13,3%
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	11	1	9,1%				39	2	5,1%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	831	128	15,4%	168	17	10,1%	461	75	16,3%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	452	67	14,8%	558	68	12,2%	566	53	9,4%	53	11	20,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů	7	1	14,3%				50	3	6,0%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	248	52	21,0%				56	6	10,7%	26	4	15,4%
31 Textilní výroba a oděvnictví	123	23	18,7%	95	17	17,9%	113	22	19,5%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	2	0	0,0%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	412	62	15,0%	96	16	16,7%	35	5	14,3%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	104	16	15,4%	24	2	8,3%	29	5	17,2%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	423	85	20,1%	33	3	9,1%	250	20	8,0%	9	1	11,1%
37 Doprava a spoje	28	3	10,7%	73	11	15,1%	76	8	10,5%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	382	77	20,2%	59	4	6,8%	193	47	24,4%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví	20	0	0,0%				532	43	8,1%	287	20	7,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	23	4	17,4%	74	20	27,0%	1138	179	15,7%	127	40	31,5%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				527	115	21,8%	190	30	15,8%	19	3	15,8%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	901	209	23,2%	79	10	12,7%	307	51	16,6%			
66 Obchod	326	60	18,4%	166	38	22,9%	20	3	15,0%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost				52	0	0,0%	51	6	11,8%	236	51	21,6%
69 Osobní a provozní služby	333	82	24,6%	11	3	27,3%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							44	4	9,1%	66	6	9,1%
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							306	26	8,5%	73	8	11,0%
78 Obecně odborná příprava							322	30	9,3%			
82 Umění a užité umění	51	7	13,7%	105	14	13,3%	167	19	11,4%	93	9	9,7%
Gymnázium							3517	181	5,1%			

Olomoucký kraj	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
duben 2006												
Celkem	2816	428	15,2%	995	163	16,4%	2720	360	13,2%	273	38	13,9%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							26	6	23,1%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárenství	10	1	10,0%									
23 Strojírenství a strojírenská výroba	521	43	8,3%	187	17	9,1%	214	27	12,6%	25	1	4,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	211	15	7,1%	154	21	13,6%	381	37	9,7%	102	19	18,6%
28 Technická chemie a chemie silikátů	23	3	13,0%	21	1	4,8%	23	0	0,0%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	116	19	16,4%	10	2	20,0%	42	7	16,7%			
31 Textilní výroba a oděvnictví	97	20	20,6%	35	6	17,1%	98	14	14,3%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů	15	3	20,0%									
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	183	19	10,4%	19	3	15,8%	41	6	14,6%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	54	2	3,7%	27	4	14,8%						
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	302	64	21,2%	57	10	17,5%	198	39	19,7%			
37 Doprava a spoje	29	1	3,4%				100	15	15,0%	16	4	25,0%
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	351	60	17,1%	45	8	17,8%	197	36	18,3%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví							346	25	7,2%	49	1	2,0%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	12	0	0,0%	39	11	28,2%	484	62	12,8%	20	4	20,0%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				251	53	21,1%	52	12	23,1%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	519	109	21,0%	18	4	22,2%	162	31	19,1%			
66 Obchod	234	41	17,5%	94	20	21,3%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							81	14	17,3%	22	4	18,2%
69 Osobní a provozní služby	121	27	22,3%	15	0	0,0%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							87	14	16,1%	39	5	12,8%
78 Obecně odborná příprava							164	7	4,3%			
82 Umění a užité umění	18	1	5,6%	23	3	13,0%	24	5	20,8%			
Gymnázium							1601	73	4,6%			

Zlínský kraj duben 2006	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
Celkem	2549	449	17,6%	1227	226	18,4%	2928	365	12,5%	419	41	9,8%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							54	6	11,1%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví												
23 Strojírenství a strojírenská výroba	430	69	16,0%	175	21	12,0%	218	13	6,0%			
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	291	42	14,4%	256	30	11,7%	321	33	10,3%			
28 Technická chemie a chemie silikátů	55	7	12,7%	11	2	18,2%	45	8	17,8%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	104	13	12,5%				46	8	17,4%	14	1	7,1%
31 Textilní výroba a oděvnictví	111	21	18,9%				49	10	20,4%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů							38	11	28,9%			
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	189	38	20,1%	67	14	20,9%	55	7	12,7%			
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	68	9	13,2%	22	4	18,2%						
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	242	43	17,8%	13	1	7,7%	207	20	9,7%			
37 Doprava a spoje												
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory												
41 Zemědělství a lesnictví	180	26	14,4%	23	8	34,8%	51	12	23,5%			
43 Veterinářství a veterinární prevence							92	18	19,6%			
53 Zdravotnictví							215	18	8,4%	106	2	1,9%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	24	2	8,3%	40	4	10,0%	643	82	12,8%	127	19	15,0%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				353	86	24,4%	204	33	16,2%			
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	532	119	22,4%	76	19	25,0%	162	27	16,7%	40	12	30,0%
66 Obchod	192	38	19,8%	96	24	25,0%	25	1	4,0%			
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							150	25	16,7%			
69 Osobní a provozní služby	110	17	15,5%									
72 Publicistika, knihovnictví a informatika												
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							141	16	11,3%	38	4	10,5%
78 Obecně odborná příprava							127	6	4,7%			
82 Umění a užité umění	21	3	14,3%	95	13	13,7%	85	11	12,9%	94	3	3,2%
Gymnázium							1419	46	3,2%			

Moravskoslezský kraj duben 2006	Vyučení			Vyučení s MZ			SOŠ s MZ			VOŠ		
	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ	Abs05	NZ	mNZ
Celkem	5140	1400	27,2%	1802	435	24,1%	5417	944	17,4%	657	73	11,1%
16 Ekologie a ochrana životního prostředí							51	18	35,3%			
21 Hornictví, hutnictví a slévárnictví	26	3	11,5%	11	1	9,1%	18	1	5,6%			
23 Strojírenství a strojírenská výroba	922	191	20,7%	276	49	17,8%	407	69	17,0%	9	0	0,0%
26 Elektrotech., telekom. a výpočet. technika	474	95	20,0%	461	86	18,7%	623	51	8,2%	19	3	15,8%
28 Technická chemie a chemie silikátů							93	6	6,5%			
29 Potravinářství a potravinářská chemie	265	70	26,4%	7	2	28,6%						
31 Textilní výroba a oděvnictví	144	49	34,0%	49	16	32,7%	76	20	26,3%			
32 Kožed. a obuv. výroba a zprac. plastů												
33 Zprac. dřeva a výroba hudeb. nástrojů	411	109	26,5%	45	13	28,9%						
34 Polygrafie, zpr. papíru, filmu, fotografie	25	8	32,0%				20	6	30,0%			
36 Stavebnictví, geodézie a kartografie	475	141	29,7%	44	18	40,9%	369	55	14,9%			
37 Doprava a spoje							120	28	23,3%			
39 Speciální a interdisciplinár. tech. obory							27	3	11,1%			
41 Zemědělství a lesnictví	277	66	23,8%	26	6	23,1%	241	52	21,6%			
43 Veterinářství a veterinární prevence												
53 Zdravotnictví	22	2	9,1%				436	30	6,9%	128	2	1,6%
61 Filozofie, teologie												
63 Ekonomika a administrativa	156	34	21,8%	24	10	41,7%	1093	182	16,7%	176	34	19,3%
64 Podnikání v oborech, v odvětvích				460	113	24,6%	387	100	25,8%	12	1	8,3%
65 Gastronomie, hotelnictví a turismus	1168	395	33,8%	201	51	25,4%	503	109	21,7%	178	21	11,8%
66 Obchod	426	132	31,0%	182	61	33,5%						
68 Právo, právní a veřejnosprávní činnost							331	93	28,1%	24	4	16,7%
69 Osobní a provozní služby	349	105	30,1%	16	9	56,3%						
72 Publicistika, knihovnictví a informatika							21	4	19,0%			
75 Pedagogika, učitelství a sociální péče							262	70	26,7%	55	6	10,9%
78 Obecně odborná příprava							181	23	12,7%			
82 Umění a užité umění							158	24	15,2%	56	2	3,6%
Gymnázium							2912	187	6,4%			